

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2054 — nočna 2994, 2994 in 2054

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

SLOVENE

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Vprašanje baskijske autonomije

Strankarske razmere pa notranjepolitični položaj sploh, ki vlada že celo leto v španski republiki, se čedalje bolj razvija tako, da bo moralo priti do usodne odločitve. Sedanja vlada Samperja, ki se naslanja na takozvane radikale (katere bi z najbolj primernim izrazom imenovali zmerni liberalci), nima za seboj prave večine. Prav za prav bi se španski radikali najraje naslonili na levo, ki pa je med seboj zelo razcepljena in se v svojih najbolj levih izrazkih tako zelo nagiblje k socializmu, pa celo h komunistom, da se stari liberalci v svojem gospodarskem konservativizmu absolutno ne morejo odločiti za tako kombinacijo. Zato so prisiljeni, da sodelujejo s takozvano ljudsko akcijo, ki jo vodi katolik Gil Robles in ki ima v kmetskih množicah svojo najtrdnjšo oporo in brezdvomno možnost še nadaljnje rasti. Toda liberalci nikakor ne morejo zadovoljiti zahtev Gil Roblesa, ker so v svojem srečnem končno vendarle več ali manj protikatoliško ali, kakor oni pravijo, »protiklerikalno« nastrojani, pa tudi nove volitve jim na noben način ne diše. Te bi namreč prinesle skoro gotovo zmago katoliški ljudski akciji, toda vlada pravi, da se boji v tem slučaju nasilne reakcije radikalnih levičarskih elementov, ki itak že dolgo delajo za revolucijo, da strmoglavijo sedanjo, po njihovem mnenju »desničarsko« vlado, ustanovijo svobodomiselnosocialistični blok in začno politiko, ki bi se ne razlikovala veliko od one, katero vodijo svobodomiselniki v Mehiki.

Zadnje čase so se začele svobodomiselnostanke zbirati in pod vodstvom bivšega ministrskega predsednika Azañe, ki je bil sklenil znano kulturnobojno postavbo proti Cerkvi, snujejo levičarski blok, ki bi se naslanjal na socialiste, kateri so, odkar niso več na vladi, postali skrajno radikalni in se bratijo s III. internacionalo. Na drugi strani imamo Gil Roblesa, ki se po pravici sklicuje na močno oporo, ki jo ima njegova mlada in v parlamentu absolutno najštevilnejša stranka med katoliškim ljudstvom, in zahteva, da naj se vlada popolnoma nasloni na ljudsko akcijo ali pa naj pobere šila in kopita ter prepusti odločitev ljudstvu. Gil Robles očita vladi tudi, da se ne postavlja zadosti odločno po robu onim levičarskim kataloncem in Baskom, ki hočejo idejo avtonomije oziroma federacije izrabiti v to, da izpodnesejo sedanjo vlado ter dovedejo levo do zmage s pomočjo katalonskih in baskijskih glasov. Na ta način vidimo, da je danes spor, ki so ga izzvali Katalonci z vlado Samperja, bolj strankarskega nego principelnega značaja in ga moramo zato presojati v prvi vrsti s te strani.

Vemo, da so Katalonci dobili od bivše svobodomiselnosti vlade Azañe pred enim letom avtonomijo, ki se razteza na štiri province: Barcelono, Geron, Tarragon in Lerido z nekakšna dva in pol milijona prebivalci. Te štiri province se imenujejo Generalidad, to je »generalne države Katalonije«, ki imajo svoj »Estatut«. Ta statut jim daje zvezno državo z lastnim parlamentom in državnim predsednikom, lastni uradni in učni jezik ter primerno gospodarsko neodvisnost v provincialne namene. Generalidad je danes v rokah levičarskega predsednika Companysa oziroma njegove stranke, ki se imenuje »Esquerre«. Generalidad je sklenila, kakor vemo, lastno agrarno postavbo, ki za odškodnino razlašča katalonske veleposestnike v prid malemu kmetu. Madridsko ustavno sodišče je ta zakon razveljavilo, ker pomeni prekrščenje ustavnih pravic katalonske vlade, naker je katalonski parlament to postavbo sprejel v kljub še enkrat junija meseca t. l. in je tako spor z madridsko vlado ostal do dananjega dne odprt. Sicer obstoja v Kataloniji razen »Esquerre« še konservativna »Liga Catalana« pod vodstvom bivšega ministra Camba, ki ima v madridskem parlamentu celo več članov nego Companysova stranka, toda konservativci se še niso odločili, kam naj se nagnejo, kar je popolnoma razumljivo — saj se konservativci kot katalonski patrioti, čeprav so interesi njihovih veleposestniških volilcev po »Esquerri« bili zelo prizadeti, pač ne morejo izpleta postaviti na stališče, ki je v danem slučaju naprjeno zoper katalonsko avtonomijo.

Katalonska levičarska vlada pa je izzvala še drug spor in sicer je potegnila v svoje gibanje Baski. Baski prebivajo na južni strani zapadnih Pirenej ob Biskajskem zalivu in imajo tri province z glavnimi mesti San Sebastian, Bilbao in Vittoria. Stejejo slab milijon duš, imenovana mesta so pa velika in važna pristanišča z bogato industrio. Baski imajo še iz srednjega veka skromno samoupravo, ki se z njihovim imenom imenuje »Euzkadi«. »Euzkadi« obstoja iz skupnega odbora, ki ga imenujejo vsa županstva baskijske dežele. Diktator Primo de Rivera, ki je bil hud sovražnik vsakega avtonomskega in federalističnega gibanja, je takó ta osrednji upravni odbor kakor tudi upravne odbore treh baskijskih provinc in pa občinske odbore razpustil ter na njihovo mesto postavil vladne komisarije. Pod republiko so Baski dobili nazaj samo svoje občinske uprave, dobili so vladni komisariji provinc ostali. Vlada svobodomiselnosti Azañe, ki je Kataloncem dala federativno upravo iz golega oportunizma, da bi Katalonci dobili na svojo stran proti desnici, je mislila, da zato tem lažje more tlačiti avtonomijo Baskov in se za njihove zahteve po popolni avtonomiji ni zmenila. Sedanja vlada Samperja pa je celó sklenila alkoholni zakon, ki zelo škoduje baskijskemu vinogradništvu. Vrh tega se vlada obeta, da bi v smislu člena X. ustave uredila provincialno avtono-

Tajna okrog pogajanj v Florenci

Austrija naj posreduje — gospodarsko in politično zблиžanje med Italijo in državami Male zveze

Dunaj, 23. avgusta.

Konferenca med avstrijskim kanclerjem Schuschniggom in Mussolinijem v Florenci, ki je proti pričakovanju trajala le en dan in se je končala z bliskovitim odhodom avstrijskega kanclerja v Francijo — in ne v Benetke, kot je vsakdo mislil —, je na Dunaju predmet velikega dnevnega zanimanja.

O vsebini konference same se širijo vesti, ki so deloma plod najbujnejše fantazije. To pa zaradi tega, ker odgovorna evropska diplomacija preveč trdovratno molči o političnem pokretu, o katerem ima vsaj oni del Evrope, za katerega gre in ki je zadet v živo, pravico, da je informiran.

V naslednjem pošiljam par misli, ki sem jih nabral med ljudmi, o katerih govore, da so poučeni. Tudi po mojem mnenju te misli še niso čista resnica, vendar se mi zdi, da so ji precej blizu in da dajejo še precej točno sliko o pogajanjih, ki se vrše danes ne samo med Avstrijo, Italijo in Madjarsko, marveč segajo tudi dalje in objemajo tudi predvsem Francijo in nekatere države Male zveze.

V glavnem gre za to, da se Mussolinijev podonavski načrt, ki ga je lani predložil v Ženevi in ki ga je s podpisom takimenoimanih rimskih protokolov dne 17. marca letos med Italijo, Avstrijo in Madjarsko še delno uresničil, izvede do konca. Bil sem vedno mnenja, da ima Italija za izvajanje tega svojega načrta vsaj tih pristaneč Francije in mogoče tudi Anglije. Kdaj je Francija privolila v to, da sme Italija uveljaviti svoj načrt v Podonavju, je težko reči. Najbrže spada v dobo ministrovanja Paul-Boncourja. Sicer pa je moral tudi njegov naslednik Barthou prevzeti iste smernice, ker za francosko zunanjo politiko je važnejše, da prepreči predor nemškega imperijalizma v Podonavju, kot pa da prepreči italijansko prodiranje v srednjo Evropo. Zdi se pa, da je sedanji francoski zunanji minister Barthou v

toliko spremenil smer Paul-Boncourjeve politike, da je od Italije zahteval, da njeno »urejanje« nikakor ne sme prekorati interesov Male zveze, ampak, da se mora Italija nasprotno le truditi, da pridobi za svoj načrt tudi pristaneč držav Male zveze.

V Florenci so se razgovori sukali predvsem okrog tega vprašanja. Mussolini se je seveda potrudil, da bi zunanjepolitično obdržal nadzorno oblast nad Avstrijo s tem, da jo pofašisti po svojem vzoru, za kar je našel navdušene pristaje tudi med sedanjimi avstrijskimi državniki, toda, ko je bilo to vprašanje izčrpano, sta morala Schuschnigg in Mussolini načeti tudi vprašanje mednarodnega položaja Avstrije in sta pri tem zadela na francoske pogoje, ki zahtevajo popolno zaščito interesov držav Male zveze. Saj ste brali Schuschniggove izjave, ki so polne namigavanj, da so razgovori sledili temu omenjenemu pravcu.

Zdi se torej, da je najvažnejši sklep florenške konference ta, da bodo podpisnice rimskih protokolov z dne 7. marca 1934, to so Italija, Avstrija in Madjarska — slednja najbrž z zelo kislim obrazom — skušale pridobiti države Male zveze posamezno ali ločeno za pristop k dosedanjim podonavskim trojezi. Iz dobrih virov vemo, da so načelne težave za takšen korak pri čehoslovakih mnogo manjše, kot pa pri njenih dveh zaveznicah. Toda ker je Mala zveza po besedilu političnega pakta Male zveze od februarja 1933 trdno sklenjen blok z eno samo politično mislijo, so seveda upi, da bi se Mussoliniju posrečilo cepiti sile Male zveze, gola fantazija in nezrela domišljavost. Pač pa je verjetno, da bomo doživeli v bodočih mesecih velike napore, ki jih bo podpirala tudi Francija, da se vse države Male zveze priključijo italijanskemu načrtu podonavskega sporazuma. Pri tem računajo, da bodo v prihodnosti podonavskega značaja mnogo pripomogli k temu, da se odpor nekaterih držav omili. Tudi Paris

računa s temi možnostmi, češ, da bodo gospodarski vidiki močnejši od političnih ozirov. Zbližanje med Italijo in Malo zvezo, ki ga želi Francija, bi se torej izvršilo tokrat s posredovanjem Avstrije.

To se mi zdi, po vseh informacijah, ki jih dobi človek le s težavo in ki jih je treba izbirati in presojati z veliko previdnostjo, vsebina pogajanj, ki so se začela v Italiji in ki so se tako nepričakovano raztegnila tudi na Francijo. Pri tem pa je treba pribiti dejstvo, da je osnovna os politike držav Male zveze zahteva, da se ne sme uveljaviti v Podonavju, če rabimo to besedo mesto Avstrije, nobena premoč kakšne velesile, niti nemška, niti italijanska. Mala zveza ne bo pristopila k nobeni politični ali gospodarski meddržavni skupnosti, če ne bodo trdno zaimenjeni njeni življenjski interesi, ki zahtevajo, da naj bo meja Avstrije tudi meja vpliva in vmešavanja velesil v podonavske prilike. Razvoj dogodkov obeta biti skrajno zanimiv.

Ing. Sch.

Predlog Mali zvezi!

Rim, 23. avg. p. Iz poluradnih krogov se doznava, da bo imel zadnji sestanek med Mussolinijem in Schuschniggom velike posledice za srednjeevropsko politiko. Kot je bilo že letos ob sklenitvi rimskih protokolov naglašeno, je dana možnost da se ti protokoli razširijo tudi na druge države. To se je svojčas smatralo samo za vpludnostno gesto, ki je ni bilo vzeti resno. Sedaj pa se izve, da namerava italijanska vlada obenem z avstrijsko in madjarsko predložiti državam Male zveze, da se naj pridružijo v kakršnikoli obliki rimskim sporazumom. Event. bi se sklenili novi sporazumi s članicami Male zveze. Kot se naglašava v tukajšnjih informiranih političnih krogih, bo predlog državam Male zveze čimprej poslan obenem s konkretnimi predlogi, za katere gospodarske panoge naj bi prišlo to sodelovanje v pošten, in se bo s tem predlogom pečala že prva črna sveta Male zveze.

Po 19. avgustu

Kako bo pruski general Göring spreobračal Nemce? „Po njih bo padla naša železna pest“

Včerajšnji »Slovenec« je že poročal v kratkem po AA brzojavu, kakšen bo po Göringovem mnenju nadaljnji notranjepolitični razvoj v Nemčiji. Naslednje poročilo podaja dobesedno besedilo slovite Göringove izjave.

München, 23. avgusta. E. General Göring je dal »Deutsche Allgemeine Zeitung« izjavo, v kateri se je izrazil tako-le:

»Z veliko strogostjo bomo preiskali vzroke, ki so povzročili, da je 10 odstotkov našega ljudstva reklo »ne« pri zadnjem plebiscitu. To se samo po sebi razume. Izid glasovanja nas nikakor ni presenetil. Naj si tuji vendar ne delajo kakšnih iluzij, da so nas ti izidi prestrašili. Opozicija, ki se je pojavila 19. avgusta, se deli v tri tabore:

1. V prvem taboru se nahajajo ljudje iz vseh socialnih plasti, ki so nekoliko razočarani, ki se čutijo zapostavljene in zagrenjene, ker da jih nikdo ne razume. Vse svojo zagrenjenost pa potem naperjajo proti režimu, ki se je moral poslužiti nekaj trdih prehodnih sredstev, ki pa so bila pravična, čeravno trda. Vsi ti ljudje bodo nekega dne spoznali svojo zmotno in se bodo prepričali, da je narodni socializem vendar le dosegel popoln uspeh.

2. V drugem taboru najdemo ogromno število ljudi, ki so prav dobro razumeli in spoznali cilje narodnega socializma, a so presebečni, da bi jih sprejeli in hočejo iz sebičnosti zasledovati svoje lastne cilje. Ti-le se bodo morali pokorno akešati, ali pa bodo izginiti!

3. V tretjem taboru pa se nahajajo volilci, ki se nočejo ukloniti, ki nočejo odpustiti in niso za nobeno spravo. Teh ni mnogo. Narodni socializem jih ne bo kaznoval, ker so rekli »ne«. Toda naj si dobro zapomnijo, da jim narodni socializem ne bo pod nobenim pogojem dovolil, da bi delali kakršnokoli propagando med ljudstvom. Če se bodo opozabili na kakšno takšno dejanja, ki bi motila mir in red v državi, bo padla po njih naša železna roka. Meni ni nič na tem, če kdo kritizira razne težavne probleme državne organizacije, toda samo takrat, če je dokazal, da zna napraviti bolje. Toda kritika ima svoje meje, ki jih določajo življenjski interesi naroda. In te meje urejuje Führer sam. Kadar on govori, se morajo ukloniti vsi in brezpogojno ubogati!«

mijo Baskov, in kaže nasprotno tendenco, da bi celó skromno samoupravo še bolj v centralističnem smislu pristigla.

Sedaj pa so Baski, ki so nacionalno vsak dan bolj zavedni, dobili pomoč od katalonske »Esquerre« pa od španskega svobodomiselnega bloka sploh in so to kajpada izrabili. Saj so Baski po ogromni večini po sebi odločni katoliki in simpatizirajo z Gil Roblesom, se pa seveda ne branijo pomoči, ki jim sedaj slučajno prihaja od framašonov. Nihče ne dvomi, da bodo Baski zmagali, saj se oglašajo sedaj celó velika provinca Navarra, ki tudi zahteva avtonomijo,

Nemčija želi miru s Cerkvijo?

Rim, 23. avgusta. Po informacijah iz verodostojnih krogov je Hitler pripravljen, da naglo reši spor s Sveto stolico glede tolmačenja konkordata. Na seji ministrskega sveta, pretekli ponedeljek, se je sklenilo, da vlada ne bo opustila ničesar, da se s Sveto stolico v tem pogledu sporazume. Ministrski svet je sprejel že polovico zahtev, ki jih je postavila Sveta stolica z ozirom na konkordat.

Volilni pritisk

Berlin, 23. avgusta. AA. Veliko udeležbo pri nedeljskem plebiscitu v Nemčiji si poučeni krogi tolmačijo s strogim nadzorstvom nad volilci. Zakasneli volilci so prešli na dom okrožnice, s katerimi jih pozivljajo, naj opravijo svojo volilno dolžnost, češ: Kdor ne glasuje, je proti Hitlerju.

Dinamit na Daljnem vzhodu

Amerika stopa v vrsto Nove aretacije Rusov - Ameriško brodovje pripravljeno

Washington, 23. avg. b. Kakor znano, je ameriška vlada pretežni del svojega atlantskega brodovja dirigirala v Tihoo morje. Po velikih vojniških manevrih fotošnoj spomlad je bilo sklenjeno, da se to brodovje zopet vrne nazaj v Atlantski ocean. Družine mornarjev in pomorskih častnikov so se pričele seliti z zapada na vzhod. Včeraj pa je neadno ministrstvo mornarice izjavilo, da bo ameriško atlantsko brodovje ostalo še naprej v vodah Tihiega morja vse do tlej, dokler se ne spremeni sedanje razmere. Splošno prevladuje prepričanje, da je do tega prišlo zaradi vedno večje napetosti med sovjetskimi Rusijo in Japonko na Daljnem vzhodu.

Paris, 3. avg. b. Nove aretacije sovjetskega železniškega osebja so dale povod za nove komentarje v francoskih političnih krogih, zlasti med socialisti in komunisti, ki ostro protestirajo proti

in se je osnoval pokret za popolno federalizacijo Španije, v kateri bi vse severne province od Atlantskega oceana do Sredozemskega morja tvorile mogočen blok. Madridski vladi pač ne bo ostalo drugega, kakor da se s Katalonci in Baski poravnava, da se izvleče iz zagate. Katalonci bodo svojo federacijo utrdili. Baski dobe svoj avtonomni statut, toda španski problem v celoti bo ostal odprt — kajti, naj se Samper odloči za ali proti severnim provincam, krizi svoje vlade se ne bo izognil in Španijo čaka še to jesen hud boj med desnim in levim blokom. Tak je položaj.

Stromboli bruha

Rim, 23. avg. b. Na otokih Lipari je pričel vulkan Stromboli ponovno bruhati. Iz žrela teče vroča lava in čuje se močno bobnenje. Tudi iz Etna so se pričeli dvigati ponovno oblaki dima. Ognjeni zublji se vidijo lahko iz precejšnje oddaljenosti in spominjajo na erupcijo pred 4 leti. Ljudstvo se pripravlja, da zapusti otok.

Fašisti na Irskem

London, 23. 8. b. Med generalom O'Duffyjem in bivšim irskim predsednikom modrih srajc Cosgraveom je prišlo do ostrega spora, zaradi katerega grozi v stranki razkol. Po vesteh, ki jih prinaša »New Chronicle«, je general O'Duffy mnenja, da je treba svobodno irsko državo voditi po principih fašizma. Cosgrave se je temu odločno uprl. Sedaj čaka predsednik irske republike De Valera na ugoden trenutek, da izkoristi spor med obema voditeljema modrih srajc, katerim hoče zadati smrtni udarec.

Panika v Mandžuriji

Harbin, 23. avg. b. Ker so mandžurske oblasti v teku včerajšnjega dne aretirale in zaprle daljnjih 18 sovjetskih uradnikov na vzhodno-kitajski železnici, je v vsej Mandžuriji zavladala prava panika, ki prihaja najbolj do izraza v kitajskih in sovjetskih krogih. Vsi so namreč prepričani, da bo sedaj gotovo prišlo do izbruha rusko-japonske vojne, in Evropci, ki živijo sedaj v Harbinu, so že pripravljene na vse. Zadnjih 18 oseb, ki jih je aretirala mandžurska vlada, so vsi višji sovjetski uradniki iz centralnega urada vzhodno-kitajske železnice. Mandžurska oblast jih dolži sabotaze, istotako pa tudi onih 60, ki jih ima že v zaporih. Nadalje jih obtožujejo, da so sodelovali v zaroti, katere cilj je bil, da umorijo člane mandžurske vlade ter japonske svetovalec.

London, 23. avg. b. »Daily Mail« prinaša danes ponovno vest, da je sklenjen angleško-japonski tajni sporazum. Ostali časopisi so prešli tiho čez ta dogodek, ki pa je v diplomatskih krogih kljub temu vzbudil velikansko pozornost. Pri tem pa prihajajo zanikanja iz Tostia in zunanje ministrstva, ki vidijo v teh vestih zlobne klevete, ki nimajo nobene pomena.

Dunajska vremenska napoved. Lepo in toplo vreme ne bo dolgo trajalo. V petek ali soboto je računati z vdorom zapadnega mrazljivega zraka.

Odprava italijanščine na Malti

Tako Bog tepe Italijane z njihovim lastnim orožjem

London, 23. avgusta. Guverner Malte sir David Campbell je z naredbo odpravil italijanski jezik na sodiščih in dovoljuje samo rabo malteščine.

Tej naredbi bo sledila nič manj stroga naredba, ki bo italijanščino popolnoma izključila tudi iz osnovne šole.

Kolonialni minister sir Cunliffe Lister je te naredbe odobril in parlamentu sporočil, da komaj 15 odstotkov malteških prebivalstva razume italijanščino. Maltežani se vsi poslužujejo malteščine in razumejo angleščino v veliko večji meri nego italijanščino.

Odprava italijanščine najprej na sodiščih je posebno važna, ker jemlje italijanskim advokatom, ki so vsi veljani v lastniško stranko, priložnost, da z javnega mesta delajo italijansko propagando.

Naredbe guvernerja so odgovor na vehementno italijansko agitacijo, ki jo je v zadnjem času zopet zael advokat dr. Mizzi, ki bi rad izpodmak-

nil tla sedanjemu diktatorskemu režimu guvernerja Campbella, da bi se vrnila Malti avtonomija.

Italijanski listi so zagnali velik krik, očitačje Angliji to, kar na primer očitačje z ozirom na preganjanje slovenskega jezika v Primorju Italiji Jugoslovani. Tako Bog tepe Italijane z njihovim lastnim orožjem.

Po zanesljivih informacijah angleška vlada ne bo odnehala, ker je prisiljena, da svojo najvažnejšo posest v Sredozemskem morju z vso energijo brani proti fašistični iredenti, katero podpihuje in plačuje Rim. In bo italijanski jezik v solah in v javnem življenju sploh odpravila. Sporočila pa je listom svojo željo, da se vzdržuje svoj komentarjev in da na Mussolinijev tisk spride delikatnosti vprašanja ne odgovarjajo.

Ako bi Mizzi svojo italijansko iredentistično kampanjo nadaljeval z dosedanjim vehemencem, se bo zaigral kakšen otok v Oceanu — tako vijo v kolonialnem ministrstvu.

Pogled na Evropo

V »Journal de Geneve« je znani publicist Vladimir d'Ormesson objavil zanimivo razmišljanje o tem, ali in kje grozi Evropi vojna nevarnost, ki ga radi njegove preglednosti podajamo dobesedno našim čitateljem.

»Slabo živimo. Gospodarska stiska potiska vse narode z dneva v dan v hujše težave. Politična napetost, ki prehaja iz ene dežele na drugo, gospodarsko stanje se bolj slabša. Kamor pogledamo, povsod nezaupanje, sovraštvo, strah, sumničnja in grožnje. Evropa je zapadla kolektivni psihozi. Le tako je mogoče, da 16 let po vojni, ki je prav za prav prava povzročiteljica večine naših težav, zopet nastajajo misli in govori o vojni, ne da bi se kdo temu resno protivil.

Toda nič ni slabšega, kakor pustiti se obvladati od besed. Nevarnosti je deloma posledica nepoznanja lastnega zdravstvenega stanja in pa domišljije, ki jih vzbujajo razni vzemirliji dogodki izven nas. Nevarnosti pretrpi tisočero smrt, zato, ker je poln strahu in la strah ga včasih dovede celo do samomora. Naša stara Evropa se približno nahaja v takem stanju. Če pa čisto mirno in tresno premislimo, bomo pa videli, da ni tolikšne nevarnosti za vojno, kakor se bojimo. Toda kljub temu pljaka po zraku misel za vojno. Najboljše zdravilo za to bolezen je torej, da razkrojimo elemente, ki jo sestavljajo.

Niti Anglija, niti Francija, ne Španija, ne Belgija, ne Nizozemska, ne Švica, niti skandinavske, niti baltske države, niti Portugalska, niti Grčija niso nevarne evropskemu miru. To je tako očitno, da ni treba niti dokazovati. Kaj pa Italija? Tudi Italija ni nevarna za mir. Res, da je fašizem silno nacionalističen in da g. Mussolini rad povečuje smodnik in strojne in da se tudi ni ustrašil poslati oborožene armadne zbrane na severno mejo, da podpre svojo politiko. Toda ne smemo prezreti, da gre pač le za politiko. Drugače Italija nima prav nobenega interesa, da bi izvajala vojno, ki bi jo drago stala in bi bila za njo jako nevarna. Se bolj nevarna bi seveda bila vojna za fašizem. Sicer pa, kdo ne pozna izredne prožnosti italijanske diplomacije. Tudi Mala zveza ni prav nič bojevit. Ze iz enostavnega razloga, ker predstavlja konservativno silo v srednji Evropi in so vse tri države, ki jo sestavljajo, zadovoljne, da so se uresničile njihove nacionalne težnje. Zagrabile bi za meč le, če bi morale braniti svoje meje. V popolnoma enakem položaju je Poljska, ki zahteva le eno: da jo sosedji pustijo v miru živeti v mejah, ki jih je dobila v mirovnih pogodbah. Tudi Sovjeti ne kažejo nobenega interesa, da bi z vonjo spreminjali svoj položaj v Evropi. Imajo prepolne roke težav na drugih krajih.

Poglejmo zdaj se skupine, ki jo predstavljajo premagane države: Nemčija, Avstrija, Madjarska, Bolgarija. Predvsem je treba tudi v tej skupini dobro razlikovati. Niti Avstrija, niti Bolgarija, si ne želita vojne. Vendar pa Avstrija, kar bomo takoj videli, predstavlja edino resno nevarnost za evropski mir. Ni pa ona sama za to odgovorna. Ni njena volja, da se bojuje. Vzrok je njen zemljepisni položaj. Kar tiče Madjarske, je njen slučaj bolj kompliciran. Vendar tudi ona ne more misliti na vojno, ker bi bila takoj pomandran, Res pa je, da Madjarska vzdržuje miselnost in se poslužuje metod, ki so za mir nevarne. Da bi zadostila svoji jezi in svojim ambicijam, je vedno priprav-

ljena podpirati vsako politiko, ki bi utegnila zanesiti v srednjo Evropo nemir in razkroj. Z eno besedo: Madjarska je vsak čas pripravljena, da se da okužiti od Nemčije, čeprav tudi ona popolnoma ne zaupa nemški ekspanziji. Ako vse prav premislimo, je edin element nemira v Evropi Nemčija. Okrepilo se je gibanje zlasti, odkar jo trese mrzlica narodnega socializma. Pa tudi glede Nemčije je treba dobro razlikovati.

Nevarnost za vojno ne obstoji na francosko-belgijski meji. Prav malo se je bati, da bi Nemčija nemadoma napadla svoje sosedje na zapadu. Predobro se zaveda, da bi v tem slučaju stala tudi Anglija ob Renu. Na poljskih mejah je položaj že bolj negotov. Znani koridor ostane aporno jabolko, pa naj kdo reče karkoli. Vendar pa je zadnji čas Nemčiji proti Poljski spremeniti svoje ravnanje in sklenila za 10 let mirovno pogodbo. Deset let pomenja že mnogo, da se Evropa privadi na mir. Sicer pa se vedno bolj kaže, da so med Poljsko in Nemčijo v bodočnosti mogoče najrazličnejše kombinacije.

Ostane Avstrija in tu je nevarnost. Zakaj? Zato, ker se v tem delu Evrope križajo važni interesi enih in drugih. Nemčiji gre za bistveno poglobljeno vprašanje. Potem Nemci prav dobro vedo, da Avstrija pomenja veliko točko evropske politike in da onstran tirolskih meja ne bodo našli, kakor na vzhodu in zapadu, armadnih zborov, in neovojljivih trdnjav. Za Italijo je neodvisna Avstrija okop, ki v primerni razdalji drži Nemčijo in njen politični ter gospodarski vpliv. V zvezi z Madjarsko ji je Avstrija ugodna platforma, ki omogoča delati veliko politiko. V obeh Francije je neodvisna Avstrija element ravnotežja, brez katerega bi poprsena Nemčija zavladala Evropi od Severnega do Jadranskega morja in v smeri Donave prav do Črnega morja. Ko bi Avstrija zdrsela pod italijanski protektorat, bi Jugoslavija bila naglo boljše užijena, istočasno pa bi bili ogroženi njeni bitni politični interesi. Za celotno Malo zvezo bi končno Avstrija, če bi se znova združila z Madjarsko pod dinastijsko Habsburgovcev ali pa pod italijanskim protektoratom, pomenjala najresnejšo nevarnost in trajno agitacijo proti obstoječemu stanju.

Ako torej z mirnim očesom pregledamo položaj v Evropi, vidimo, da se v resnici najbližja točka nahaja v osrednji Evropi in sicer na teritoriji Avstrije in Madjarske, kjer se srečujejo najbolj nasprotni interesi. Edino tu bi se utegnila vneti vojna iskra, ki bi zajela v hipu vso Evropo.

Iz tega je treba napraviti jasek sklep. Ker je skupna nevarnost v Podonavju, potem je nujna zahteva, da vse države, ki so si svele svoje odgovornosti pred narodi in zgodovino, s skupnim naporom ozdravijo to bolečo rano Evrope. Toda kako? S sporazumno in skupno akcijo Italije, Male zveze, Avstrije in Madjarske, kateri naj se pridružita tudi Francija in Anglija. Ne gre, da bi hoteli realizirati nekaj, kar se uresničiti ne da, kakor na primer, da bi se ustreglo madjarskim revizionističnim težnjam. Toda treba je s primernim taktom ozdraviti napeto atmosfero v tem delu Evrope in zblížati narode ter jim predvsem pomagati na političnem in gospodarskem polju. Le tako bo mogoče uvesti mir v Podonavju. Brez miru v Podonavju pa tudi ni miru v Evropi.

Poljska in vzhodni pakt

Varšava, 23. avg. b. V tukajšnjih diplomatskih krogih se zelo mnogo govori o večerajnji večerni konferenci med namestnikom francoskega zun. ministra in mornariškim ministrom Pietrijem ter poljskim poslanikom v Parizu Chlapowskim, da se pripravi material za pogajanja, ki se bodo ob priliki zasedanja Zveze narodov v Ženevi vodila med francoskim zunanjim ministrom Barthoujem, sovjetskimi komisarjem za zunanje zadeve Litvinovim in poljskim zun. ministrom Beckom. Medtem, ko je Francija pripravljena priti Poljski avtomatično na pomoč za primer oboroženega spopada s kakšno tretjo oblastjo, zastopa Poljska stališče, da ji lahko Francija pride na pomoč samo tedaj, če jo pozove, ker Poljska nikakor ne izgubi svoje vojne neodvisnosti. Razen tega želi Poljska, da se reši vprašanje Vilne še preje, predno se sklene vzhodni pakt. V vprašanju Vilne odklanja Poljska vsako intervencijo, ker smatra, da mora to vprašanje rešiti brez tujega posredovanja.

Iz Rige poročajo, da je vzbudila veliko zanimanje vest iz Kavkasa, da bo poljski zunanji minister Beck v kratkem obiskal litavskega zunanjega ministra. Na tem sestanku bosta poljski zunanji minister Beck in Losaritis proučila vsa vprašanja, ki zanimajo obe državi, in bosta skušala doseči čim priskrajše sodelovanje med obema državama.

Zemljepisni kongres

Varšava, 23. avgusta. AA. Danes je Američan Bowman otvoril mednarodni kongres za geografijo. Svečani otvoritvi so prisostvovali predsednik poljske republike Moscicki, finančni minister Zawadzki, ki je zastopal zunanje ministra Becka, člani diplomatskega zbora in druge ugledne osebnosti. Prosvetni minister Jedzejewicz je pozdravil kongresiste v imenu poljske vlade.

Cosyns v Bruslju

Bruselj, 23. avgusta. AA. Inž. Cosyns in njegov pomočnik van der Elst sta prispela v Bruselj ob 16.47 z letalom.

Zopet nemiri v Alžiriji

Pariz, 23. avg. b. »Matin« poroča, da je v Boni prišlo zopet do krvavih spopadov, kakršni so bili pred nedavnim časom v Constantinu. Med Arabci in židi je nastalo pravo vojno stanje. List poudarja, da je krivda na žalost na strani židov, ki ne prestopajo izjavljajo Arabce. Židovski trgovci s pohištvo, kateremu so Arabci razbili izlozbo, je v razburjenosti parkrat ustrelil z revolverjem proti skupini Arabcev, ki so šli mimo njegove trgovine. K sreči ni nikogar zadel. V neki židovski gostilni so napadli židje nekega Arabca, ki so ga pobili s stolom na tla. Zaradi tega dogodka so Arabci hoteli izvršiti naskok na hotel in ga zažgati. Policija je z največjo težavo preprečila razjarjenim Arabcem njihovo namero. V mestu je veliko vznemirjenje in težko oboroženi orožniški oddelki ne prestopajo nadzirajo mesto.

Bolgarija-Jugoslavija

Sofija, 23. avg. m. Tajnik bolgarsko-jugoslovanskih društev Asem Bužinov je preko bolgarskega časopisja prijavil vest, da se bodo tekom meseca septembra sestali v Sofiji predstavniki bolgarsko-jugoslovanskih društev v Bolgariji. Koncem meseca septembra se v Sofiji pričakuje tudi obisk članov jugoslovansko-bolgarske lige iz Belgrada na čelu z vseučiliškim profesorjem Vladimirjem Mitrovičem, kakor tudi veliko število ostalih jugoslovanskih gostov. Pri tej priliki se bo v Sofiji vršila slovesna akademija bolgarsko-jugoslovanskih društev in jugoslovansko-bolgarske lige iz Belgrada. V začetku meseca oktobra bosta obe organizaciji za zblížanje obeh bratskih narodov priredili dve razstavi in to razstavo bolgarskih knjig v Belgradu in jugoslovanskih knjig v Sofiji.

Pravi obraz Albanije

Umor 5 katoliških poglavarjev

Čisto slučajno sem naletel na nekega višjega italijanskega častnika. Dolgo sva posedala skupaj po vročih večerih ob čašici kave. Dolga leta se nahaja že v Albaniji. Obširna je njegova služba, zanese ga v vse kotičke dežele. Dobro pozna Albance in Albanijo, moj polkovnik iz Italije. Pripoveduje mi o samotnih ježah v gorovje Miriditov, v deželo Adburmana Matija, opisuje mi krvave spopade z albanskimi roparji, ki po predpisih svojih tradicij čakajo na sovražnika v zasedi. Kako se rode Albanci, kako se poročajo, kako umirajo. Ko sem mu zastavil vprašanje o tajni vojni, je obmolnil. Sele po dolgem, dolgem času, ko sva postala dobra znanca, se mu je neki večer odvezal jezik, potem, ko se je na vseh straneh prepričal, z očmi, z ušesi in s prsti svojih rok, da ni nikjer kakšnega vohuna. Takaj vam hočem napisati to čudno povest, ki je včasih takšna, da so se mi ježili lasje...

Umorjeni katoliški olicir

Pred par meseci komaj se je kot blisk raznesla vest po vseh severnih — katoliških — krajih Albanije: »Sin najbolj znanega in najbolj močnega šefa Miriditov, ki je obenem tudi danes najbolj zvesti pobornik za pravice katoličanov v Albaniji, je bil umorjen iz zasede...«

Kot blisk, pravim, si je vest o umoru tega častnika raznesla po vsej hriboviti pokrajini. Časopisje jo je »odpravilo« s par vrsticami kot čisto navadno in vsakdanjo prikazen krvne osvete. Oblasti so jo z istim izgovorom potisnile v stran in — obmolnile. Toda javno mnenje, ta čudni in neizprosnih nadzornik morale, ta nepodkupljivi klicar vesti, ki ga ni mogoče z nobenim sredstvom odpraviti, javno mnenje pa je šušljalo naprej. Saj so nekaj truplo umorjenca kar sredi Tirane, in nekaj ur komaj pred umorom so ga še videli hoditi ponosno po največjih ulicah albanske prestolnice. Kar javno so začeli govoriti o tem, da je bil sin katoliškega bajaktara (poglavarja) ustreljen v hiši tajnega šefa albanskega islama in nato vržen na cesto.

Kaj šušlja javno mnenje?

Toda navidezno so se vse temne slutnje podirle. Saj so prišli v Tirano celo oče umorjenega in štirje njegovi prijatelji, vsi visoko ugledni vodje močnih plemen, in so sprejemali sožalje od najvišjih osebnosti Albanije. Samo javnemu mnenju se je zdelo vendarle čudno, da prihajajo žulovalec sami po sožalje, in tako se je šušljalo naprej...

Za javnost se je stvar nato končala tako, da se je imenovanim petim katoliškim šefom izkazala vojaška čast s posebnimi častnimi kompanijami — saj so vsi majorji albanske armade — naker so hoteli zopet oditi v svoje gore. Vabili so jih na vse strani. Veliki islamski šefi so jih klicali v svoje palače. Oni pa so vse odklonili, ker se jim je mudilo domov. Na ministrskem trgu v Tirani so hoteli najeti avtotakso in so se s šoferji že pripravili po orientalski navadi. Naeenkrat pa se pojavi neznanec in se ponudi tem ponosnim katoliškim knezom, da jih bo spravil v Skader. Tudi on sam, neznanec, mora v Skader, in bo srečen, če sme kneze vzeti s seboj. Tako jim je pravil. Knezi so vstopili, a nobeden med njimi niti slutil ni, da jih vodi pot, ne v Skader, ampak v — smrt.

Tajinstveni šofer

Že na potu postanejo knezi nezaupni. Ni čuda! Kaj pa pomeni ta koničasta zastavica na hladilniku avtomobila? Tujec jim razlaga, da je to znamenje firme, ki je avto zgradila. Toda možje ne pridejo do miru in neznanec mora odstraniti zastavico, s trepetajočo roko — so opazili potniki. Ko so ga takoj spravevali, zakaj se trese, se mu je zmedlo, naposled pa je postal takoj oduren v odgovorih. Vožnja gre dalje, a knezi so že potegnili revolverje in jih držali pripravljene. Kajti danes imajo albanski šefi revolverje mesto nožev.

Pripeljali so do tistega temnega hrastovega lesa, o katerem sem vam pisal v svojem prvem pismu, kjer so pred dvema letoma iz zasede ubili dva Amerikanca. Vjuga sledi vijugi, tako da ne vidiš sto metrov pred seboj. Ob straneh pa gosta hosta. Naeenkrat se avto ustavi. Nekaj ni v redu, pravi tuj šofer, zleze iz voza, vzame orodje in začne tolči s kladivom in piliti. To naše majorje zelo vznemiri. Saj so stari loveci, ki takoj zaslišijo bližajočo se nesrečo. Kot da bi jo kar brali iz zraka. Vsi njihovi čuti so napeti, z vsemi hočejo prodreti v goščo, ki jih obdaja. Eden pa opazuje šoferja, ki je zlezel pod voz in tam nekaj popravlja. Voznik vzame kanglico. Se po malo vode skoči k bližnjemu potoku, pa bo vse v redu in bodo lahko nadaljevali. Pa zakaj ne gre po najbližji poti, se sprašujejo poglavarji? Zakaj dela ovinek, tja proti mostičku? Ko bi vožnja lahko zajel kar tukaj. Možje zavpijejo za njim. Ko šofer zasliši klike, spusti kanglo in jo ubere proti mostu, kakor da bi se hotel tam skriti. Komaj je stori par korakov, ko s strašnim krikom pade vznak. Podrta ga je krogla, ki je prišla sem nekje iz zelene goščave...

... iz zasede

Takoj za prvim strelom jih pade še več, cele salve, 20, 25 strelav... Saj mora biti skrita cela četa v grmovju. Stirje majorji so obdani. Zaman je vsaka obramba, zaman poskus enega od poglavarjev, da bi ustrelil z vrh drevesa tolovaja, ko se je pokazal izza vejaveja...

Skriti v grmčevju ali lepo kriti za košatim drevjem so čakali na pet katoliških bajaktarov. Mirno, hladnokrvno so postreljali drugega za drugim. Prvi je moral pasti šofer, judež, ker je odstranil tisto dogovorjeno zastavico, za njim pa vseh pet poglavarjev. Smrtno ranjeni oče umorjenega častnika se je še enkrat dvignil, poglaval kroglo v drevje in obrat z veje enega teh zahrbtnih lopovov. Potem je padel in izdihnil... Kot zadnji petih katoliških šefov, ki so bili po albanskem zakonu »ustreljeni iz zasede«.

Kdo jih je, sprašujem italijanskega polkovnika? Molk...! Nekoliko se je oddahnil, potem pa povedal: »Jaz sem bil par minut pozneje na licu mesta. Ko sem zvedel, da so imenovani štirje šefi odšli proti Skaderu, sem slutil takoj nesrečo in se odpeljal za njimi. Vsako reševanje je bilo zaman. Vseh pet je bilo že mrtvih. Od tolovajev so obležali trile.«

... po naročilu

Pa kdo so bili zločinci, sprašujem naprej? Italijanski polkovnik molči. Sele naslednji dan, ko sem ga rotal, naj mi vendar razloži to zagonetko, mi je rekel: »Saj itak niso prikrivali. Sami so vse priznali. Nosili so orožniške uniforme in so se ravnali po naročilu...«

Zakaj pa niste sporočili svojim lastnim oblastem, vprašujem? Moj polkovnik ni črnil niti besedice več o tej tragediji v hrastovem gozdu na poti iz Tirane v Skader.

Lahko dokazem, da je to sploh prva vest, ki gre v inozemsko časopise o tem dogodku. Italijanski polkovnik je morda poročal. Toda vsled takratnega političnega prijateljstva med Albanijo in Italijo ni bilo »v interesu zvezne politike«, da se ta stvar odklopije in spravi pred javnost. Molč čez njo! Pozabljen je čez njo! Islam je zopet odnesel zmago, saj je odstranil po svetem načelu: »Nasprotnika ubij iz zasede!« kar naenkrat pet glavnih poglavarjev katolicizma v Albaniji.

Nikdo v Albaniji ni smel o tem govoriti. Uradno je bilo oznanjeno, da je bilo pet častnikov vojske žrtve ognjenega napada iz zasede. Pokopani so bili v velikimi častmi. Preiskava je završila, pojemala, zaspala. Le javno mnenje je tiho šušljalo naprej...

Schuschnigg v Nici

Nizza, 23. avg. b. Avstrijski zvezni kancler dr. Schuschnigg je izjavil predstavnikom tiska, da niso resnične vede, da je njegova pot v Nizo političnega značaja. Prišel je samo na odmor, toda jutri se že vrača nazaj na Dunaj. Zvezni kancler je ponovno poudaril pri tej priliki, da se v Florenci ni govorilo o vprašanju restavracije Habsburžanov, temveč le o gospodarskem sodelovanju med Italijo in Avstrijo. Na vprašanje časnikarjev, kako misli o notranjih razmerah v Nemčiji, je dr. Schuschnigg dejal, da je to notranja zadeva Nemčije, v katero se sploh ne sme vmešavati.

Dijaki, pozor!

Belgrad, 23. avgusta. AA. Po poročilu, ki ga je izdalo prosvetno ministrstvo, morajo vsi učenci pri vpisu v srednje šole predložiti potrdilo, iz katerega je razvidno, koliko davka plačajo njihovi roditelji (oče in mati), oni sami ali vsi skupaj.

Osebnosti

Belgrad, 23. avg. m. Z odlokom pomočnika prometnega ministra so upokojeni: prometnik Anton Hlebec, potem vlakovodja Urankar, Ludvik Magušar ter strojni nadzorniki: Alojz Pregelj, Matija Vičić in Franc Pregelj, vsi na področju ljubljanskega železniškega ravnanja.

Drobne vesti

Mukden, 23. avg. p. Okoli 100 km južno od Harbina pri postaji Jenčnu se je pripetila velika železniška nesreča. Nek japonski vojaški vlak je iztiril. Prebrnila se je lokomotiva in z njo štirje vagoni. Po dosedanjih vesteh se niso znane podrobnosti, pa tudi še ne število žrtv, ki je pa gotovo zelo veliko.

Mukden, 23. avg. p. Na mandžursko-ruski meji so roparji napadli veliko korejsko vas. Roparji so pobili vse prebivalstvo in se je le trem prebivalcem posrečilo ubežati, ker so bili za časa napada zunaj na polju. Nato so roparji vse zažgali.

Berlin, 23. avg. p. V nedeljo bo v Koblenzu veliko zborovanje za posarski plebiscit. Zborovanja se udeležijo vodja države in kancler Adolf Hitler, posebni poslanik na Dunaju Papen in sedanji delegat za Posarje Bürgel.

Belgrad, 23. avg. m. Na seji občinskega odbora Velike Kikinde je bilo sklenjeno, da se zaostale občinske dajatve lahko plačajo tudi v naravi, s pšenico, ki jo bo mestna občina sprejemala po ceni 150 Din za meterski stot.

Konec šahovskega turnirja v Belgradu

Belgrad, 23. avg. m. Snoch se je odigral zadnje kolo šahovskega nacionalnega turnirja. Schreiber je še dopolnje igral nekoncecno partijo s Pavličem ter je dosegel remis. V zadnjem kolu je Vuković premagal Grenčarskega. Matvejeve Sikoška, Nikolić po ostri in napeti igri Baierja, Pavlič Nagymerkutija. Schreiber je dobil točko brez igre od Šorlija. Bröder je remiziral s Carevim. Petrović pa z Dydzynskim.

Prvo nagrado v iznosu 1200 Din in naslov nacionalnega šahovskega mojstra je dobil Mirko Schreiber iz Subotice s 13 točkami. Drugo nagrado v iznosu 800 Din je dobil Mirko Bröder iz Novoga Sada z 12 točkami. Tretja nagrada v znesku 600 Din je podelila Savi Vukoviću, ki je dosegel 11 in pol točke. Četrto in peto nagrado sta dobila Petrović in Nikolić iz Belgrada, ki sta imela oba po 10 in pol točke. Šesto in sedmo nagrado

sta prejela Matvejeve iz Zemuna in Peuer iz Belgrada z 10 točkami. Osmo nagrado je dobil Pavlič iz Banjaluke z 9 in pol točkami. Pavlič je dobil tudi posebno nagrado 150 Din za najlepšo igro na turnirju. Zadnjo nagrado sta delila Jurišić iz Belgrada in Dydzynski iz Zagreba, ki sta na turnirju dosegla 8 in pol točke.

Ostali udeleženci turnirja so se plasirali sledeče: Grenčarski iz Zagreba 7 in pol točke, Sikošek iz Ljubljane 7 točk, Beyer iz Osjeka in Carev iz Sombora po 5 in pol točke. Nagymerkuti iz Sente 1 in pol točke. Maksimović iz Broda je pa bil za vse udeležence turnirja globok studenec, iz katerega so posamezni šahisti črpali točke. Maksimović je ostal brez poena. Po zaključku turnirja je vodstvo, ki je ta turnir organiziralo, priredilo vsem udeležencem banket.

Rudarski otroci bodo dobili delo

Posredovalnica za delo rudarski mladini se ustanavlja

Ljubljana, 23. avgusta.

Snoči je bila v Delavski zbornici anketa, na kateri so obravnavali vprašanje ustanovitve borze dela za rudarsko mladino in brezposelne rudarje v naših revirjih. Anketo je sklical z Delavsko zbornico akcijski odbor za pomoč rudarjem ter jo je vodil njegov predsednik Dominik Čebin, tajnik Delavske zbornice Uratnik, zastopnik Zbornice za TOI dr. Koce, socialni referent trboveljske občine Korinšek, povabljeni pa so bile tudi vse delodajalske in delojemalske organizacije. Tako je zastopal Zvezo gostilničarskih obrti g. Ciril Majcen, med strokovnimi zvezami pa je Jugoslovansko strokovno zvezo zastopal Lombardo.

Nova borza dela, ki jo nameravajo ustanoviti v Ljubljani, naj bi preskrbovala delo mladini iz revirjev, ki nima tam več obstanka in ne dobi dela pri rudnikih. Vsi udeleženci so se izjavili v imenu svojih korporacij in organizacij pripravljene za ustanovitev take borze. Denarno podporo so nekatere korporacije že obljubile. Ta nova borza bi bila v stalnem stiku z delodajalskimi in delojemalskimi organizaci-

jami. V zvezi s tem je imel predsednik gostilničarjev zanimivo poročilo, v katerem je poudarjal, da so dosedaj imeli hoteli, restavracije in gostilne najboljše skušnje z vajenci iz revirjev in da bi mogla inteligentna mladina revirjev dobiti mnogo dobrih mest tudi v drugih krajih kakor na Hrvaškem in Dalmaciji, kamor še vedno zahajajo na to delo številni tuji. Potrebno bi bilo osnovati v revirjih stalne strokovne tečaje, ki bi dajali temeljno izobrazbo rudarski mladini za hotelsko in gostilničarsko stroko.

Nadaljnji razgovor se je sukal okrog tega, ali naj bo ta borza priključena dosedanjim državnim borzi dela, ali naj bo osnovana kot posebna ustanova, ki bo samo v delovnem stiku z drž. borzo dela. Načelnik borze dela Vončina je obljubil v vsakem primeru vso pomoč. Sklenjeno je bilo, da se prihodnje dni sestanejo gg. Čebin, Uratnik in Vončina ter pripravijo vse podrobnosti za ustanovitev take borze za rudarsko mladino. Ker je finančna stran nove borze zagotovljena, je pričakovati, da bo v kratkem prišla tudi obratovati, kar bo v veliko korist delavske mladine iz naših revirjev.

Dr. Krekova

meščansko-gospodinjška šola v Šiški

Bolj kot kedaj poprej se morajo danes deklice z vso resnobo pripravljati na težko nalogo, ki jih čaka v življenju.

Bolj za obstanek, ki je zajel ves svet, je z vso silo pritegnil nase tudi ženo. A ne samo ženo, ki se udeležuje v kakem zunanjem poklicu, temveč tudi skromno gospodinjstvo, ki skrito in neopaženo vrši svoje vsakdanje dolžnosti.

Današnji čas zahteva trdnih značajev močne volje, temeljitega znanja svoje stroke. Kljub temu, da je sodobni ženi odprt ves svet, in so ji dostopni malodane vsi poklici, ostane vendar gospodinjstvo in materinski poklic v najširšem pomenu besede pravi poklic, najbolj splošni poklic tudi sodobne žene. Malokatera se popolnoma odtegne temu pristnemu ženskemu poklicu, ki ga je Bog sam položil ženi v srce: misliti, živeti, skrbeti, da, celo trpeti za druge.

Cepprav more žena to svoje poslanstvo izvrševati popolnoma le v materinskem in gospodinjškem poklicu in ožjem pomenu besede, se vendar udeležuje v tem smislu navadno tudi tedaj, če se je posvetila kakemu drugemu zunanjemu poklicu, da je n. pr. uradnica, učiteljica, obrtnica, umetnica itd. Včasih vrši oba poklica vzporedno, včasih nosi gospodinjški poklic kot breme, včasih ji je udeleževanje na tem polju kar za spremembo in celo za zabavo.

Naj si bo torej gospodinjstvo glavni poklic žene ali pa samo nekaj nameček k drugim dolžnostim, vedno zahteva harmoničnega sodelovanja duševnih in telesnih moči in zmoglosti, je več nego zgolj mehanično vihtenje metle in kuhališča.

Če ga prav razumemo, nas vodi gospodinjški poklic do poglobitve in poduževljenja vsakdanjega življenja, do zmage duha nad enolično vsakdanjostjo. Ne bo nam samo v breme, temveč vključuje tegobi dneva močeno sredstvo, da osrečimo druge in s tem tudi sebe.

Za pravo razumevanje gospodinjškega poklica, za usposobljenost ženske mladine za poznejše materinski in gospodinjški poklic so ustanovljene predvsem gospodinjške šole, ki naj tvorijo ženski mladini most iz šole v življenje.

Naš narod je dobro razumel potrebo in korist gospodinjških šol, saj so v naših krajih razne gospodinjške šole prav dobro obiskane. Kakor druge, tako si je tudi Dr. Krekova gospodinjška šola stavila jasen cilj: temeljito gospodinjško izobrazbo učenek v zvezi s čim večjo samostojnostjo v udejstvovanju. Ta cilj želi doseči šola s teoretičnim poukom in praktičnimi vajami. Teoretični pouk obsega razne strokovne predmete, kakor tudi predmete splošne izobrazbe. Praktično se poučuje predvsem kuhanje in serviranje, šivanje, razna gospodinjška opravila, perutinarstvo, vrtnarstvo in cvetličarstvo.

Gospodinjška šola traja eno celo šolsko leto. Tiste učenke, ki želijo višje gospodinjške izobrazbe, ali pa se žele izobraziti za upraviteljice večjih gospodinjstev, lahko nadaljujejo svoje učenje na Dr. Krekovi gospodinjški šoli.

Ker se zahteva za sprejem v gospodinjško šolo dovršeno 16. leto, se sprejemajo mlajše učenke v pripravljalni tečaj, kjer se poučujejo razni predmeti splošne izobrazbe s posebnim ozrom na poznejši strokovni pouk na gospodinjški šoli. Obenem se tudi veščajo v šivanju in drugih ženskih ročnih

delih, v kuhanju in v raznih gospodinjstvih opravilih.

Nemščina se poučuje na gospodinjški šoli in v pripravljalnem tečaju kot obvezen predmet; drugi jeziki in glasba se poučujejo kot neobvezni predmeti.

V zvezi z Dr. Krekovo gospodinjško šolo je **Otroški vrtec**. Učenke gospodinjške šole hospitirajo v otroškem vrtcu, kjer imajo priliko videti, kako se vzgaja otrok v predšolski dobi.

V otroškem vrtcu Dr. Krekove gospodinjške šole ostanejo otroci lahko od 8. ure zjutraj do 6. ure zvečer. Nekateri gredo opoldne domov, drugi dober kosilo po nizki ceni. Materam, ki se iz kakršnegakoli vzroka ne morejo posvetiti vzgoji svojih otrok predšolske dobe bo ustrezno, če lahko izročijo svoje malčke zanesljivemu varstvu. V otroškem vrtcu so otroci ves dan zaposleni z raznimi zabavami in opravili, ki blagodejno vplivajo na njihov telesni in duševni razvoj. Na razpolago imajo prostorno igrišče in vrt za obdelovanje, kjer dobi vsak otrok 1 m² zemlje s potrebnim vrtnim orodjem, kjer koplje, sadi, zaliva in okopava rastline, da si pridobi že v detinski dobi ljubezen do narave in veselje do resnega dela.

Po kosilu imajo otroci, ki so navašeni počivati — počitek.

Vpisovanje otrok v otroški vrtec na Dr. Krekovi gospodinjški šoli v Šiški bo dne 2. in 3. septembra; redni pouk v otroškem vrtcu se prične dne 4. septembra.

Vpisovanje v gospodinjško šolo in tečaje je dne 1. oktobra. Reden pouk se prične naslednji dan.

Brezplačne prospekte in vsa pojasnila se dobe na Dr. Krekovi meščanski gospodinjški šoli v Šiški, Ljubljana VII. Tel. 30-94

— Doručilačji mladini audimo zjutraj čašico naravne »Franz Josefove« grentice, ki dosega radi tega, ker čisti kri, zelodec m čreva, pri dečkih in deklicah prav izdatne uspehe

Tragika brezposelnega nameščenca

Kamničan, 47 letni Franc Flerin, prietojen v Domžale, družinski oče, je bil kot zasebni nameščenec že dalj časa brez službe. Pred dnevi je dobil službo v piarni posedačnika in lesnega trgovca Janeza Rozmana v Zavrčah, občina Kovor pri Kranju. Gospodar mu je nudil stanovanje in posteljo v posebni sobi. Flerin pa je želel, da bi v tej vročini raje spal na senu. Polekal in napravil si je primerno ležišče visoko na senjku nad hlevom.

Pred praznikom je po končanem delu šel, kakor po navadi, spat na seno. Domača hčerka Lojzica in sosed pa sta okoli 22 zasliala na podu močan ropot. Stekla sta na pod in zapazila, da leži na podu Flerin nazavesten. Na pomoč poklicani so edeje so ga spravili k zavesti in prenesli v hišo. Ko se je kmalu nato vrnil gospodar, je začel Flerin močno krvaveti iz ust. Vprašal ga je, ali naj pošlje po zdravnika ali po duhovnika. Flerin je želel duhovnika, kar mu je gospodar takoj ustregel. Naslednji dan je Flerin umrl radi notranjih poškodb. Tragična smrt je bila zgolj neerečen slučaj.

Flerin se je najbrž vlegel blizu odprtine, ki gre z odra na pod, pa se je najbrž v spanju preobrnil in tako padel na pod. — Domači so mu napravili lep pogreb. Pokopali so ga na pokopališču v Podbrezju.

Slovansko potovanje po Argentini

Slovenskim udeležencem evharističnega kongresa v Buenos Airesu

Slovenski pripravljalni odbor 32. mednarodnega evharističnega kongresa v Buenos Airesu je sklenil, da priredi po končanem kongresu 17-dnevno potovanje slovenskih udeležencev širom cele Argentine. Izlet se bo vršil, ako se prihlasi najmanj 25 udeležencev. Ker spada doba izleta v argentinsko spomlad, je mnogo upanja, da bomo imeli najkrajše vreme. Izlet bo ves čas spremljal fakultetno izobražen Slovenec, ki govori razne slovanske jezike, biva že nad 20 let v Argentini ter bo spotoma tolmačil udeležencem vse zanimivosti prepotovanih krajev. Ker stoji danes argentinska valuta silno nizko (1000 Din = 90 pesov), bo prišel izlet razmeroma silno poceni. Cena celemu izletu je proračunana na 340 arg. pesov, kar bi bilo po današnjem kurzu okrog 3770 Din. V tej vsoti so všeti vsi stroški potovanja, izvzemljal fakultetno izobražen Slovenec, ki govori razne slovanske jezike, biva že nad 20 let v Argentini ter bo spotoma tolmačil udeležencem vse zanimivosti prepotovanih krajev. Ker stoji danes argentinska valuta silno nizko (1000 Din = 90 pesov), bo prišel izlet razmeroma silno poceni. Cena celemu izletu je proračunana na 340 arg. pesov, kar bi bilo po današnjem kurzu okrog 3770 Din. V tej vsoti so všeti vsi stroški potovanja, izvzemljal fakultetno izobražen Slovenec, ki govori razne slovanske jezike, biva že nad 20 let v Argentini ter bo spotoma tolmačil udeležencem vse zanimivosti prepotovanih krajev. Ker stoji danes argentinska valuta silno nizko (1000 Din = 90 pesov), bo prišel izlet razmeroma silno poceni. Cena celemu izletu je proračunana na 340 arg. pesov, kar bi bilo po današnjem kurzu okrog 3770 Din. V tej vsoti so všeti vsi stroški potovanja, izvzemljal fakultetno izobražen Slovenec, ki govori razne slovanske jezike, biva že nad 20 let v Argentini ter bo spotoma tolmačil udeležencem vse zanimivosti prepotovanih krajev. Ker stoji danes argentinska valuta silno nizko (1000 Din = 90 pesov), bo prišel izlet razmeroma silno poceni. Cena celemu izletu je proračunana na 340 arg. pesov, kar bi bilo po današnjem kurzu okrog 3770 Din. V tej vsoti so všeti vsi stroški potovanja, izvzemljal fakultetno izobražen Slovenec, ki govori razne slovanske jezike, biva že nad 20 let v Argentini ter bo spotoma tolmačil udeležencem vse zanimivosti prepotovanih krajev. Ker stoji danes argentinska valuta silno nizko (1000 Din = 90 pesov), bo prišel izlet razmeroma silno poceni. Cena celemu izletu je proračunana na 340 arg. pesov, kar bi bilo po današnjem kurzu okrog 3770 Din. V tej vsoti so všeti vsi stroški potovanja, izvzemljal fakultetno izobražen Slovenec, ki govori razne slovanske jezike, biva že nad 20 let v Argentini ter bo spotoma tolmačil udeležencem vse zanimivosti prepotovanih krajev. Ker stoji danes argentinska valuta silno nizko (1000 Din = 90 pesov), bo prišel izlet razmeroma silno poceni. Cena celemu izletu je proračunana na 340 arg. pesov, kar bi bilo po današnjem kurzu okrog 3770 Din. V tej vsoti so všeti vsi stroški potovanja, izvzemljal fakultetno izobražen Slovenec, ki govori razne slovanske jezike, biva že nad 20 let v Argentini ter bo spotoma tolmačil udeležencem vse zanimivosti prepotovanih krajev. Ker stoji danes argentinska valuta silno nizko (1000 Din = 90 pesov), bo prišel izlet razmeroma silno poceni. Cena celemu izletu je proračunana na 340 arg. pesov, kar bi bilo po današnjem kurzu okrog 3770 Din. V tej vsoti so všeti vsi stroški potovanja, izvzemljal fakultetno izobražen Slovenec, ki govori razne slovanske jezike, biva že nad 20 let v Argentini ter bo spotoma tolmačil udeležencem vse zanimivosti prepotovanih krajev. Ker stoji danes argentinska valuta silno nizko (1000 Din = 90 pesov), bo prišel izlet razmeroma silno poceni. Cena celemu izletu je proračunana na 340 arg. pesov, kar bi bilo po današnjem kurzu okrog 3770 Din. V tej vsoti so všeti vsi stroški potovanja, izvzemljal fakultetno izobražen Slovenec, ki govori razne slovanske jezike, biva že nad 20 let v Argentini ter bo spotoma tolmačil udeležencem vse zanimivosti prepotovanih krajev. Ker stoji danes argentinska valuta silno nizko (1000 Din = 90 pesov), bo prišel izlet razmeroma silno poceni. Cena celemu izletu je proračunana na 340 arg. pesov, kar bi bilo po današnjem kurzu okrog 3770 Din. V tej vsoti so všeti vsi stroški potovanja, izvzemljal fakultetno izobražen Slovenec, ki govori razne slovanske jezike, biva že nad 20 let v Argentini ter bo spotoma tolmačil udeležencem vse zanimivosti prepotovanih krajev. Ker stoji danes argentinska valuta silno nizko (1000 Din = 90 pesov), bo prišel izlet razmeroma silno poceni. Cena celemu izletu je proračunana na 340 arg. pesov, kar bi bilo po današnjem kurzu okrog 3770 Din. V tej vsoti so všeti vsi stroški potovanja, izvzemljal fakultetno izobražen Slovenec, ki govori razne slovanske jezike, biva že nad 20 let v Argentini ter bo spotoma tolmačil udeležencem vse zanimivosti prepotovanih krajev. Ker stoji danes argentinska valuta silno nizko (1000 Din = 90 pesov), bo prišel izlet razmeroma silno poceni. Cena celemu izletu je proračunana na 340 arg. pesov, kar bi bilo po današnjem kurzu okrog 3770 Din. V tej vsoti so všeti vsi stroški potovanja, izvzemljal fakultetno izobražen Slovenec, ki govori razne slovanske jezike, biva že nad 20 let v Argentini ter bo spotoma tolmačil udeležencem vse zanimivosti prepotovanih krajev. Ker stoji danes argentinska valuta silno nizko (1000 Din = 90 pesov), bo prišel izlet razmeroma silno poceni. Cena celemu izletu je proračunana na 340 arg. pesov, kar bi bilo po današnjem kurzu okrog 3770 Din. V tej vsoti so všeti vsi stroški potovanja, izvzemljal fakultetno izobražen Slovenec, ki govori razne slovanske jezike, biva že nad 20 let v Argentini ter bo spotoma tolmačil udeležencem vse zanimivosti prepotovanih krajev. Ker stoji danes argentinska valuta silno nizko (1000 Din = 90 pesov), bo prišel izlet razmeroma silno poceni. Cena celemu izletu je proračunana na 340 arg. pesov, kar bi bilo po današnjem kurzu okrog 3770 Din. V tej vsoti so všeti vsi stroški potovanja, izvzemljal fakultetno izobražen Slovenec, ki govori razne slovanske jezike, biva že nad 20 let v Argentini ter bo spotoma tolmačil udeležencem vse zanimivosti prepotovanih krajev. Ker stoji danes argentinska valuta silno nizko (1000 Din = 90 pesov), bo prišel izlet razmeroma silno poceni. Cena celemu izletu je proračunana na 340 arg. pesov, kar bi bilo po današnjem kurzu okrog 3770 Din. V tej vsoti so všeti vsi stroški potovanja, izvzemljal fakultetno izobražen Slovenec, ki govori razne slovanske jezike, biva že nad 20 let v Argentini ter bo spotoma tolmačil udeležencem vse zanimivosti prepotovanih krajev. Ker stoji danes argentinska valuta silno nizko (1000 Din = 90 pesov), bo prišel izlet razmeroma silno poceni. Cena celemu izletu je proračunana na 340 arg. pesov, kar bi bilo po današnjem kurzu okrog 3770 Din. V tej vsoti so všeti vsi stroški potovanja, izvzemljal fakultetno izobražen Slovenec, ki govori razne slovanske jezike, biva že nad 20 let v Argentini ter bo spotoma tolmačil udeležencem vse zanimivosti prepotovanih krajev. Ker stoji danes argentinska valuta silno nizko (1000 Din = 90 pesov), bo prišel izlet razmeroma silno poceni. Cena celemu izletu je proračunana na 340 arg. pesov, kar bi bilo po današnjem kurzu okrog 3770 Din. V tej vsoti so všeti vsi stroški potovanja, izvzemljal fakultetno izobražen Slovenec, ki govori razne slovanske jezike, biva že nad 20 let v Argentini ter bo spotoma tolmačil udeležencem vse zanimivosti prepotovanih krajev. Ker stoji danes argentinska valuta silno nizko (1000 Din = 90 pesov), bo prišel izlet razmeroma silno poceni. Cena celemu izletu je proračunana na 340 arg. pesov, kar bi bilo po današnjem kurzu okrog 3770 Din. V tej vsoti so všeti vsi stroški potovanja, izvzemljal fakultetno izobražen Slovenec, ki govori razne slovanske jezike, biva že nad 20 let v Argentini ter bo spotoma tolmačil udeležencem vse zanimivosti prepotovanih krajev. Ker stoji danes argentinska valuta silno nizko (1000 Din = 90 pesov), bo prišel izlet razmeroma silno poceni. Cena celemu izletu je proračunana na 340 arg. pesov, kar bi bilo po današnjem kurzu okrog 3770 Din. V tej vsoti so všeti vsi stroški potovanja, izvzemljal fakultetno izobražen Slovenec, ki govori razne slovanske jezike, biva že nad 20 let v Argentini ter bo spotoma tolmačil udeležencem vse zanimivosti prepotovanih krajev. Ker stoji danes argentinska valuta silno nizko (1000 Din = 90 pesov), bo prišel izlet razmeroma silno poceni. Cena celemu izletu je proračunana na 340 arg. pesov, kar bi bilo po današnjem kurzu okrog 3770 Din. V tej vsoti so všeti vsi stroški potovanja, izvzemljal fakultetno izobražen Slovenec, ki govori razne slovanske jezike, biva že nad 20 let v Argentini ter bo spotoma tolmačil udeležencem vse zanimivosti prepotovanih krajev. Ker stoji danes argentinska valuta silno nizko (1000 Din = 90 pesov), bo prišel izlet razmeroma silno poceni. Cena celemu izletu je proračunana na 340 arg. pesov, kar bi bilo po današnjem kurzu okrog 3770 Din. V tej vsoti so všeti vsi stroški potovanja, izvzemljal fakultetno izobražen Slovenec, ki govori razne slovanske jezike, biva že nad 20 let v Argentini ter bo spotoma tolmačil udeležencem vse zanimivosti prepotovanih krajev. Ker stoji danes argentinska valuta silno nizko (1000 Din = 90 pesov), bo prišel izlet razmeroma silno poceni. Cena celemu izletu je proračunana na 340 arg. pesov, kar bi bilo po današnjem kurzu okrog 3770 Din. V tej vsoti so všeti vsi stroški potovanja, izvzemljal fakultetno izobražen Slovenec, ki govori razne slovanske jezike, biva že nad 20 let v Argentini ter bo spotoma tolmačil udeležencem vse zanimivosti prepotovanih krajev. Ker stoji danes argentinska valuta silno nizko (1000 Din = 90 pesov), bo prišel izlet razmeroma silno poceni. Cena celemu izletu je proračunana na 340 arg. pesov, kar bi bilo po današnjem kurzu okrog 3770 Din. V tej vsoti so všeti vsi stroški potovanja, izvzemljal fakultetno izobražen Slovenec, ki govori razne slovanske jezike, biva že nad 20 let v Argentini ter bo spotoma tolmačil udeležencem vse zanimivosti prepotovanih krajev. Ker stoji danes argentinska valuta silno nizko (1000 Din = 90 pesov), bo prišel izlet razmeroma silno poceni. Cena celemu izletu je proračunana na 340 arg. pesov, kar bi bilo po današnjem kurzu okrog 3770 Din. V tej vsoti so všeti vsi stroški potovanja, izvzemljal fakultetno izobražen Slovenec, ki govori razne slovanske jezike, biva že nad 20 let v Argentini ter bo spotoma tolmačil udeležencem vse zanimivosti prepotovanih krajev. Ker stoji danes argentinska valuta silno nizko (1000 Din = 90 pesov), bo prišel izlet razmeroma silno poceni. Cena celemu izletu je proračunana na 340 arg. pesov, kar bi bilo po današnjem kurzu okrog 3770 Din. V tej vsoti so všeti vsi stroški potovanja, izvzemljal fakultetno izobražen Slovenec, ki govori razne slovanske jezike, biva že nad 20 let v Argentini ter bo spotoma tolmačil udeležencem vse zanimivosti prepotovanih krajev. Ker stoji danes argentinska valuta silno nizko (1000 Din = 90 pesov), bo prišel izlet razmeroma silno poceni. Cena celemu izletu je proračunana na 340 arg. pesov, kar bi bilo po današnjem kurzu okrog 3770 Din. V tej vsoti so všeti vsi stroški potovanja, izvzemljal fakultetno izobražen Slovenec, ki govori razne slovanske jezike, biva že nad 20 let v Argentini ter bo spotoma tolmačil udeležencem vse zanimivosti prepotovanih krajev. Ker stoji danes argentinska valuta silno nizko (1000 Din = 90 pesov), bo prišel izlet razmeroma silno poceni. Cena celemu izletu je proračunana na 340 arg. pesov, kar bi bilo po današnjem kurzu okrog 3770 Din. V tej vsoti so všeti vsi stroški potovanja, izvzemljal fakultetno izobražen Slovenec, ki govori razne slovanske jezike, biva že nad 20 let v Argentini ter bo spotoma tolmačil udeležencem vse zanimivosti prepotovanih krajev. Ker stoji danes argentinska valuta silno nizko (1000 Din = 90 pesov), bo prišel izlet razmeroma silno poceni. Cena celemu izletu je proračunana na 340 arg. pesov, kar bi bilo po današnjem kurzu okrog 3770 Din. V tej vsoti so všeti vsi stroški potovanja, izvzemljal fakultetno izobražen Slovenec, ki govori razne slovanske jezike, biva že nad 20 let v Argentini ter bo spotoma tolmačil udeležencem vse zanimivosti prepotovanih krajev. Ker stoji danes argentinska valuta silno nizko (1000 Din = 90 pesov), bo prišel izlet razmeroma silno poceni. Cena celemu izletu je proračunana na 340 arg. pesov, kar bi bilo po današnjem kurzu okrog 3770 Din. V tej vsoti so všeti vsi stroški potovanja, izvzemljal fakultetno izobražen Slovenec, ki govori razne slovanske jezike, biva že nad 20 let v Argentini ter bo spotoma tolmačil udeležencem vse zanimivosti prepotovanih krajev. Ker stoji danes argentinska valuta silno nizko (1000 Din = 90 pesov), bo prišel izlet razmeroma silno poceni. Cena celemu izletu je proračunana na 340 arg. pesov, kar bi bilo po današnjem kurzu okrog 3770 Din. V tej vsoti so všeti vsi stroški potovanja, izvzemljal fakultetno izobražen Slovenec, ki govori razne slovanske jezike, biva že nad 20 let v Argentini ter bo spotoma tolmačil udeležencem vse zanimivosti prepotovanih krajev. Ker stoji danes argentinska valuta silno nizko (1000 Din = 90 pesov), bo prišel izlet razmeroma silno poceni. Cena celemu izletu je proračunana na 340 arg. pesov, kar bi bilo po današnjem kurzu okrog 3770 Din. V tej vsoti so všeti vsi stroški potovanja, izvzemljal fakultetno izobražen Slovenec, ki govori razne slovanske jezike, biva že nad 20 let v Argentini ter bo spotoma tolmačil udeležencem vse zanimivosti prepotovanih krajev. Ker stoji danes argentinska valuta silno nizko (1000 Din = 90 pesov), bo prišel izlet razmeroma silno poceni. Cena celemu izletu je proračunana na 340 arg. pesov, kar bi bilo po današnjem kurzu okrog 3770 Din. V tej vsoti so všeti vsi stroški potovanja, izvzemljal fakultetno izobražen Slovenec, ki govori razne slovanske jezike, biva že nad 20 let v Argentini ter bo spotoma tolmačil udeležencem vse zanimivosti prepotovanih krajev. Ker stoji danes argentinska valuta silno nizko (1000 Din = 90 pesov), bo prišel izlet razmeroma silno poceni. Cena celemu izletu je proračunana na 340 arg. pesov, kar bi bilo po današnjem kurzu okrog 3770 Din. V tej vsoti so všeti vsi stroški potovanja, izvzemljal fakultetno izobražen Slovenec, ki govori razne slovanske jezike, biva že nad 20 let v Argentini ter bo spotoma tolmačil udeležencem vse zanimivosti prepotovanih krajev. Ker stoji danes argentinska valuta silno nizko (1000 Din = 90 pesov), bo prišel izlet razmeroma silno poceni. Cena celemu izletu je proračunana na 340 arg. pesov, kar bi bilo po današnjem kurzu okrog 3770 Din. V tej vsoti so všeti vsi stroški potovanja, izvzemljal fakultetno izobražen Slovenec, ki govori razne slovanske jezike, biva že nad 20 let v Argentini ter bo spotoma tolmačil udeležencem vse zanimivosti prepotovanih krajev. Ker stoji danes argentinska valuta silno nizko (1000 Din = 90 pesov), bo prišel izlet razmeroma silno poceni. Cena celemu izletu je proračunana na 340 arg. pesov, kar bi bilo po današnjem kurzu okrog 3770 Din. V tej vsoti so všeti vsi stroški potovanja, izvzemljal fakultetno izobražen Slovenec, ki govori razne slovanske jezike, biva že nad 20 let v Argentini ter bo spotoma tolmačil udeležencem vse zanimivosti prepotovanih krajev. Ker stoji danes argentinska valuta silno nizko (1000 Din = 90 pesov), bo prišel izlet razmeroma silno poceni. Cena celemu izletu je proračunana na 340 arg. pesov, kar bi bilo po današnjem kurzu okrog 3770 Din. V tej vsoti so všeti vsi stroški potovanja, izvzemljal fakultetno izobražen Slovenec, ki govori razne slovanske jezike, biva že nad 20 let v Argentini ter bo spotoma tolmačil udeležencem vse zanimivosti prepotovanih krajev. Ker stoji danes argentinska valuta silno nizko (1000 Din = 90 pesov), bo prišel izlet razmeroma silno poceni. Cena celemu izletu je proračunana na 340 arg. pesov, kar bi bilo po današnjem kurzu okrog 3770 Din. V tej vsoti so všeti vsi stroški potovanja, izvzemljal fakultetno izobražen Slovenec, ki govori razne slovanske jezike, biva že nad 20 let v Argentini ter bo spotoma tolmačil udeležencem vse zanimivosti prepotovanih krajev. Ker stoji danes argentinska valuta silno nizko (1000 Din = 90 pesov), bo prišel izlet razmeroma silno poceni. Cena celemu izletu je proračunana na 340 arg. pesov, kar bi bilo po današnjem kurzu okrog 3770 Din. V tej vsoti so všeti vsi stroški potovanja, izvzemljal fakultetno izobražen Slovenec, ki govori razne slovanske jezike, biva že nad 20 let v Argentini ter bo spotoma tolmačil udeležencem vse zanimivosti prepotovanih krajev. Ker stoji danes argentinska valuta silno nizko (1000 Din = 90 pesov), bo prišel izlet razmeroma silno poceni. Cena celemu izletu je proračunana na 340 arg. pesov, kar bi bilo po današnjem kurzu okrog 3770 Din. V tej vsoti so všeti vsi stroški potovanja, izvzemljal fakultetno izobražen Slovenec, ki govori razne slovanske jezike, biva že nad 20 let v Argentini ter bo spotoma tolmačil udeležencem vse zanimivosti prepotovanih krajev. Ker stoji danes argentinska valuta silno nizko (1000 Din = 90 pesov), bo prišel izlet razmeroma silno poceni. Cena celemu izletu je proračunana na 340 arg. pesov, kar bi bilo po današnjem kurzu okrog 3770 Din. V tej vsoti so všeti vsi stroški potovanja, izvzemljal fakultetno izobražen Slovenec, ki govori razne slovanske jezike, biva že nad 20 let v Argentini ter bo spotoma tolmačil udeležencem vse zanimivosti prepotovanih krajev. Ker stoji danes argentinska valuta silno nizko (1000 Din = 90 pesov), bo prišel izlet razmeroma silno poceni. Cena celemu izletu je proračunana na 340 arg. pesov, kar bi bilo po današnjem kurzu okrog 3770 Din. V tej vsoti so všeti vsi stroški potovanja, izvzemljal fakultetno izobražen Slovenec, ki govori razne slovanske jezike, biva že nad 20 let v Argentini ter bo spotoma tolmačil udeležencem vse zanimivosti prepotovanih krajev. Ker stoji danes argentinska valuta silno nizko (1000 Din = 90 pesov), bo prišel izlet razmeroma silno poceni. Cena celemu izletu je proračunana na 340 arg. pesov, kar bi bilo po današnjem kurzu okrog 3770 Din. V tej vsoti so všeti vsi stroški potovanja, izvzemljal fakultetno izobražen Slovenec, ki govori razne slovanske jezike, biva že nad 20 let v Argentini ter bo spotoma tolmačil udeležencem vse zanimivosti prepotovanih krajev. Ker stoji danes argentinska valuta silno nizko (1000 Din = 90 pesov), bo prišel izlet razmeroma silno poceni. Cena celemu izletu je proračunana na 340 arg. pesov, kar bi bilo po današnjem kurzu okrog 3770 Din. V tej vsoti so všeti vsi stroški potovanja, izvzemljal fakultetno izobražen Slovenec, ki govori razne slovanske jezike, biva že nad 20 let v Argentini ter bo spotoma tolmačil udeležencem vse zanimivosti prepotovanih krajev. Ker stoji danes argentinska valuta silno nizko (1000 Din = 90 pesov), bo prišel izlet razmeroma silno poceni. Cena celemu izletu je proračunana na 340 arg. pesov, kar bi bilo po današnjem kurzu okrog 3770 Din. V tej vsoti so všeti vsi stroški potovanja, izvzemljal fakultetno izobražen Slovenec, ki govori razne slovanske jezike, biva že nad 20 let v Argentini ter bo spotoma tolmačil udeležencem vse zanimivosti prepotovanih krajev. Ker stoji danes argentinska valuta silno nizko (1000 Din = 90 pesov), bo prišel izlet razmeroma silno poceni. Cena celemu izletu je proračunana na 340 arg. pesov, kar bi bilo po današnjem kurzu okrog 3770 Din. V tej vsoti so všeti vsi stroški potovanja, izvzemljal fakultetno izobražen Slovenec, ki govori razne slovanske jezike, biva že nad 20 let v Argentini ter bo spotoma tolmačil udeležencem vse zanimivosti prepotovanih krajev. Ker stoji danes argentinska valuta silno nizko (1000 Din = 90 pesov), bo prišel izlet razmeroma silno poceni. Cena celemu izletu je proračunana na 340 arg. pesov, kar bi bilo po današnjem kurzu okrog 3770 Din. V tej vsoti so všeti vsi stroški potovanja, izvzemljal fakultetno izobražen Slovenec, ki govori razne slovanske jezike, biva že nad 20 let v Argentini ter bo spotoma tolmačil udeležencem vse zanimivosti prepotovanih krajev. Ker stoji danes argentinska valuta silno nizko (1000 Din = 90 pesov), bo prišel izlet razmeroma silno poceni. Cena celemu izletu je proračunana na 340 arg. pesov, kar bi bilo po današnjem kurzu okrog 3770 Din. V tej vsoti so všeti vsi stroški potovanja, izvzemljal fakultetno izobražen Slovenec, ki govori razne slovanske jezike, biva že nad 20 let v Argentini ter bo spotoma tolmačil udeležencem vse zanimivosti prepotovanih krajev. Ker stoji danes argentinska valuta silno nizko (1000 Din = 90 pesov), bo prišel izlet razmeroma silno poceni. Cena celemu izletu je proračunana na 340 arg. pesov, kar bi bilo po današnjem kurzu okrog 3770 Din. V tej vsoti so všeti vsi stroški potovanja, izvzemljal fakultetno izobražen Slovenec, ki govori razne slovanske jezike, biva že nad 20 let v Argentini ter bo spotoma tolmačil udeležencem vse zanimivosti prepotovanih krajev. Ker stoji danes argentinska valuta silno nizko (1000 Din = 90 pesov), bo prišel izlet razmeroma silno poceni. Cena celemu izletu je proračunana na 340 arg. pesov, kar bi bilo po današnjem kurzu okrog 3770 Din. V tej vsoti so všeti vsi stroški potovanja, izvzemljal fakultetno izobražen Slovenec, ki govori razne slovanske jezike, biva že nad 20 let v Argentini ter bo spotoma tolmačil udeležencem vse zanimivosti prepotovanih krajev. Ker stoji danes argentinska valuta silno nizko (1000 Din = 90 pesov), bo prišel izlet razmeroma silno poceni. Cena celemu izletu je proračunana na 340 arg. pesov, kar bi bilo po današnjem kurzu okrog 3770 Din. V tej vsoti so všeti vsi stroški potovanja, izvzemljal fakultetno izobražen Slovenec, ki govori razne slovanske jezike, biva že nad 20 let v Argentini ter bo spotoma tolmačil udeležencem vse zanimivosti prepotovanih krajev. Ker stoji danes argentinska valuta silno nizko (1000 Din = 90 pesov), bo prišel izlet razmeroma silno poceni. Cena celemu izletu je proračunana na 340 arg. pesov, kar bi bilo po današnjem kurzu okrog 3770 Din. V tej vsoti so všeti vsi stroški potovanja, izvzemljal fakultetno izobražen Slovenec, ki govori razne slovanske jezike, biva že nad 20 let v Argentini ter bo spotoma tolmačil udeležencem vse zanimivosti prepotovanih krajev. Ker stoji danes argentinska valuta silno nizko (1000 Din = 90 pesov), bo prišel izlet razmeroma silno poceni. Cena celemu izletu je proračunana na 340 arg. pesov, kar bi bilo po današnjem kurzu okrog 3770 Din. V tej vsoti so všeti vsi stroški potovanja, izvzemljal fakultetno izobražen Slovenec, ki govori razne slovanske jezike, biva že nad 20 let v Argentini ter bo spotoma tolmačil udeležencem vse

Ljubljanske vesti:

Morska riba za majhen denar

Ljubljana, 23. avgusta.

Široki sloji Ljubljane so bili pred vojno redkokdaj tako srečni, da bi si bili privoščili delikate morske ribe, med te štejejo tudi tunja ali »tunina«, kakor pravijo tej ribi Tržačani. Zgodilo se je sedaj prvič, da je prišla ta riba na ljubljanski trg v veliki množini in da, so jo prodajali po cenah, ki so jih zmogli manjpremožni ljudje. »Slovenec« je že večkrat poudarjal, da naj tržno nadzorstvo ukrene tako, da se bodo morske in tudi sladkovodne ribe na trgu cenjeje prodajale. Danes pa je bil pravi dumping proti cenam tunja, ki ga drugače na trgu prodajajo po 36 Din kg.

Primorski ribiči so imeli predvčerajšnjim v Kvarneru najbogatejši lov tunja. Nalovili so ga take množine, da niso vedeli, kje in kako naj bi jo razpečali. Pojavila se je še druga ovira, da je bil uvoz tunja na reški trg zabranjen od italijanskih oblasti. Ribiška zadruga na Sušaku se je zato odločila, da odpravi v večjih množinah na ljubljansko klavnico nad 1000 kg tunja, ki so ga pregledali mestni veterinarji in nato izdali dovoljenje za prodajo. Kamijon se je vrnil na Sušak, ribo pa so davi pripeljali na trg na navadnem lojtrskem vozu, čez katerega je bila pogrnjena iz bičja spletena preproga.

Voz se je ustavil ob stolnici v bližini Adamič-Lundrovega spomenika. Okoli voza so po-

stavili ribiške mize in trije pomočniki so neprestano sekali tunja in ga prodajali. Od 8.30 do 11 dopoldne je bil velikanski naval gospodin, bilo jih je gotovo do 200. Večino so tvorile primorske gospodinjice, ki se razumejo na kuhinjsko pripravljanje te ribe. Tudi ljubljanka so se segale po tunju, toda na tihem so primorske prijateljice spraševale, kako naj se tunj okusno pripravi. Tudi nekateri dalmatinski gostilničarji so se preskrbeli s tunjem, ki so kupili kar celo ribo po 10 Din kg. Na drobno so ribo prodajali po 12-16 Din kg. Boljši deli so bili dražji.

Ob 11 so bili tunji razprodani. Ostale so samo še glave. Pa mnogo gospodin je še zahtevalo vsaj kos tunja. Prodajalci so odgovorjali: »Samo še glave so na prodaj! Glava po 5 Din.« Ljudje so ugovarjali, češ: »Dovolj je 3 Din za glavo.« Ta cena je obveljala. Vse glave so bile prodane. Meso pri glavah uporablja večje gospodinjice za takozvani »brodetto« ali tudi guljaš.

Mnoge gospodinjice so bile vesele, da je prišel tunj na ljubljanski trg tako poceni, kajti siromak si ne more privoščiti te delikatese pri cenah 36 Din za kg.

Zatrjujejo, da bo Ribiška zadruga na Sušaku tudi za prihodnji teden postavila na trg večjo množino tunja. Mnogi zamudniki pa so morali pač s trga oditi praznih rok.

resne poškodbe na rokah in nogah. Prepeljan je bil v Ljubljano, kjer ga je na glavnem kolodvoru prevzel reševalni avto in ga odpeljal v bolnišnico.

● **Lov za tatice.** K stražniku Zorcu na Marijinem trgu je večeraj dopoldne vsa zasopla pritekla neka ženska ter mu sporočila, da je na Cankarjevem nabrežju videla neko žensko, ki ji je ukradla obleko in da ima tatice to obleko na sebi. Ko je ženska pripovedovala to stražniku, pa se je osumljenka naenkrat pojavila v bližini frančiškanskega mostu. Takoj je opazila pogovor s stražnikom ter se urno obrnila in odšla proti čevljarскому mostu. Stražnik si je v bližini sposedil staro in obrabljeno kolo ter se odpeljal po Wolfovi ulici, da bi tatice prehitel. Toda tatice je bila že čez Gerberjevo stopnišče in na Kongresnem trgu ter jo je stražnik opazil v bližini Kazine. Odhitel je za njo v Šelenburgovo ulico ter tam pričel preiskovati veže, kamor je šel, da se je tatice skrila. Preiskal je vse veže ter tatice končno res našel v veži tik Meinlove trgovine. Proti aretiranki je policija uvedla preiskavo.

● **Pojasnjena cerkvena tatvina.** Policija je aretirala nekega človeka, pri katerem je našla kakšnih šest kosov cerkvene posode, ciborijev in kelihov. Ta posoda je srebrna in polzlachena. Policija je ugotovila, da je bila pred časom ukradena v cerkvi sv. Gregorija pri Velikih Laščah. Posoda je vredna okoli 4000 Din. Cerkevni rop v tej cerkvi je s tem pojasnjen. Tat bo izročen sodišču. O najdbi cerkvene posode je bil župni urad že obveščen.

Tramvaj podrl dečka

Mučen prizor se je pripetil večeraj okoli pol 3 popoldne v Prešernovi ulici. Tramvaj, ki je vozil proti pošti, je oplazil in podrl na tla majhnega bosonoznega otroka. Deček je dobil pri padcu več manjših ran ter je hudo krvavel. Sreča je bila, da je voznik takoj z vso naglico zavrl tramvaj, tako da ni bila nezgoda še hujša. Dečka so prenesli v Sušniško lekarno, kjer so ga za silo obvezali. Ranjenček, ki je po cesti hudo krvavel in seveda na vso moč ihtel, je povedal, da je 6-letni Renat Kos, doma z Grada. Njegova mati je uboga postrežnica, ki težko skrbi za vso družino. V lekarni je dečka prevzel reševalni avto in ga prepeljal v bolnišnico. Dečkovo stanje ni nevarno.

★

● **Ljubiteljem cerkvenega petja!** Sentiakobsko Cecilijino društvo v Ljubljani sprejema cerkvene pevce in pevke. Za one osebe pa, ki imajo sicer veselje do cerkvenega petja, a nimajo potrebne izobrazbe, začena s septembrom »Pevsko teoretični tečaj«, ki nudi slehernemu brezplačni pouk in tozadnevne učne potrebščine. Vsi naj se prijavijo do 1. septembra. Tozadnevne prijave se dobijo in oddajajo pri cerkveniku cerkve sv. Jakoba v Ljubljani. Sestanek vseh novoprijetih bo 2. septembra (nedelja) ob 11 dopoldne v župnišču sv. Jakoba (pevska soba), pritičje.

● **Tobačnim upokojujencem v vednost!** — Prosimo vse one upokojujence tobačne tovarne, vdove po drž. uslužbencih, ki imajo prejeti odvzeto pokojnino, da se oglašijo v tej štvi v Jugoslovanski strokovni zvezi na Miklošičevi cesti 22-1, in to čim prej.

● **Začetek šolskega leta 1934-35 na osnovnih šolah.** Naknadno vpisovanje učencev-enk na vseh ljubljanskih osnovnih šolah se vrši v soboto, 1. sept. t. l. od 8 do 12, na manjšinski osnovni šoli od 11 do 12. V ponedeljek, dne 3. sept. se vrši šolska masa, v torek 4. sept. se prične redni pouk.

● **Sentpeterski park je vseskozi pomanjkljivo razsvetljen.** Ena sama žarnica razsvetljuje ves prostorni park na sredi, a treba bi bilo na vsakem od štirih potov tudi po eno žarnico postaviti, da bi ljudje ne sedeli na stranskih klopih v — temi!

● **Za revne šolarje sta sinčeka g. dr. Gaja Aleš in Marko darovala iz svojih prihrankov 50 Din.** Bog naj jima poplača to dobro delo in lepi vzgled! Denar izročimo v varne roke.

● **Promenadni koncert priredi Tujskoprometni svet mesta Ljubljane v soboto, 25. avgusta ob 20 v Zvezdi, na kar opozarjamo občinstvo.**

● **Nesreča na cesti.** Večeraj zjutraj je na cesti podrl neki avto 25-letnega železostругarja Evgena Matejka, zaposlenega v tovarni »Triglav« v Kočevju. Matejko je dobil

Mariborske vesti:

Kako to? Proslava 15 letnice osvobojenja Prekmurja

Odbor za proslavo 15 letnice osvobojenja Prekmurja je izdal proglas, v katerem naznanja, da se vrši proslava tega velikega, za vse Slovence in Jugoslovane važnega dogodka dne 8. in 9. septembra v Lendavi. Pravilno bi bilo, da se udeležijo te proslave čim več prebivalstva Prekmurja, pa tudi ostale Slovenije in iz cele Jugoslavije.

Čudno pa se nam zdi, kako je mogel določiti odbor za proslavo tako velikega dogodka ravno zgoraj označena dneva. Že pred dolgim časom je bilo sporočeno po vseh časopisih in po vseh cerkvah lavantinske škofije, da se vrši 7. in 8. septembra v Mariboru velik evharistični kongres za vso lavantinsko škofijo. Na ta kongres se je že sedaj prijavilo nad 1000 udeležencev iz Prekmurja. Vsi ti se seveda ne bodo mogli udeležiti proslave v Lendavi.

□ **Otrok utonil v Meži.** V Dobji vasi je utonil v Meži 4-letni Adolf, sin posestnika Jeramlja. Otroci posestnika so šli z domačo služkinjo k sosedu. Morali so čez Mežo, ki je sicer plitva, vendar silno deroča. Služkinja je prenesla 3-letnega otroka čez vodo, za njo pa sta šla 6-letni Mišo in 4-letni Adolf sama. Ko je služkinja prispela na breg, se je ozrla ter z grozo opazila, da brede v strugi samo še Mišo ter kriči za bratcem, ki ga je voda odnašala. Planila je za vstopajočim se dečkom, dosegla ga je šele kakih 500 korakov nižje. Bilo je že prepozno, ker se je otrok v deroči vodi zadušil.

□ **Umrl je v splošni bolnišnici** v starosti 53 let železniški uradnik Ivan Pavlin iz Fale. Naj počiva v miru!

□ **V novo sezono.** Mariborsko gledališče bo otvorilo svoja vrata v začetku oktobra. Za otvoritveno predstavbo se bo uprizoril »Hamlet«. Kot ena prvih predstav bo na repertoarju tudi Golouhova komedija »Od zore do mraka«, ki so jo radi obolevosti nekaterih članov preteklo sezono morali preložiti. Drama študira tudi Wildejevega »Idealnega soprog«. Repertoarni načrt za celo sezono še ni gotov.

□ **Novo lice** daje sedaj kolodvoru urejena rampa. Vsa navlaka, ki se je nakopila med Aleksandrovo cesto in kolodvorsko rampo, je sedaj odstranjena ter je strmina ob cesti lepo urejena. Vsekakor pa se tudi sedanje stanje more smatrati kot zgolj privizorično, ker bo treba enkrat pristopiti k temeljitejši ureditvi tega prostora.

□ **Perutninarska zadruga** je stavila svojčasno Mestnim podjetjem predlog, da bi se uredila v mestni klavnici posebna naprava za predelavo krvi v živalska krmila. Zadruga se je zagotovila, da se bo ta naprava v resnici nabavila, ker stroški ne bi bili visoki ter bi se naprava kmalu izplačala. Dosedaj pa še kljub urgencam zadruga

Pa tudi iz ostalih delov lavantinske škofije bo mogla biti udeležba na proslavi v Lendavi le mala, ker so prijavljene že do sedaj velike množice za evharistični kongres v Mariboru. Zato nam je popolnoma nerazumljivo, kako je mogel odbor za proslavo osvobojenja izbrati tako neugoden termin. Saj je s tem naravnost onemogočena manifestacija velikega dela prebivalstva za združeno Jugoslavijo. Pa menda nima namena odbor za proslavo rezervirati praznik osvobojenja in s tem združeno manifestacijo samo za nekatera društva v Lendavi.

Zato pozivamo odbor, da to res potrebno proslavo preloži na poznejši datum, da bo tako omogočena udeležba vsemu prebivalstvu in da bo proslava res čim bolj veličastna.

ni uspela, da bi se njen načrt uresničil. Krmila iz krvi so posebne vrednosti za perutnino ter bi se z lahkoto spravila v denar. Klavnica sedaj krvi ne izrablja ter se odteka v kanale, dasti bi se dala za majhnimi stroški dobro obnoviti.

□ **Domač proizvod.** Notranjost delavskega azila je že toliko urejena, da se bo vselitev v kratkem lahko izvršila. Sedaj preizkušajo razne napeljave. Ko so v sredo hoteli preizkusiti centralno kurjavo, je parni kotel eksplodiral, čim se je nekoliko ugrtel. K sreči je bila eksplozija neznačajna ter ni napravila druge škode, kakor na kotlu samem, ki je sedaj zanič. Kotel je dobavila tovarna v Subotici. Morala bo sedaj seveda oskrbeti nadomestilo, ki bo preizkušnjo nekoliko bolj prestopila.

□ **Zabja kolonija.** Z okolico Treh ribnikov se moramo še nekoliko baviti. Prvi ribnik je dalo mestno olepševalno društvo na našo pobudo očistiti. Drugi večji ribnik je zasebna last ter je celo poletje v takem stanju, da se širi v celi okolici smrad iz zabje kolonije. Ta ribnik kvari izgled cele okolice, dal bi se pa brez vsega vzdrževanja v najlepšem stanju. Še primernejše bi bilo, če bi se dala oba ribnika združiti v enega, ker bi nastalo iz obeh malo jezero, ki bi tvorilo kras cele okolice. Če ne, pa naj bi se izvedel drugi načrt: Zgornji ribnik zasuti in napraviti tu mariborski stadion za sportne prireditve. Kraj in položaj bi bil tako primeren, kot nikjer drugje.

□ **Tlakovanje Gosposke ulice.** Prihodnji teden se prične tlakovanje Gosposke ulice pred palačo banovinske hranilnice. Tlakoval se bo del med Slovensko in Gregorčičovo ulico. Material — droben granitni tlak — so že navozili v Gregorčičovo ulico. Čim bo ta del ulice tlakovan, se bo otvorila tudi avtobusna krožna proga, ki bo zvezala zapadni del mesta s središčem in kolodvorom.

□ **Novi vozniki red ne zadovoljuje.** Iz vrst občinstva smo prejeli pritožbe proti novemu avtobusnem redu na nekaterih progah. Tako niso zadovoljni z voznim redom na progi Maribor—Pobrežje. Opoldanski avtobus, ki je odhajal prej ob 12.10 z Glavnega trga, vozi po novem ob 12.23. Po prejšnjem voznem redu je bil avtobus kot nalašč za one, ki so prihajali ob 12 iz trgovin in uradov; sedaj pa mesto, da bi čakali skoraj pol ure, gredo raje prej ter pridejo v istem času ali še prej, kot z avtobusom. Prav tako neprimerno vozi avtobusi v popoldanskih urah. Pogrebi so vedno ob 3, 4, 5, prej so avtobusi pripeljali do pokopališča 10 minut pred temi urami, sedaj pa 5 minut kasneje, tako da ljudje pogreb vedno zamujajo, ali pa morajo cele pol ure čakati nanj. — Tudi na progi Maribor—Tezno ni prinesla nova izprememba nobenih ugodnosti. Na tej progi odhaja opoldanski avtobus po novem prav tako prepozno. Vozni red bo treba spraviti v primernejši sklad z željami občinstva. — Ljudje se tudi pritožujejo, da so stalne mesečne vozovnice predrage. Cena 100 Din je za večino nedosežna. Če bi se znižale na 50 Din, bi se frekvenca avtobusov nedvomno zelo dvignila. Na progi Maribor—Pobrežje bi kazalo uvesti nemara tudi povratne vozovnice po nižjih cenah. Sedaj se večina obiskovalcev pokopališč doli sicer pelje, nazaj pa gre peš.

□ **Zobozdravnica dr. med. dent. Bosiljka Krajnovič** do nadaljnjega ne ordinira.

Samo teden dni
je še do otvoritve
jesenskega velesejma v Ljubljani
Ne zamudite pravočasno opozoriti na svojo
velesejsko razstavo polom
reklame v „Slovencu“
ki se Vam bo bogato izplačala

Opozarjamo posebno na prvo velesejsko izdajo, dne 1. septembra
S tozadevnimi nasveti in proračuni Vam je vedno na razpolago
Inseratni oddenek „Slovenca“

Utrinki z Adrije

Dubrovnik, 19. avgusta.

IV.

Nisem veroval, zdelo se mi je pretiravanje, kar so poročali časopisi, danes sem se pa sam prepričal na lastne oči. Že v Trstu so mi v hotelu tožili, da jim letos Dalmacija odvzema najboljše goste. Isto sem zvedel pri agenciji v Benetkah. Vsi jugoslovanski parniki so polni popotnikov za Dalmacijo. Večeraj smo srečali blizu Korčule našega »Prestolonaslednika Petra«, ki je bil naravnost nabito poln z izletniki. In tudi italijanske redne proge so polne popotnikov za Dalmacijo. Letos je doživela Dalmacija glede gostov naravnost rekord. Takega številca obiskovalcev še ni bilo po prevratu. Da je naravnost umetnost najti v Dubrovniku sedaj sobo, je razumljivo. Pač pa so polna gostov vsa, tudi najmanjša, dalmatinska letovišča. Je to čisto nova vrsta gostov, med njimi je veliko Francozov in pa zelo simpatičnih Angležev iz idealizirane Galesworthyjeve družbe. Nič onih dolgočasnih angleških »stipendičnih misses, mistresses in lady«. Pri tem pa ni letos dosegla najboljših obiskovalcev Dalmacije, Nemcev in Avstrijcev. Izredno veliko je Poljakov in pa zelo številno so zastopani — strmiti — gostje iz sosednje Italije.

Ko sem tukajšnjim domačinom omenil, da bodo letos z gmotnim uspehom lahko zadovoljni, so se mi kot zabarikadirali za izgovor, češ, da so se razne dajatve toliko in toliko povečale...

Sicer pa nudi sedaj naša riviera veliko več tujcem kot prejšnja leta. V tem oziru prednjači parobrodne družbe. Snoči je priredila Dubrovačka paroplovba s krasno razsvetljenim luksuznim parnikom »Šipanje« weekenden izlet v okolico Dubrovnika z organiziranim zabavnim večerom in križarjenjem do polnoči.

Ko se vozijo proti Splitu in Dubrovniku in gledaš in vživaš ob krasni in čaru morja to našo divno obalo, razumeš hrepenenje klice Ksenofontovih junakov, ki so vzklikali ob pogledu na morje s sol-

zami v očeh in v domotožju. »Thalassa« in »Thalatta« — »Morje — Morje!« Sedaj razumeš, zakaj ni bilo Odiseja tako dolgo domov, ko ga je vihar vrgel gotovo tja na Korčulo ali Hvar ali kam drugam med »Navzikee«, »Kalypso«, »Kirkoe« itd. in se je zastojal oziral, da bi zagledal, kako se vali dim iz dimnika njegove zveste Penelope na domači Itaki in se naslajal na lotosu. Sedaj vem cenniti Ovidove »Tristia ex Pontoe«, ki je živel tako dolgo v mrkem prognanstvu daleč od svojih »Penatov in solna domovine«. Sedaj razumem bolestin vzklik domotožja in hrepenenja po solnčni domovini, ki izzveni iz Goethejeve »Iphigenije na Tavridi«: »Das Land der Griechen mit der Seele suchend.«

V.

Kaj bi podrobneje našteval vse čudovite slike, historične in druge momente vožnje ob obali, ko je bilo to že tolikokrat objavljeno in premleto! Sicer bo bolj nazorno izvršil to nalogo filmski operater, ki ob najugodnejših svetlobnih in drugih pogojih in ob splošnem zanimanju občinstva ves čas snimlje po nalogu ministrstva trgovine in industrije najlepše prizore za kulturni in propagandni film, katerega, upam, bomo kmalu videli. Trogir — nekdanji konkurent Splita — je odprl svoja vrata v čudovito lepo kaštelansko riviero sedmih kaštelov, ki v mladem jutru enivajo za Marjanom in se opajajo v rožmarinovem vonju. Pod Mosorom se je zabistrel Split v vsej svoji prešerni in bohotni belini in že pristanec v njem, da niti ne veš, kdaj, mimo čudovito lepega starega splitskega pokopališča, ki tako spominja na Břecklinov »Otok mrtvič«, že bi ga ne motil prozaično-umazani dim visokih dimnikov cementne tovarne. Za Splitom nad staro Salomonov, kjer sniva svoj večni sen v sarkofagu z znanim arhaičnim napisom naš nepozabni dobričina in umski velikan Don Frane Bulić, straži že starodavni Kliš na strmi skali Dioklecijanov »Tusculum« in »castellum« pred vpadi divjih barbarov, ki so drli proti morju. O Klišu pravi hudomušna splitska pristovica, da je »deško Klišu na kamenu,

a kamenu, jer je Kliš na njemu«. In dalje, dalje na celini ob levi strani znani, v francoskih rokah se nahajajoči »Dugirat« s svojimi tovarnami za karbid in umetna gnojila in s svojo orjaško elektrarno »Gubavice« ob umetnem slapu Cetine s 70.000 Hp kapacitete. A ob izlivu Cetine prijazen Omiš, ki ima danes več sposobnosti za razvoj letoviškega mesta, kot pa industrijskega centra. Hudo mušni Splitani, ki traktirajo vse po svoje, vedo radi o Omišu — starodavni prestolnici morskikh razbojnikov »Almiesie« — povedati tudi žgočo prislovico, ki vsaj danes ne drži: »Ab invidia et perfidia Almissorum — libera nos Domine!« (Zlobnosti in perfidnosti Omišanov — reši nas, o Gospod!) In pa dalje čudovito lepa Makarska, kamor so zahajali nekoč samo Čehi, a se je prelevila v pravo, moderno kopališče svetovnega slovesa.

Na desni pa se vleče ogromni otok Brač, ki ne slovi samo po svojih kamnolomih, mavzoleju, kopališčih in sloviti okolici, ampak tudi po splitski zbadljivki, da noben Bračan ne pride v Split »brez dežnika«, kot da bi bil Bračan tudi Kranjec. Hvar — zeleni Hvar — rimski »Pharos« — svetilnik — se vleče kot dolgo »šilce« in ni znan samo po svojih starodavnih umetninah, kamnolomu marmorja, ki eliči silovitemu karaskemu marmorju, kraju, ki je imel eno izmed prvih karantenskih obmorskih postaj zoper kužne bolezni, ampak tudi po dejstvu, da je naš dobri prijatelj France, ko je bival na letovišcu v Starem gradu, vzletel s seboj »bičkelj«, da se bo vozil po Hvaru, kljub temu, da ni bilo takrat še vozne poti, ampak komaj dostopna steza za »magarčiče« ali »tovarčiče«. Uradna agencija seveda te vesti še ni potrdila niti demantirala. Blagopokojni minister Tone Sušnik pa mi je še nedavno pritril kot verodostojna priča, da je to podtikanje prejkoprej resnično in na zdravi podlagi.

S Hvarom se pričenja teritorij starodavne Dubrovačke republike, ki se je razprostirala od Korčule in Lastova čez Šipanjo, Mljet, Lopud, Koločep itd. do Kotora. A na drugi strani ob celini na polotoku Pelješcu od Stona, znanega po solinah, kjer stoji še starodavno beneško obmejno zidovje. A polotok »Pelješec« slovi še po svojih pustih skalah,

po množini modrasov in šakalov, ki pa so tudi na Šipanju in Korčuli, poleg tega pa po znameniti živordeči in okusni črnlini, znanem »dingaču«. Korčula je vsa zelena in še danes sedež Fejakov in brezskrbnega fejaškega življenja, in gre glas o njej, da je tam »dobar život, a slab testament«. A na drugi strani, na Pelješcu, pa je staro štedljivo mesto Orebič, ki so ga ustvarili penzionirani stari avstrijski kapitani, ki so si tam zgradili svoje domove, in o katerem gre ljudska prislovica, da je tam »slab život, a dober testament«. Poleg tega pa ima dobro pitno vodo in danes velik tujski promet. Otok Mljet je neznosno dolg, znan po zelenju, »bukaču«, školjkah in dobrih jagostih in nad »Porte Pallazoe« ob jezeru s slikovitim samostanom, kjer je baje pokopana hrvaška kraljica Jelena, počiva blagopokojna mama našega dobrega prijatelja Narte Velikonje — doma iz Otlice nad Vipavsko dolino. In Narte je preživel tu v »Tatinici« del svoje mladosti, katerega je ovekovečil v svojih dijaških spisih v »Zorici« in drugod. Ej, epomini, epomini in bridkost življenja!

In dalje slikoviti Lopud, letoviško mesto s svojimi španjolsko in angleško trdnjavami, nekdanji velik kulturen, letoviški in trgovski center dubrovačke republike in kraj, kamor so hodili na oddih starodavni dubrovniški »gasparie« — plemenitaši. V bitki pri Lepantu, kjer je sodelovalo tudi brodovje dubrovniške republike, je padlo samo Lopudžanov dvesto. V začetku sedemnajstega stoletja ga je porušil velikanski potres, o katerem pričajo še danes razvaline zapuščenih dvorcev, ki jasno govorijo o okusu, razkošju in visoki kulturi gospodarjev nekdanje dubrovačke republike. Lopud je tudi redno mesto svetovnoznane »navigatorje« in dubrovniškega veletrgovca in mecenca, slovitega Pracata. Danes je po zaslugi mecen-domačina Amerikana Kuljevna restavriran.

In dalje, dalje! Še bi kaj pripomnil, če bi se ne bal, da bi te moje marginalne opazke, za katere vse brezpogojno ne garantiram, ne prišle v našega jugoslovanskega »Baedekerja« ali »Vodiča«.

In pa, glej, že se je zasvetil Gruž pred nami in brzoparnik pristajal

Mariborski Staviski - sin romunskega milijonarja

Maribor, 23. avg.

Te dni je prispela iz Kaposvara na Madžarskem vest, da so tamkajšnje oblasti odredile aretacijo Marcela Ellenboga, sina enega največjih romunskih bogatašev v Bukarešti. Vest bo v Mariboru vzbudila nedvomno senzacijo. Mnogim bo podrla upalne načrte ter jim odprla oči, da so nasledili prevečnamu sleparju ter mu slepo verjeli, ko je zidal v Mariboru svoje gradove v oblakih ter obetal, da nas bo obogatil z nevm kakimi tovarnimi in velepodjetji. Kajti Marcel Ellenbogen je dobrega pol leta vlekkel ves Matibor za nos, uspešno mu je potegniti celo oblasti, ki so ga že imele za varnim omrežjem, potem pa so mu kavalirsko odprle vrata preiskovalnega zapora...

Slepar velikega stila

Marcel Ellenbogen se je pojavil meseca decembra v Mariboru v družbi lepe gospe, o kateri je dejal, da je žena, ter z dvema malima otrokoma. Mož je še mlad, niti trideset let mu ni bilo. Nastanil se je v najlepšem hotelu s celo družino ter se predstavil kot komercialni svetnik — to pa na podlagi svojega potnega lista, pisanega v romunščini, kjer se naziva »Comerziant« (trgovec). Takoj se je pojavil v mariborski »družbi« in navezal stike s poslovnimi ljudmi. Pristno židovsko-držen nastop mu je odpiral vsa vrata, vse pa so zanimala najbolj njegova tajstvena namigavanja o bajnih vsotah, ki jih namerava investirati v Mariboru. Predstavljal se je kot pooblaščenec svoje rodovine, ki bi rada naložila v Jugoslavijo znatne vsote denarja v nova podjetja. Ker je prav takrat Maribor doživljal naselitev ene tekstilne tovarne za drugo, je tudi njemu vsakdo na prvi pogled verjel. Previdnejši so se sicer informirali v Bukarešti, kako je s famijo Ellenbogen, pa so doznali, da so to v resnici bogataši, ki premorejo visoke milijone. Te informacije so vse pomirile, še bolj pa dejstvo, da mu je izplačevalo eno od največjih jugoslovanskih podjetij neke vrste apanažo — mesečno 7000 Din. Nikdo pa seveda ni vedel, da je Marcel svojem očetu in ostalim članom rodbine v svoji pustolovski karijeri že take zaigral, da so ga razvedinili

ter poglani v svet z lepo odmerjeno apanažo, ki mu pa za njegovo luksuriorno življenje nikakor ni zadostovala. Mož je namreč porabil samo v Mariboru mesečno po 20 do 30 tisoč Din za življenje. Zapravljal je na veliko ter s tem vzbujal še večji videz bogastva. Le to je padlo marsikomu v oči — denarja ni imel ter je živel povsod na upanje — celo vzgojitelje svojih otrok ni plačeval. Izposojal si je na vseh koncih in krajih. Za take nevarne Tomaže pa je imel Marcel Ellenbogen opravičljiv izgovor: ves denar ima naložen v Berlinu in na Dunaju, od koder ga pri sedanjih razmerah ne more dobiti. Pač pa je bil pripravljen te svoje konte prodati za naše dinarje ter je res našel kupce, ki so mu nasledili...

Prvič je zatemnela njegova slava, ko je skušal obesiti pri Deutsche-Bank v Berlinu naložene marke nekemu mariborskemu velikemu trgovskemu podjetju. Poslovodja se je pred nakupom pravčasno informiral v Berlinu ter v največje začudenje doznal — da g. Ellenboga tam ne poznajo. Vendar pa je znal tudi po tem neuspehu razpršiti vse dvome, dokler ni prišel drugi udarec: nekdo je zdvomil v pristnost zapечатnega denarnega pisma s 1000 dolarji, ki ga je Ellenbogen založil pri njem, pa ga je pred pričami odprl: v pismu so bili mesto tisočdolarskega bankovca

odrezki iz časopisov.

Pa so se še kljub tem dokazom našli vedno novi ljudje, ki so mu nasledili. Marcel Ellenbogen je kupil na Pobrežju obsežno tovarniško poslopje, iz katerega naj bi nastala največja mariborska tovarna, naročil je pri najbolj znanem mariborskem arhitektu načrte za luksuzno vilo, ki bi stala najmanj 2 milijona Din, kupoval je na najlepšem mestu gradbeni svet ter zidal v družbi drugih cele stanovanjske bloke — seveda zaenkrat še vse na papirju. Svoje upnike je miril z vedno novimi telegami iz Bukarešte, da je denar že na poti ter jih tolžil s fingiranimi telefonskimi pogovori.

Končno v kehi — in zopet izpuščen!

Kmalu so se našli nekateri, ki jim Ellenbogovi argumenti o bližajočih se milijonih niso šli v glavo,

pa so ga ovadili policiji in državnemu pravdniku. Pa bi bili skrajno skoro oni »plačali gor« — kdo pa bo prijel milijonarja na navadno ovadbo! Se le ko so prišli z očitljivimi dokazi, so spravili Marcela Ellenboga v zapor. Bil je to zanj hud udarec. Ne prestano je v kehi jokati, celih pet dni ni slegel niti povrhnika ter je kar v njem spal, na sodnji pa je njegova lepa žena, o kateri se je pa sedaj že vedelo, da ni prava žena, prejkala čudno mile solze. No, pa bolj je delovalo neko notarsko pismo, po katerem je Marcel Ellenbogen naenkrat postal dedič 20 milijonov in znašel se je zopet na svobodi.

Sedaj, ko se je počutil varnega, je začel zopet iznova in še velikopoteznejše. Notarsko pismo iz Bukarešte je pričalo, da dobi vse milijone izplačane na roko 1. julija. Do tega termina je razvijal neverjetno delavnost, prodal je še nekaj fingiranih »kontov« silingov, izposodil si precej denarja ter napravil še več dolgov. Ko pa se je približal prvi julij, je začutil nenadno potrebo po »dopustu«. Odšel je z družino v Zagreb, od tam pa izginil ko kafa. Se sedaj so se vsi zavedali, da jih je pošteno vodil za nos ter ga začeli zasledovati. Dolgo ni bilo nobene sledi, dokler ga niso slednji iztaknili na Madžarskem.

Kdo je Marcel Ellenbogen?

Je v resnici sin enega največjih romunskih veletrgovcev, po rodu je žid ter je obšel že pol sveta. Doma so ga razvedinili, vse premoženje ima njegov brat, Marcelu plačuje le neke vrste apanažo. Napravil je že nekajkrat podobne stvari, kot sedaj v Mariboru. Takrat ga je rešil pred posledicami oče, ki je plačal vse dolge in terjatve upnikov. Kar pa je v Mariboru počel al, je bilo tudi za njegovo rodovino preveč in je izjavila, da ne prežame nobenega jamstva za izgubljenega sina. Ta izjava je seveda mariborske upnike poparila in njihovo jezo še povečala. — Slučaj Ellenbogen pa bo za Maribor trajno svarilo. Baš mariborsko mesto je s svojimi razmerami pravi eldorado za razne Ellenboge, lažne barone in filmske režiserje, ki so nas s svojimi pustolovščinami spravili ob dobro ime...

Belokrajci pojo

Crnomelj, avgusta.

Bela krajina, ta dežela božjega solca, zlasti vinskih gor, zelenih gajev in temnih gozdov, je v nedeljo, dne 12. t. m. prvič zapela v mogočnem zboru iz sto sre in iz sto grl svojih vrlih fantov in deklet na lepo uspele pevski prireditvi združenih belokranjskih cerkvenih zborov v Semiču. V Semiču smo se zbrali, ker tam so najboljše ogrele, in v mogočnem društvenem domu je velik oder, na katerega je mogoče postaviti velik zbor. Ta skupni nastop, ki so se ga udeležili pevski zbori iz Crnomlja, Dragatuša, Radovice, Metlike, Podzemlja, Semiča in nekaj deklet iz Vinice, je bil sad organizatorskega tečaja, ki se je meseca februarja vršil v Crnomlju, in slovesni zaključek skupnih vaj v Dragatušu, Podzemlju, Metliki in v Crnomlju.

Pri dopoldanskem službi božji so peli združeni zbori slovensko mašo »Stopil bom k oltarju od g. prof. M. Tomca, ki je tudi sam dirigiral. Na mesto blagoslovne pesmi, ki je precej težka, so zapeli Marija Kraljica Slovencev. Peto je 114 pevki in pevcev, predpisano spremljevanje je zelo spretno igrala gđ. Minka Bartolova. Pred sv. mašo je domači gospod župnik R. Erklavec v vznesenih besedah pojasnil pomen cerkvenega petja kot sestavnega dela cerkvene liturgije in tako pripravil poslušalce, da so mogli z večjim zanimanjem in z večjim užitkom slediti izvajanju te lepe skladbe. Zbor je sledil vsakemu gibu in migljaju svojega dirigenta, pel je z zanosom in pobožno, donel je mogočno. Cerkev, polna vernega ljudstva, je prisluškovala s pritajenim dihom vabilu duhovnika pri darovanju, šepetanju pianissimo povzdigovanju in mogočnemu viharju Slave in trikratnega Sveti.

simu po povzdigovanju in mogočnemu viharju Slave in trikratnega Sveti.

Pri popoldanskem koncertu so nastopili vsi navedeni zbori, razen semiškega in viniških deklet; pelo je 84 fantov in deklet, in sicer 26 sopranov, 17 altov, 19 tenorjev in 22 basov. Najpoprejšje je zapel ženski zbor: Ptiki. V. Vodopivec. — Zaročenec, Dr. F. Kimovec. — Dekle, dekle. Al. Mav. — Vrlo, le vrlo. Bolgar, narodna. — Lahko noč. Fr. Ferjančič. — Moški zbor je pel: Kazen. E. Adamič. — Barčica. Fr. Marolt. — Kosa. J. Gašperič. — O večerni uri. V. Vodopivec. — Zabe. V. Vodopivec. — Mešani zbor je pel: Tone sonce, tone. Fr. Ferjančič. — Kadar mlado leto, J. Laharnar. — Vesele povelje. V. Tajčević. — Čiček možiček, M. Tomc. — Majeva. M. Tomc. — Ženski in moški zbori so skupaj peli: Pevci smo slovesni mi. Fr. Ferjančič. — Slavček daj mi. Fr. Gerbič. — Deklica Mila. Fr. Gerbič. — Ptiki. J. Malat. Program je bil raznoličen, poleg lahkih tudi težke stvari. Toda zbori so pokazali, da so zmogni vse to lepo podati. Zelo so veliko pohvalo od zbranega občinstva, nekatere pesmi so morali ponavljati.

Gospod, prof. M. Tome sam kaj takega od belokranjskih zborov ni pričakoval. Da je tu pa tam glasbeno izobraženo uho opazilo kakšen nedostatek, temu se pri tako velikem številu pevcev iz raznih krajev pri skupnem nastopu ni čuditi, prav posebej, če vpoštevamo razlike narečja v Beli krajini. Po končanem koncertu se je razvila pristrana zabava navzočih zborov, pri kateri so posamezni zbori med seboj tekmovali. Ta prvi nastop pomeni velik korak naprej, in mi želimo, da bi združeni belokranjski cerkveni zbori nam pripravili še večkrat tako prijeten užitek in tako prijetno zabavo.

Ostale vesti

— Kratka ugotovitev. Včerajšnje »Jutro« namiguje v svojem napol duhovitem napol neslanem podlistku, da je uredništvo »Slovenca« potegnilo stratosferna letala prof. Cosynsa in van der Elsta. Objavila namreč nekakšen dogovor iz kavarne: »Slovenca« sta podpisala fotografijo. — »Seveda, ko sama ništa vedela, kaj bodo zgoraj napisali.« To je huda obdolžitev na našo poštenost in zato zaenkrat ugotavljamo samo, da sta oba stratosferna letala prav dobro videla, kaj sta podpisala, namreč podzračno našemu listu. Ponarejanja in polvarjanja si ne damo očitati! Druga stvar pa je z večerajšjo sliko, objavljeno v »Jutru«, kjer sta naslikana pred letalom oba stratosferna letala posebej. Na tej sliki drži letalec van der Elst sopek svetila in v rokah šop časopisov z napisom »Jutro«. Ugotavljamo, da je ta slika ponarejena. Na letališču oba letalca ves čas razen svetila ništa imela drugega časopisja kakor »Slovenca«. Zastopnik uredništva »Slovenca« je namreč izročil prof. Cosynsu štiri izvode »Slovenca«, kjer je pisano o njunem poletu, in pa izvod »Slovenca« z opisom Križne jame, za katero se je prof. Cosyns izredno zanimal. Profesor Cosyns je izročil svetilo in izvode našega lista van der Elstu s prošnjo, naj ju shrani. Kakšnih pet fotografij je fotografiral oba letalca v trenutku, ko je van der Elst držal »Slovenca« v rokah. Ni naša stvar, ugotavljati, kdo je glavo našega lista na »Jutrovi« sliki izbrisal in začrtal namesto nje »Jutrovo« glavo. Ugotavljamo le, da slika v večerajšnjem »Jutru« ni ne točna ne pristna. Tudi more izvezbano oko iz slike same spoznati, da je naslovna glava časopisov, ki jih van der Elst drži v rokah, popravljen. Ves čas, kar sta se oba letalca mudila na ljubljanskem letališču, ništa dobila niti imela v rokah nobenega izvoda »Jutra«.

— Novo odobrene šolske veroučne knjige. Z ministrskim odlokom je odobrena III. izdaja knjige Liturgika. Nauk o bogoslovnih obredih sv. katoli. Cerkve. Spisal Alojzij Stroj. Knjiga, ki je opremljena s 40 slikami, je izšla v založbi Jugoslov. knjigarne. Cena 10 Din.

— Taksiranje zdravniških računov nepotrebnost. Zdravniška zbornica za dravsko banovino obvešča svoje člane, da se je proti tolmačenju tuk. davčne uprave v zadevi obvez-

nega kolekovanja zdravniških računov obrnila na Zvezo zdravniških zbornic za intervencijo. Ministrstvo financ je v tej stvari izdalo vsem davčnim upravam odlok Br. 4539-1934, da niso svedbeni poklici dolžni izdajati taksiranih računov. Pač pa se morajo po predpisih kolkovati računi za zdravila iz priročnih lekaren. — Odbor Zdravniške zbornice.

— Pri hripi, bronhitis, vnetju mandljev, pljučnem kataru, zaslezenju v nosu, sapniku in grlu, obolenju ušes in oči skrbite za to, da se zledelec in črevo večkrat temeljito izčisti z naravno »Franz-Josef« grenčico. Sloviti strokovnjaki v zdravilstvu potrjujejo, da zelo dobro de »Franz-Josef« voda trpečemu človestvu pri rdečici in drugih mrzličnih nalezljivih boleznih.

— Krompir gnije. Zaradi dolgotrajnega dežja in prehude moče je začel po njivah gniti krompir. Krompir je začel gniti v celjskem okraju. Iz novomeškega okraja prav tako javljajo kmetijskemu odseku banske uprave o gnitju krompirja. Najhuje je prizadet konjski okraj. Na Gorenjskem pričakujejo dokaj dobro letino krompirja, ker je tam peščena zemlja ugodnejša za rast krompirja. Notranjska, ki letos ni trpela po suši, računa na dobro krompirjevo letino.

— Zakaj se zadolžujemo v inozemstvu, ko domača, cenena, prijetna JORDAN grenčica odlično čisti bolezni prebavnih organov.

— Še 5 dni se sprejemajo redne prijave za romanje k Mariji Lurški v Rajhenburg, ki bo 8. in 9. septembra, združeno s celodnevним izletom v Zagreb. Prevz. g. škof dr. Rožman gre z romarji. Podrobna pojasnila v listu »Po božjem svetu« dobi vsakdo zastopnik. Izkaznice in vozovnice za posebni vlak se dobe v pisarni dobrodelnega društva »Varstvo«, Ljubljana, Tyrševa c. št. 17.

— Pri zapeki, motnjah pri prebavi, gorečici v želodcu, krvnih navlih, glavobolu, splošni slabosti vzemite jutraj na tešče kozarec »Franz-Josef« grenčice.

— Cerkvemim zborom pripravljamo sledeče skladbe: Eckel s. M. A.: Šopek raznih cerkvenih pesmi za mešani zbor, 20 Din. — Faist dr. D.: 12 raznih cerkvenih pesmi za mešani zbor. Partitura 20 Din, glasovi po 4 Din. — Foerster A.: 12 raznih cerkvenih pesmi za mešani zbor, 12 Din. — Grum Ant.: Priložnostne pesmi za izvenocerkvene in društvene slavnosti (13 mešanih in 3 moški zbori), 20 Din. — Leban L.: Zbirka cerkvenih pesmi za mešani zbor. (Obsega razne cerkvene pesmi.) 16 Din. — Leban L.: Domači glas. Razne cerkvene pesmi za mešani zbor, 20 Din.

— Gospodinja se večkrat sramuje, ko vidi, kako črna je voda, ki je v nji oprala perilo, mesto da bi bila vesela. Saj je temna voda samo dokaz, kako temeljito je očistilo perilo Zlatorog-ovo milo. Obilna, gosta in nežna bela pena, ki jo daje Zlatorog-ovo milo, prehaja namreč pri pranju skozi tkanino in ji vzame vso nesnago. Zato je pravilen ljudski glas, ki veli: »Le Zlatorog milo da belo perilo!« To milo je res dobro in — domače. Priporočamo ga!

Ptuj

Smrtna kosa. V Gaberju pri Celju je umrla ptujška domaćinka ga. Helena Binderjeva, rojena Ferleš, sestra našega rojaka g. Antona Ferleša, upokoj. duhovnika, ki živi stalno v Ptuj. Binderjeva je bila zadnjih 30 let okrajna babica celjskega okraja in so jo vsi cenili in spoštovali radi njenega mirnega in ljubeznivega značaja. Pogreba se je udeležila ogromna množica ljudstva, kar je dokaz, kako priljubljen je bila ranjka med prebivalstvom. Naj v miru počiva!

Nagle smrti je umrl profesor dr. Aleksander Kolenc iz Gradača, ki je bil na počitnicah v Ptuj pri sorodnikih. Do preobrata je služboval na gimnaziji v Ptuj, nato pa se je preselil v Gradec. Dosegel je starost 50 let. Pokopali so ga na mestnem pokopališču v Ptuj. Blag mu spomin!

Duhovnik in protiversko pisanje listov

»Jutro« z dne 23. avgusta 1934 pod naslovom »Obudba nezakonite agitacije proti našim listom« poroča, da je bil obsojen župnik gosp. Franc Sinko, ki je lani v juliju v cerkvenem govoru izrekel, govorec o krivih prerokih, da spada med krive preroke tudi »protiversko« časopisje. »Jutro« uvod v to poročilo se dobesedno glasi:

»Našim čitateljem je znano deloma tudi iz lastnega doživlja, kako so se v raznih pridigah pogosto izrekle o naprednem tisku težke in z ničemer dokazane obdolžitve izrazito političnega značaja. Največkrat se je to zgodilo v zvezi s priporočanjem »dobrega tiska«, ki so ga stavili v nasprotje s »slabim« tiskom, pri čemer je bil seveda napredni tisk mišljen in včasih kar naravnost imenovan.«

Obsojeni gosp. župnik se je pritožil in 22. t. m. je o pritožbi obravnavalo apelacijsko sodišče v Ljubljani. Senatu je predsedoval s. a. s. dr. Gradnik, prisednika sta bila s. a. s. dr. Sajovic in s. a. s. dr. Stojkovič. Nato poroča »Jutro«:

»Po posvetovanju je predsednik senata razglasil sodbo, s katero se obtoženec priziva zavrne in sodba okrožnega sodišča potrdi, ter se razlogom nižjega sodišča dodajo še tri razlogi apelacijskega sodišča:

Duhovniku ni odredi pravice, da izvršuje svojo versko oblast, niti ne, da opozarja na protiversko pisanje enega ali drugega lista, in samo zaradi tega bi se ne bil podan dejanski stan š 400 k. z., ali to velja samo v primeru, da duhovnik opozori na konkreten primer, n. pr. na članek, v katerem je določni list pisal protiversko in kako, — da eventualno ta članek prečita ali raztolmači, zakaj in v koliko bi ta članek nasprotoval verskim principom ali naukom. Ako to stori, ni uporabil duhovne oblasti v politične svrhe. Če pa duhovnik na splošno in ne da bi navedel konkretni primer, govori proti kakšnemu listu, prekorači svojo versko dolžnost, ker napada list kot takšen, ki služi ciljem ene ali druge stranke. S tem vrši ne več versko marveč politično agitacijo proti temu listu in proti stranki, katero list zastopa ali v čije koristi piše. — Kar se tiče lista »Domovine«, ne smatra apelacijsko sodišče za dokazano, da bi ta list bil glasilo JNS, pač pa da je notorno, da ta list podpira načela in težnje te stranke, doslej dosledno. Če je torej obtoženec napadel ta list in ga vernikom branil čitati, celo pod pretnjo duhovnih oz. verskih kazni, je s tem posegel v strankarsko borbo, posredno vršec agitacijo v politične odn. strankarske svrhe ali proti politični stranki, katere interese napadeni list zastopa. To pa tvori kazniv dejanski stan in se je zato priziv moral zavrniti.«

Stvar je sedaj jasna in se bo treba po tem ravnati pri presojanju »naprednega« časopisja.

Pogovor o verskih rečeh

Včerajšnje »Jutro« priobčuje nekaj »pogovor v kavarni« o stratosferskih junakih, in seveda o »Slovenca«. Tisti pogovor v »Jutru« je med drugim takle:

»Ampak, ljubi Bog ima vendarle rad ta dva pogumna fanta. — Belgijce ima sploh rajši kakor Ruso. Ome tri brezbožnike je neumiljeno treščil na tla. Tena dvema je dal srečen pristaneč med vernim slovenskim ljudstvom. — Ampak potem se je ljubi Bog vendarle zmotil, če misli, da sta mlada Belgijca kaj udarjena na klerikalno plat. — Kako da ne! »Slovenca« sta podpisala fotografijo. — Seveda, ko sama ništa vedela, kaj bodo zgoraj napisali. — Skoda, da (pri »Slovenca«) ne ponatisnejo, kaj sta rekla novinarjem v Petrovcih: »Midva sva znanstvenika, trezna človeka! Mar nama za krize in svetinje! Midva nisva religiozna! — Glej, vraga! Saj to smo nekje brali. V »Politiki«, ne? — Kako pa! Zato je »Slovenec« spet enkrat udaril po poročevalcih z juga! Lepo je pa vendarle, da tudi brezbožnike počasti, če kaj dobrega napravijo. — Kaj jih ne bi! Se ni nič gotovo, da se ne bosta tudi ona dva dala na zadnjo uro spovedati, kakor je to pri nas lepa navada. — In če bi ju bila zadela smrtna nesreča? — Po onega kaplana bi poslali, ki je hotel iti rudarje blagoslovljati, ko so glad trpeli v jami.«

Tak je torej tisti »Jutrovi« pogovor o verskih rečeh. Če pa poročec človeku, ki je to pisal, da se s takim pisanjem nortuje iz verskih reči, te pojde pa tožiti. Vendar je tale zgled dovolj jasn dokaz.

Celje

Na deški in dekliški meščanski šoli v Celju bodo 31. avgusta popravni izpiti, 1. in 3. septembra bo vpisovanje v vse razrede od 8 do 12. Pri vpisu v I. razred je treba prinesiti s seboj zadnje spričevalo, krsni list in potrdilo davčne uprave o višini plačanih neposrednih davkov, za vpis v ostale razrede se rabi le zadnje spričevalo in potrdilo davčne uprave o letni višini plačanih neposrednih davkov. Dne 7. septembra bo šolska sv. maša in 10. septembra se prične redni šolski pouk. Vse ostalo je napisano na deski na hodniku v šoli.

Svojo gospodinjjo je okradel. V terek je bil v Celju aretiran 25 letni delavec Z. A. iz Kočevja, ker je 15. t. m. odnesel svoji gospodinjji Mausner Elzi v Ljubljani mosko kolo in aktovko, vse skupaj vredno 1200 Din. Kolo in aktovko je zaplenila policija in bodo stvari vrnjene lastnici, nepošteni uslužbenec pa je bil oddan v zapore tukajšnjega sodišča.

Nesreči pri delu. 39 letni cinkarski delavec Gaberšek Ludvik s Teharij se je v sredo poškodoval pri delu v cinkarni; plošča cinka mu je padla na levo nogo in mu presekala palec. — Drnovšek Jože, 32 letni brezposelni rudar s Sv. Kristofa nad Laškimi, si je v sredo pri sekanju drv odsekal polovico levega palca.

Kupujte kruh in pecivo v Domski pekarni.

Radio

Programi Radio Ljubljana:

Petek, 24. avgusta: 12.15 Havaški pesmi — re-producirani koncert 12.45 Poročila 13.45 a. Ob Dravel. ob Savci, ob Lepi Donavi (revija iz podnih pesmi) 19.00 Moje srečanje s Hitlerjem (Br. 2. zine) 19.30 Pri-zori iz narave (Joža Helfort) 20.00 Poročila 20.15 Prenos iz Zagreba 21.45 Cas, poročila 22.00 Glasba. Sobota, 25. avgusta: 12.15 Reproduciran koncert ceter in mandolin 12.45 Poročila 13.00 Cas; nekaj za me, nekaj za te, nekaj za nje (pestra revija gramofonskih plošč) 19.00 Koroška ura 19.30 Zunanji politični pregled (dr. Jug) 20.00 Operne arie poje Tone Petrovič; vnos poje mladinske pesmi Anja Kristanova 21.00 Radijski orkester 22.00 Cas, poročila, harmonike in reproducirani glasba.

Drugi programi:

PETER, 24. avgusta. Belgrad: 19.20 Koncert radijskega orkestra 22.55 Zabavna glasba — Zagreb: 21.15 Orkestralni koncert 22.15 Zabavna glasba — Dunaj: 19.30 Orkestralni koncert 21.35 Koncertna glasba 22.15 V. črna glasba — Berlin: 18.30 Vokalni koncert 22.50 Kabaretni večer — Brno: 20.15 Koncert salonskega tria — Budimpešta: 19.35 Neznane Lisztove kompozicije 21.00 Koncert članov državne opere 23.00 Ciganska glasba — Milan-Trst: 19.30 Pisan glasbeni program — Prag: 21.05 Radijski orkester.

Čebele napadle konje in ljudi

Ptuj, 23. avgusta.

Neki mariborski čebelar je radi ajdove paše spravil v Cirkovce svoje čebele. Čebelnjak je postavil na njivi v bližini vasi Cirkovci. Ko je v torek 21. avgusta privozila mimo čebelnjaka neka posestnica iz Dragotnje vasi, so se nenadoma vsule čebele iz vseh panjev naenkrat na vpreženi dve kobili in dve žrebeti. Napadene živali so se iztrgale iz vprege in valjale po tleh v hudih bolečinah ter se pri tem tudi poškodovale. Pa tudi ljudje, ki so prihiteli na pomoč, so bili deležni številnih čebelnih pikov. Poklicati so morali živinozdravnika iz Ptuj, ki je nudil konjem prvo pomoč; ugotovil je znake težkega zastrupljenja, vendar je upati, da jih rešijo. Tudi ljudje so morali iskati zdravniške pomoči. — Ta slučaj naj bo ljudem v svarilo pred čebelami.

Koledar

Petek, 24. avgusta: Jernej, apostol; Ptolomej. Ščip ob 20.37. Herschel napoveduje lepo in prijetno vreme.

Novi grobovi

+ Kamnik. Umrli je pismonoša v Kamniku, Peregrin Jamšek v 39. letu svoje starosti. Bil je vzoren družinski oče. Pogreb bo danes ob pol 4 izpred mrtvašnice splošne bolnišnice v Ljubljani. Naj počiva v miru! Svojem naše sožalje!

Ponikve-Dobrepolje

Dobrodelna tombola v Ponikvah v korist hiralnice se bo vršila neprekinjeno prihodnje nedelje 26. avgusta, in sicer ob vsakem vremenu. V slučaj slabega vremena bodo vsi udeležniki pod streho v novi stavbi. Vsakdo bo lahko kupil tombolsko karto pred tombolo v zavodu. Karte se prodajajo po 2 Din, vseh dobitev je 600. Ob 2 polodnevne je rožnivena pobožnost in nato bo takoj tombola. Vsi prijatelji in dobrodelci vabljeni!

Novo čudo sveta

Kakor smo že poročali, so dne 23. julija v navzočnosti angleškega kralja svečano izročili promet predor, ki veže veliki obmorski pristanišči Liverpool in Birkenhead ter je speljan pod reko Mersey-em.

30 metrov pod vodo

Nova zgradba je edinstvena v zgodovini moderne tehnike po velikosti in tudi zaradi težkoč, ki jih je stavila narava. Predor je dolg 3,8 km in odpaše od tega 30 m na podvodni del. Njegov premer meri 14 m, kar pomeni, da lahko drvi skozenj po štirje avtomobili vstric. Delo je trajalo 9 let in požrlo 8 milijonov funtov šterlingov.

2 in pol milijona kubičnih metrov zraka na uro

Zračenje predora je pomenilo posebno trd oreh za stavbenike. Plini kot posledica živahnega motornega obrata bi postali smrtonosni za ljudi v predoru, če ne bi bilo poskrbljeno za izdatno čiščenje zraka. Inženirji so rešili nalogo s tem, da so postavili levo in desno ob reki šest po 80 m visokih stolpov. Notri so nameščene mogočne sesalke, ki odvajajo iz predora pokvarjen in nagnetejo vanj svež zrak. V teku ene ure nadomeščajo dva in pol milijona kub. m zraka. Vse iztočne naprave so dvojne. Če bi se pokvarilo med obratom eno prevetrovanje, takoj ga avtomatično nadomesti rezervno. Na ta način se nikoli ne ustavi dotok svežega zraka in je izključena vsaka nevarnost za življenje.

Notranjost predora

Predor nudi nepozabno pravilčno sliko. Kralju Georgu V. je ušlo navdušeno: »Sijajno!«, ko ga je prvič zagledal. Velikanski hodnik je popolnoma premočrten in opazen s črnimi steklenimi ploščami, ki so vztrajnejše in bolj higijenske kakor navadne pečnice. Gumi-jeve črte delijo tla v štiri enosmerne proge: dve stranski sta namenjeni počasnejšim tovor- nim in dve srednji brzim osebnim avtomobi- lom. Vse proge so seveda enosmerne, kar pre- preči prometne nesreče: dve vodita iz Liver-

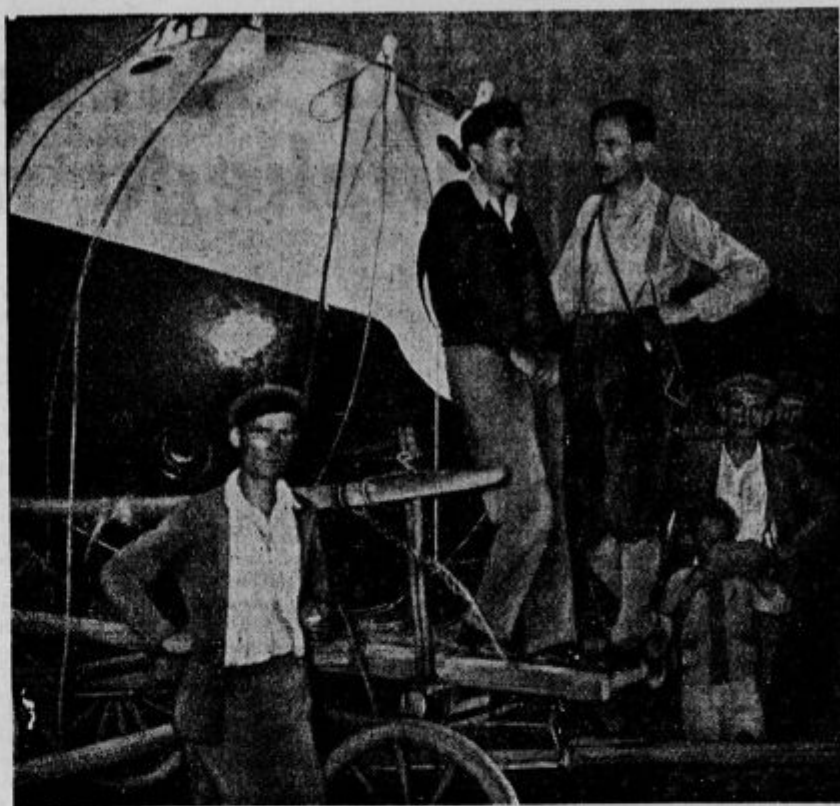
poola v Birkenhead in dve v nasprotno smer. Predor je prepovedan za pešce. Ozka stezica ob zidu je namenjena samo za delavce, ki bodo oskrbovali potrebna popravila.

Roboti

Omrežje »robotov«, ki jamči za varen pro- met, pomeni posebno tehnično zanimivost. Stroji v obliki avtomatov ob vходу v predor beležijo na obeh straneh število in težo vseh motornih vozil. Poseben robot seštevata te šte- vilke. Če se nahaja v predoru preveč avtomobi- lov ali presega njih skupna teža dopustno mejo, takoj pozvoni robot v pisarno glavnega nadzornika. Slednji ustavlja nove avtomobile, dokler robot zopet ne naznani, da se lahko raz- vija promet normalno naprej. Če pa pridrvi skozi predorska vrata preveč obložen avtomobi- l, čigar tovor presega dopustno težo ali vi- šino, takoj zažarijo nevidni infra-rdeči žarki preko predora. Beležijo prekoračeno normo in sprožijo signalni zvonec. Šofer takoj zagleda na zidu rdeč napis: »Stop! Ne smete noter. Pre- visoko ste natovorjeni, oz. preveč ste natovor- jeni.«

Japonski pooblaščenec za londonsko konfe- renco o pomorskih silah veledržav, ki se bo vršila meseca oktobra: podadmiral Jamamoto.

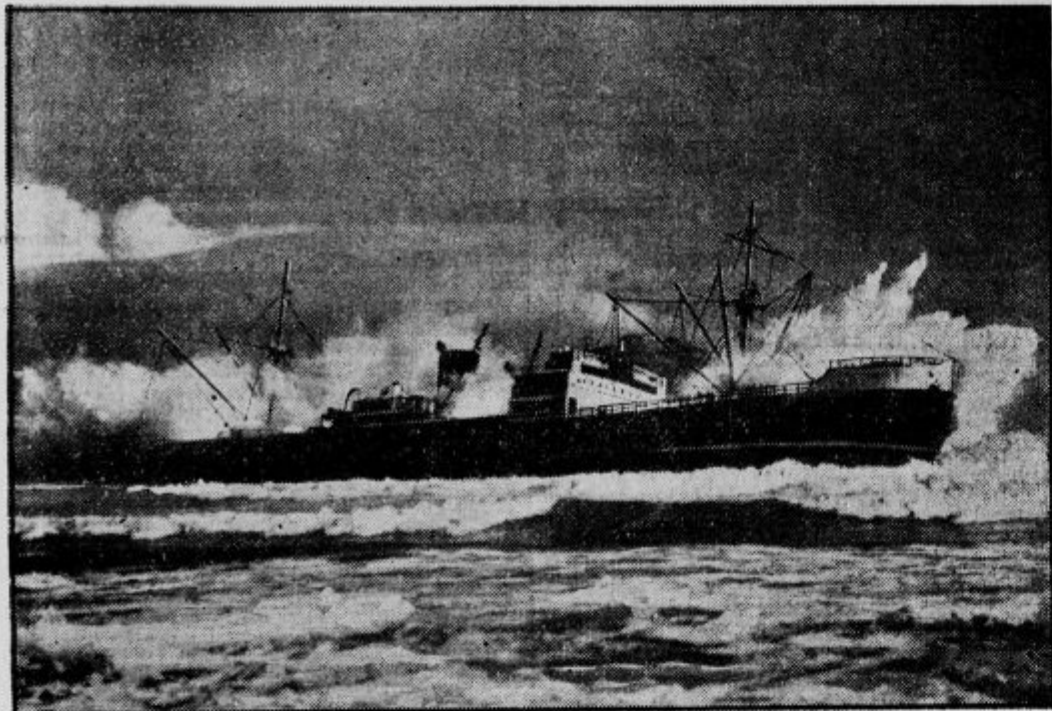
Belgijska stratosferna junaka na naši zemlji: odprava balona iz Ženavej na želez. postajo.

Vse kužne bolezni ozdravljive

Ameriški zdravnik prof. Coglean je izumil nov način zdravljenja vseh nalezljivih bolezni s pomočjo organskega oglja, (zoglenelih žival- skih kosti). Dr. Sergeant je predaval v fran- coski medicinski akademiji o tej novi terapiji, ki se je izkazala pri najrazličnejših mikroor- ganskih povzročiteljih. Oglje se vbrizgne na- ravnost v kri. Njegovo protimikrobno delova- nje nima nobenih kvarnih posledic in ne po- vzroča bolečin. Dr. Sergeant je rabil novo zdravilo s stalnim uspehom v 738 primerih, ki pa so se vsi nanašali na živali. Njegove po- datke sta izpopolnila zdravnika Saint Jacques in Gautier, ki sta rabila novo zdravilo v pa- riških klinikah. St. Jacques je zelo previdno in s pristankom bolnikov poskušal 1 do 4 kub. cm množino dvodestotne raztopine organskega oglja. Zdravil je na ta način najrazličnejše bolezni od porodne vročice do tvorov. V sto primerih ni imel nobenih kvarnih posledic, v 50 izmed njih je dosegel naglo in v 30 počasno ozdravljenje. 20 primerov je uvrstil med dvom- ljive, ker ne ve, ali niso pomagala bolniku druga zdravila, ki jih je rabil iz previdnosti istočasno z ogljem. Dr. Gautier je predložil 25 bolniških listov. Rabil je 1-3 odstotno razto- pino oglja v glikozi (C₆H₁₂O₆) dosegel skoro v vseh slučajih popolno ozdravljenje in nikoli zvišane temperature ali drugih nezaželenih postranskih pojavov. Univerzalna porabnost novega zdravila mu obljubljuje veliko bodoč- nost pri pobijanju kužnih bolezni.

Spomenik najslavnejšemu francoskemu letalcu v svetovni vojni: Guynemer-ju, ki so ga te dni odkrili. Guynemer, ki je padel dne 11. septem- bra 1917, je dosegel 53 zračnih zmag.

Plen elementov: angleški parnik »Winton«, ki je nasel ob južnoafriški obali in ga je va- lovje v par dneh raztrgalo na dvoje

Zobozdravnik postal menih

Zelo znan zobozdravnik v francoskem me- stu Montpellier je vstopil v benediktinski sa- mostan En-Calcat (škofija Albi). Samostanu je podaril celokupno svojo zobozdravniško opre- mo z vsemi dragocenimi aparati in instrumenti. V samostanu ustanove zobozdravniško postajo.

General O'Duffy, vodja irskih plavih srajc, se pozdravlja s skupino udeleženk na fašistov- skem kongresu v Dublinu.

Vsi narodi in jeziki hvalijo Boga

Najvišje bitje se imenuje v petdesetih naj- bolj znanih jezikih naslednje: hebrejsko: Elo- him; kaldejsko: Elah; arabsko in turško: Al- lah; v magijskem jeziku — starogorziško: Orsi; bengalsko: Iš-var; staroegiptsko: Teut; staro-bretonsko (ameriško): Teuti; egiptsko: Ten; grško: Teos; doriško: Ilos; latinsko: Deus; keltsko: Diu; francosko: Dieu; italijansko: Dio; špansko: Dios; peruvansko: Biosaja; ka- talonsko: Deu; portugalsko: Deos; irsko: Die; provensalsko: Diou; bretonsko: Doue; galsko: Diu; nemško: Gott; holandsko: Godt; tevton- sko: Goth; angleško: God; perzijsko: Goda; dansko in švedsko: Gud; islandsko: Guo; groenlandsko: Gudib; slovansko: Bog; lapon- sko: Jubmel; finko: Jumala; madžarsko: Isten; hindostansko: Rain; cemeliansko: Fe- lizo; koromandelsko: Brama; tatarsko: Maga- tal; tahitsko: Atua; havajsko: Akua; fidžijsko: Kalon; kitajsko: Pusa; japonsko: Kamisama; na Madagaskarju: Annor.

Prva napitnica

Francoz, ki je imel priliko obedovati na angleški križarki, poroča v »Excelsioru« o an- gleški zvestobi starim navadam. Prva zdravica pri uradnem kosilu velja vedno kralju. Ko so nalili šampanjec in je dvignil kapitan križarke čašo, je hotel Francoz vstati. A sosede so ga potisnili nazaj v stol. V istem trenutku je de- jal kapitan: »Gentlemen, kralju na zdravje!« Vsi častniki so obsedeli. Potem so pojasnili gostu to staro šego. Nekoč v dobi jadrnic so imele kajute tako nizek strop, da so morali piti častniki na kraljevo zdravje nizko sklju- čeni, da ne bi treščili stoji z glavo v strop. Admiraliteta je uvidela, da je slična drža malo primerna svečanemu trenutku in predpisala mornarjem držati kraljevo čašo sedé. Nek- danje fregate so davno izumrle. Sedanje ladij- ske jedilnice so visoke in prostorne dvorane. A mornarji so ostali zvesti starini ter sedijo, ko dvigajo kraljevo čašo.

Italijanske čete — 75.000 mož — zapuščajo mejo na Brennerju.

Les kot človeška hrana

»Sunday Express« poroča, da so dospela v London poročila o izumu nemških kemikov Bergiusa in Ormandija, ki sta spremenila celu- lozo, (leseno staničnino) v glikozo, t. j. sla- dorju slično snov (C₆H₁₂O₆). Ta se zopet lahko spremeni v živila. Prof. Bergius je zaslovel kot izumitelj novega postopanja za pridobivanje bencina iz premoga in različne smole. Novi izum bo imel velik pomen za vojno pripravlje- nost Nemčije. Bergiusov sotrudenik, dr. B. Or- mandy, je izjavil londonskemu dopisniku ome-

njenega tednika, da »je stradalo nemško pre- bivalstvo med vojno predvsem zaradi tega, ker se je porabila pretežna množina hranil za iz- delovanje netil.« Zdaj, — obljubljuje Ormandy, bo našla Nemčija v svojih gozdovih neizčrpno zalogo hrane. Sam Hitler je ocenil pomen iz- uma, ker je javno priznal, da je rešila nemška kemija domovino vsake odvisnosti od inozem- stva.« Zdaj je ustanovljena prva poskusna to- varna v Manheimu-Renau, ki bo izdelovala let- no do 6 tisoč ton »žitnega lesa«. Walhallski junaki bi se k takim nadomestkom pač bradko namrdnili!

Znanstvenik in sportnik hkrati: »Presneta reč, na srednjih progah se nisem dal še nikdar ugnat!«

Gospodarstvo

Italija nas bje na češkoslovaškem trgu

Za reorganizacijo naše vinske trgovine

V letih od 1926 do 1933 je Češkoslovaška uvozila povprečno 150.000 hl vina na leto. Vino izvažajo na Češkoslovaško v prvi vrsti Grčija, Španija, Italija, Francija in Jugoslavija. Leta 1926 je Jugoslavija bila deležna tega uvoza vina samo z 0,9%, leto nato je ta odstotek poskočil na 11,8%. V letih 1928—1930 smo izvozili na Češkoslovaško povprečno okoli 360 vagonov letno. L. 1931 je Jugoslavija bila celo prva glede izvoza vina na Češkoslovaško, ki je znašal 439 vagonov, to je 30% vsega češkoslovaškega vinskega uvoza. Leto nato je Italija potisnila jugoslovansko vino na drugo mesto. V tem letu se je po vrednosti znižal uvoz za 30,90 nasproti prejšnjemu letu, ko je bila Jugoslavija na prvem mestu. V l. 1932 se je uvoz iz Jugoslavije zmanjšal po količini za 39,3%, po vrednosti za 37,0%. Medtem se je uvoz iz Italije povečal po količini za 16%. V istem času je uvoz iz Grčije nazadovol za 60%, iz Španije za 25%. V naslednjem letu je uvoz iz Jugoslavije nazadovol celo za 72% v primeri s prejšnjim letom, medtem ko se je celotni uvoz vina na Češkoslovaško zmanjšal samo za 23%. Jugoslavija je tako pršla na četrto mesto in izvažala 9,4% češkoslovaškega uvoza po količini in 7% po vrednosti. Lansko leto so izvažale vino na Češkoslovaško predvsem Italija, Madjarska, Španija, Jugoslavija, Francija in Grčija.

Glasnik zavoda za pospeševanje trgovine z inozemstvom meni, da bi Jugoslavija prodala

lahko več vina na Češkoslovaško, ako bi imela blago, ki bi lahko konkuriralo italijanskemu in španskemu, po gradaciji alkohola namreč. Danes ponuja Italija vino 15—16 stopenj za 60 stotink liter franko oddajna postaja, medtem ko stanejo boljše vrste jugoslovanskih vin 3 do 4 Din za liter. Vina drugih držav so tipizirana, medtem ko nismo mi v tem pogledu dosegli še poveljnih rezultatov. Potrebno bi bilo, da bi se jugoslovanski izvozniki sami bolj zanimali za izvoz vina na Češkoslovaško. Druge države imajo že vpeljano trgovsko podjetja, ki imajo na drugi strani že dobre zveze s češkoslovaškimi kupci. Na češkoslovaškem trgu poznajo le nekatera naša vina, predvsem dalmatinsko. Treba bi bilo vpeljati tudi druge vrste jugoslovanskih vin. Velikega pomena bi bila nova klet v Pragi, ki bi imela v zalogi jugoslovanska vina.

Iz Splita obstojijo direktne železniške tarife, ki omogočajo neposredno trgovino; toda jugoslovanski izvozniki pošiljajo svoje blago še vedno čez Trst.

Nadalje bi bilo treba v Jugoslaviji sami gojiti in pripravljati dezertna vina, ki se na češkoslovaškem trgu prav lahko plasirajo. Radi nedelavnosti naših podjetnikov nas je izpodrinila Italija. Ta kupuje poceni jugoslovanska vina, jih predeluje in nato pošilja na Češkoslovaško.

Slovanska vzajemnost v trgovini

Spravljalivost na jugoslovanski in češkoslovaški strani

Poročali smo že, da je Prizad s predstavniki Češkoslovaške žitne družbe sklenil pogodbo za izvoz 6000 vagonov jugoslovanske pšenice na Češkoslovaško. V češkoslovaških listih je izšlo o tem oficijelno poročilo, ki sklenitev te pogodbe potrjuje. V poročilu je rečeno, da sta pri pogajanjih obe stranki pokazali veliko spravljalivost in uvideli potrebo o gospodarskem sodelovanju, da bi si tako izmenjavala blaga med obema državama čim bolj povečala. Cene so bile določene za dobavo franco Bratislava. V razmerju 60% bodo žito prepeljale jugoslovanske ladje, 40% češkoslovaške. Krcanje blaga se bo začelo že 15. septembra.

Češkoslovaški industriji so z zadovoljstvom vzeli na znanje to vest, ker bo ta kupčija olajšala obračunavanje v kliringu. Češkoslovaška trgovinska bilanca je nasproti jugoslovanski zelo aktivna in v teku prvega polletja

se je ta aktivnost še povečala. To ima za posledico, da Jugoslavija težko plačuje naročilo Češkoslovaške. V zadnjem času je neplačani saldo znašal 166 milj. Kč v prid Čehoslovakom. Po najnovejši pogodbi, to je po nakupu omenjene količine žita se bo ta saldo znižal za 50 milijonov Kč. Če bodo temu nakupu pšenice sledili tudi nakupi koruze, bo Jugoslavija pršla do novih denarnih sredstev, s katerimi bo lahko poravnala svoje dolgeve, ki so nastali vsled nabav češkoslovaškega blaga.

Zaenkrat se še niso pogajali o nakupu koruze. Češkoslovaška uvaža koruzo iz Jugoslavije na podlagi že sklenjenih kupcij. Letos je uvoz koruze prav visok, ker je pomanjkanje krme na Češkoslovaškem veliko. Uvoz koruze je narasel od 1906 vagonov v juniju na 6194 vagonov v juliju. Samo julija je Češkoslovaška uvozila iz Jugoslavije 5461 vagonov koruze.

razstavo Weekend, hranilniško razstavo itd., ki bodo nudile nazoren pouk in tekom šolskega leta mladini pri učenju mnogo koristile.

Italija prepovedala uvoz naših rib. Nenadoma so italijanska oblastva prepovedala uvoz jugoslovanskih rib. V prvi vrsti je prizadet tunj. To je hud udarec za naše ribiče, ki morajo zdaj iskati nadomestila na domačem trgu. Bržkone prav v tej zvezi prispe v Ljubljano velika količina tunja.

Osnovne zavoda za preiskovanje konjunktura. Ministrstvo trgovine in industrije proučuje načrt o ustanovitvi zavoda za priobčevanje trgovinske konjunktura. Ta zavod naj bi sledil naglim spremembam v gospodarskem življenju in na podlagi svojih ugotovitev postavjal zaključke, ki naj bi jih vpoštevati trgovci. Podobni zavodi obstojajo že v drugih državah.

Pred rudarsko stavko na Angleškem. V premožnih revirih Južnega Walesa na Angleškem se pripravila nevarno mezdno gibanje, ki bo izbruhnilo oktobra meseca. Predstavniki delavstva in rudnikov se že del časa pogajajo. Delavci zahtevajo zvišanje plač. Te so danes same 12,5% višje, kakor leta 1914, medtem ko so življenjske potrebe rastele za 43% dražje.

Dobave. Strojni oddelek ravn. drž. železnice v Ljubljani sprejema do 30. avgusta ponudbe glede dobave 200 komadov prozornih stekel za brzinomere, 600 komadov vodostanskih stekel, 100 komadov prozornih šip, 500 komadov gledalnih stekel za lubrikatorje, 100 komadov rečnih signalnih šip in 80 komadov steklenih obročic. — Dne 31. avgusta se vrši v štabu poveljstva 45. pešpolka (Melska vojašnica) v Mariboru prva ustna licitacija za dobavo ljudske hrane: olje, kis, krompir, kava, cikorija, ječmen, kavine konzerve, paprika. — Dne 31. avgusta se vrši pri 2. bataljonu 2. pontonskega polka v Ptujju prva ustna licitacija za dobavo ljudske hrane: čebula, kis, kava, čaj, mast, olje, paprika.

ta. Gounod-ovega »Romeja in Julije«, Zandonajvega »Francesca da Rimini« in prvo sovjetsko opero na belgrajskem odru (Šostakovič »Machbeth« med tujimi.

Z novo sezono so prišle tudi osebne spremembe. Nedavno umrlega Nikolo Gošića je zamenil Dimitrije Veličković, ki je bil doslej član sarajevskega gledališča. Iz osješkega gledališča pa je prišel G. Drnajić, ki bo igral vloge dramatičnih ljubavnikov. Angažirana je tudi gdč. Kos (za dramski salonski program), ki je doslej istotako delovala v Osijeku.

V operi so angažirane tri mlade pevke, ki so se preteklo sezono skoraj istočasno z uspehom predstavile belgrajskemu občinstvu. To so gdč. Anita Mezetova, Olga Oljdecko in Ljubčičeva. Med M. Simencem in belgrajsko opero pa obstoji pogodba, po kateri bo g. Simenc imel celo vrsto rednih gostovanj v Belgradu. Za voditelja baleta je angažiran Boris Knjazev iz skupine pokojne Ane Pavlove, ki je pa pozneje deloval v Parizu.

Belgrajsko gledališče je v čudni krizi. Vse kaže, da v vodstvu nekaj ne gre, kot bi moralo iti. Drama in opera sta pravzaprav brez ravnateljev. Posle opernega ravnatelja vrši g. Brezovšek. Prav tako je tudi kriz z dramskimi režiserji. Pravzaprav teža celotnega modernega repertoarja sloni na nadarjenem Kulundžicu, ki pa kljub velikim zmožnostim ne bo vsega zmogel. Pričakovati je bilo, da bodo posamezna prazna mesta prav sedaj pred začetkom sezone zasedli ustrežajoči ljudje. Pa zaenkrat še ni ničesar.

„Narodni plesi“

Profesorici sestrice Danica in Ljubica Janković iz Belgrada sta pravkar izdali zbirko sto narodnih plesov. Doslej Srbi takšnega dela sploh niso imeli in je poskus obeh sester toliko pomembnejši. V narodnem plesu, zlasti na na-

Nad 5 milijard vlog dvignjenih

Pred nastopom bančne krize v Jugoslaviji l. 1931 so imeli naši denarni zavodi vlog nad 15 milijard dinarjev, češkoslovaški pa nad 90 milijard Kč. Denarni obtok je znašal tedaj pri nas pribl. 6 milijard Din, na Češkoslovaškem pribl. 6 milijard Kč. Torej sta pršla pri nas na 1 dinar v prometu 2½ dinarja vlog, na Češkoslovaškem pa je bilo to razmerje 1:15. Naši denarni zavodi so od nezadovoljstva navala vlagateljev v l. 1931 sem izplačali nad 5½ milijard dinarjev vlog, torej dobro tretjino vlog in pribl. toliko, kolikor je znašal naš denarni obtok. Ako bi bili tudi češkoslovaški vlagatelji zahtevali v takem obsegu svoje vloge po nepotrebnem nazaj, bi bili morali denarni zavodi izplačati nad 30 milijard Kč pri denarnem obtoku 6 milijard. Da to ni mogoče, je jasno, a tudi ni bilo potrebno. Zakaj? Ker so češkoslovaški vlagatelji zaupali svojim denarnim zavodom, čeprav so isti imeli neprimerno večje izgube kakor naši, ker so vedeli, da se jim kljub temu ni treba bati za svoje vloge in so ohranili mirno krl. Bili so vzgojeni in poučeni o povezanosti med dobrim uspevanjem denarnih zavodov in vsega gospodarstva. Isto hoče dokazati razstava Zveze jugoslovanskih hranilnic na letošnjem jesenskem ljubljanskem velesejmu. Vsak mora vedeti, da tudi najmanjša vloga koristi vsemu gospodarstvu in državi.

Prodaja lesa (tramov, hlodov in drv). Začasna državna uprava razlaščenih gozdov v Ljubljani prodaja v skrajšanem roku: Kočevje okoli 45.000 komadov tesanih tramov, 4500 komadov jelovih hlodov. Straža pri Novem mestu 8500 komadov tesanih tramov. Rogatec 700 kub. m mehkega, 480 kub. m bukovega lesa.

Borza

Dne 23. avgusta 1934.

Denar

Dolar je zopet hudo nazadovol, medtem ko se funt drži na prejšnji stopnji. Nekoliko šibkejša je tudi marka. Funt je notiral v zasebnem kliringu v Zagrebu 227.70—229.30, avstrijski šiling v Ljubljani 8—8.10.

Ljubljana. Amsterdam 2301.51—2312.87, Berlin 1333.47—1344.27, Bruselj 797.18—801.12, Curih 1108.35—1113.85, London 170.08—171.68, Newyork 3316.61—3344.87, Pariz 223.96—225.08, Praga 140.84—141.70, Trst 290.90—293.30.

Promet na zagrebški borzi 31.631 Din. Curih. Pariz 20.2075, London 15.3725, Newyork 301.87, Bruselj 71.90, Milan 26.285, Madrid 41.90, Amsterdam 207.625, Berlin 120.30, Dunaj 72.73 (56.35), Stockholm 79.25, Oslo 77.22, Kopenhagen 68.62, Praga 12.74, Varšava 57.90, Atene 2.92, Carigrad 2.48, Bukarešta 3.05.

Vrednostni papirji

Ljubljana. 7% invest. pos. 71.50 den., agrarji 40—41.50, vojna škoda 343—344, 6% begl. obvl. 62—63, 3% Bler. pos. 68 bl., 7% Bler. pos. 58.25 bl., 7% pos. DHB 68 den.

Zagreb. 7% inv. pos. 71.50 den., vojna škoda 338—344, dec. 338—350, agrarji 39—41, 7% Bler. pos. 56.50—58.25, 8% Bler. pos. 65—67, 6% begl. obvl. 61.50—63.50. — Delnice: Narodna banka 4000 den., Priv. agr. banka 217—219, Osj. sladk. tov. 120 bl., Bečkerek sladk. tov. 750 bl., Osj. livarna 145 bl., Impex 50 den., Trboveljska 71—76.

Belgrad. Drž. papirji: 7% invest. pos. 72—73, agrarji 39.50—40.50 (40), vojna škoda 339—340 (338—340), 9. 340—341 (339.50—340), 12. 340—341 (341), 6% begl. obvl. 60.50—61 (61.50, 12. 68.50 bl.), 8% Bler. pos. 66—67.50, 7% Bler. pos. 58—59. — Delnice: Narodna banka 4080 bl. (4080), Priv. agr. banka 217.50—218.50 (217—218.50).

Žitni trg

Ljubljana. Koruza 147.50—150, pšenica bač, 79.80 155—157.50, bač, 80 kg, 1% 157.50—160, moka bač, nularica 250—255, ban., nularica 155—260.

Novi Sad. Pšenica slav. 104—106, srem. 102—104, ostalo nespremenjeno, ječmen bač in srem. novi 65—66 kg 95—97.50, bač in srem. početni 67—68 kg 105—107.50, otrobi bač in srem. v jutu vrečah 75—77.50, ban. v jutu vrečah 72.50—75, bač. v jutu vrečah, ladja 81—83. Tendence prijazna. Promet srednji.

Budimpešta. Tendence neodrejena. Promet zivahen. Pšenica okt. 16.04—16.11, zaklj. 16.06—16.07, marec 16.93—17.03, zaklj. 16.98—17, rž okt. 12.62—12.74, zaklj. 12.62—12.63, marec 13.50—13.65, zaključek 13.52—13.54, koruza sept. 10.65—10.80, zaključek 10.80—10.82, maj 10.46—10.75, zaklj. 10.70—10.71.

Chicago. Pšenica maj 107, sept. 103.50, dec. 105, koruza sept. 76.375, dec. 78.125, oves maj 52.125, dec. 51, rž maj 90.50, dec. 87.

sem jugu, je mnogo narodne duše in umetnosti obenem. Kako rad bi bil pred leti Pino Mlakar odšel v Južno Srbijo študirat te narodne pleske, ki bi mu pozneje služili kot podlaga južnoslovenske koreografije. Ker pa ni dobil podpore od merodajne strani, je moral to vprašanje za nedoločen čas odložiti.

Narodni plesi so danes pravzaprav že kolikor toliko relikvije, ostanki. Iz leta v leto se izgublja in v zadnji čas je, da rešimo, kar se rešiti da. Gdč. Janković sta v svoji knjigi zbrali sto narodnih plesov iz najrazličnejših krajev. Najbogatejšje je zastopana Južna Srbija, kjer je kult narodnega plesa pravzaprav še najlepše ohranjen. Zlasti mnogo prostora zavzemajo različni »kolaci«. Najlepši in obenem temeničnejši plesi so iz Južne Srbije, zlasti Labuništa in Struge blizu Ohrida, Mavrova, Lazaro-polja, Tetova, Gornje Nerodimlje na Kosovu in Crmnic. Zastopani so seveda tudi Srem, Sumadija, krajci ob Drini, Leskovac, Vranje itd. Ta prva knjiga je samo poskus, ki pa mora podžgati poklicane, da nadaljujejo tovrstna raziskovanja. Res je, mnogo časa zahtevajo podrobne študije na licu mesta, ali trud je bo to poplačan. Obširni uvod v knjigo pove mnogo v tem pogledu.

A. Milković: Medvedek Markec

Povest, ki jo je izdala tiskarna Slatnar v Kamniku, je namenjena mladini; ljubka je in priskrba, tudi odrasli jo bodo čitali z veseljem. Preden je pričujoča povest izšla v knjigi, je skozi vse leto zabavala čitatele. Našega roda, ki je v Milkoviću našel dobrega sodravnika. S tem svojim zadnjim delom je dokazal Milković, da ni samo umetnik v pripovedovanju odraslim, ampak tudi mladini. Na tem mestu o Milkoviću in njegovem delovanju se nismo spregovorili, čeprav se je tudi čitateljem »Slovenca« predstavil z marsikakim globoko zasnovanim letlonom, od katerih naj omenimo vsaj nekatere:

Naznanila

TK Škola, podružnica Jesenice, obvešča cenjeno občinstvo, da se bo vršil prenos železnega križa iz Aljažvega doma na Skrlatice v nedeljo, 26. avgusta. Odhod iz Aljažvega doma bo ob 3.30. Odbor vabi, da se članstvo nosilce polnoštevilno udeleži.

Ljubljana

1. Nočno službo imata lekarni: mr. Sušnik, Marijin trg 5, in mr. Kuralt, Gosposvetska cesta 4.

Maribor

in Izredni občni zbor Glasbene Matice v Mariboru bo v petek, dne 31. avgusta 1934 ob 20 v društvenih prostorih. — Odbor.

Šolske vesti

Glasbena šola »Sloga«. Vpisovanje gojencev v glasbeno šolo »Sloga« v Ljubljani bo od 1. do 3. septembra dnevno od 8 do 12 in od 15 do 18 v pisarni Glasbene šole v ljubljanskem dvoru (Pražakova ulica). Dne 7. septembra bo razdelitev učnih ur, 10. septembra pa pričetek rednega šolskega pouka. Več je razvidno iz razglasa, ki je izobesen v veži Glasbene šole.

Državna II. deska meščanske šole v Ljubljani. Vpisovanje bo 1. in 3. septembra vsakokrat od 8 do 12 in od 15 do 18. Za vpisje potrebno zadnje šolske spričevalo, rojstni list in potrdilo o davčni obveznosti. Popravni izpiti bodo 30. in 31. avgusta. Podrobnosti navodila so na oglasni deski v šolski veži.

Na državni meščanski šoli na Ptuju bodo popravni izpiti 30. in 31. avgusta. Študentje razporedi teh je napisal v oglasni skrinjici. Vpisovanje bo 1. in 3. septembra od 8 do 12, 1. in 3. septembra tudi od 15 do 18. Študentje pogosti za vpisje so razvidni iz oglasja v oglasni skrinjici v šolski veži. Otvoritevna služba bo 7. septembra ob 8. Po sv. maši se učenci zbere v svojih razredih, kjer se jim bo objavil urnik. Redni pouk se bo pričel 10. septembra.

Na državni meščanski šoli v Škofji Loki bodo popravni izpiti 31. avgusta, vpisovanje v 1. razred 1. in 3. septembra, v II. in III. razred pa samo 1. septembra. Navodila glede vpisovanja, šolske spričevala, rojstni listi so na oglasni deski v šolski veži.

Na državni meščanski šoli v Trbovljah bo vpisovanje 1. in 3. septembra od 8 do 12 in od 14 do 18. Vsak učenec mora predložiti zadnje spričevalo in davčno potrdilo, kolokvano z Din 20, ter plačati zdravstveno takso Din 20 in odmerjeno šolnino. Novinci naj se javijo v spremstvu staršev in predložijo naj tudi krstni list. Popravni izpiti bodo 28. avgusta ob 8. Otvoritevna služba bo 7. septembra ob 7, pričetek rednega pouka pa 10. septembra.

Vpisovanje v vse razrede meščanske šole v Brezicah bo 1. in 3. septembra od 8 do 12 v ravnateljevi pisarni. V prvi razred se sprejemajo učenci in učenke, ki so dovršili štiri razrede osnovne šole z vsaj dobrim uspehom in se niso dopolnili 14 let. Učenci naj privedejo k vpisu v spremstvu staršev ali njih namestnikov ter naj prinese s seboj krstni list, domovinski list in zadnje šolsko spričevalo. Vsak učenec plača pri vpisu 20 Din za zdravstveni fond, 10 Din za izvestje in 5 Din vpisnine. Radi odmore šolnine naj prinese kolokvano potrdilo pristojne davčne uprave o predpisanih davkih. Ponavljalni izpiti bodo 31. avgusta ob 8 po več, ki je objavljen na šolski deski. Otvoritevna služba bo 7. septembra ob 8, dne 10. septembra pa se začne redni pouk.

Državna meščanska šola v Slovenjgradcu. Popravni izpiti bodo 31. avgusta, pričetek ob 8. Vpisovanje bo 1. in 3. septembra od 8 do 12. Učenci, ki vstopijo na novo, morajo priti v spremstvu staršev ali njih namestnikov ter prineseti s seboj zadnji izkaz, oziroma spričevalo, rojstni list, domovinski, izkaz o cepilnih kozah ter potrdilo pristojne davčne uprave, oziroma urada o višini predpisane neposredne davka.

Češkoslovaška šola v Ptujju. Vpisovanje v vse razrede bo 1. in 3. septembra od 8 do 12 in od 15 do 18. S seboj je prinesiti potrdilo o davkih. Pri vpisu je plačati tudi takso za fond za zdravstveno zaščito učenec, ki znaša 20 Din. Kdo je oproščen plačila te takse, je razvidno z oglasna na razglasi deski v šoli. Prijave za vpis se dode pri upravitelstvi šole. Prijava mora biti kolokvano s kolekom za 5 Din. Otvoritevna služba bo 7. septembra ob 8, redni pouk pa 11. septembra. Podrobnosti so razvidne z razglasa deske.

Na državni meščanski šoli v Ljutomeru bodo popravni izpiti 31. avgusta. Vpisovanje za 1. razred bo 1. septembra od 8 dalje, za ostale razrede 3. septembra. Več na šolskih vrstih.

Na 2. državni deželski meščanski šoli v Mariboru (Cankarjeva ulica) bo vpisovanje v vse razrede 1. in 3. septembra vsak dan od 8—12. Pri vpisovanju predložiti vsaka učenka zadnje spričevalo, krstni list, izpolnjeno in s kolekom za 5 Din kolokvano prijavo ter potrdilo o višini davkov. Potrdilo mora biti kolokvano s kolekom za 20 Din, prepis s kolekom za 10 Din. Na podlagi davčnega potrdila se plačuje šolnina. Učenke, katerih starši plačujejo manj nego 300 Din letnih davkov, ne plačujejo šolnine. Reditelji, ki imajo več otrok, plačajo za prvega otroka polno šolnino, za druge otroke polovico šolnine. Za plačanje polovične šolnine je treba predložiti potrdilo o plačani polni šolnini. Pri vpisovanju plačajo učenke 20 Din za zdravstveni fond in 5 Din za letno šolsko izvestje.

1. državna deželska meščanska šola v Mariboru, Miklošičeva ulica. Vpisovanje za šolsko leto 1934/35 bo v dnevi 1. in 3. septembra od 8—12 in od 15—17. 2. septembra snmo dopolne. Popravni izpiti se bodo vršili 30. in 31. avgusta od 8 dalje. Podroben razpored bo objavljen na razglasi deski.

Na manjšinski osnovni šoli (z nemškimi učnim jezikom ter poukom v slovenščini in slovakščini) v Ljubljani bo naknadno vpisovanje učenecv in učenek dne 1. septembra od 11—12. — Coljava cesta 5, I. nadstropje, desno.

Winnipeg. Pšenica avg. 84.50, okt. 85.75, dec. 89.375.

Živina

Svinjski sejem v Celju 22. avgusta. V sredo je bilo pripeljano na svinjski sejem 89 prasičev, od katerih je bilo prodanih 37. Cene so bile sledeče: prasiči do 2 mesecev 60—100 Din, 2 do 3 mesece 100—200 Din, 3 do 4 mesece 200—300 Din, 4 do 5 mesecev 300—400 Din, 6 do 7 mesecev 500—600 Din, 8 do 10 mesecev 600—800 Din, 1 leto stari 830 do 1000 Din.

Kulturni obzornik

Belgrajsko gledališče v novi sezoni

Čakanja ni bilo ne konca ne kraja. Časnikarji so se že več kot mesec dni kar naprej zaletavali v gledališče in upravnikovo osebnost. Napadi so bili ostri in vsestranski. Koncem koncev se je včeraj vendar razvedelo za novi repertoar. Domačo dramo bodo zastopali Branislav Nušić (»Ožaloščena družina«), ki to jesen proslavlja sedemdesetletnico življenja, Dušan Nikolajević (»Ivan Gradjević«), Mita Dimitrijević (»Nabukodonozor«), Milan Begović (»Pustolovec«), Miroslav Krljež (»V taboru«), Nikačević (»Srbija se ne more umiriti«) in Todor Manojlović (»Katinkini sni«). Ta dela bodo, kakor obljublja upravnik, letos prva vpriporjena v Belgradu; prav za prav pa niti med temi sedmimi domačimi deli niso vsa nova (n. pr. »Pustolovec« in pa »Katinkini sni«). Obnovljeni domači repertoar bo izgledal približno tako-le: Ivo Vojnović (»Ekinokije«), Dušan Nikolajević (»Preko mrtvih«), Kostić (»Maksim Cernojević«), Nušić (»Pot okoli sveta«), Pecija Petrović (»Ploha«) in Predić (»Trije Stankovići«). Med premijerami izozemskih del bi omenil Bolgara Kostova (»Golemanov«), Vildraca, Bourdeta (»Težki časi«), Shawa (»Nasukanik«), Hauptmanna (»Zimska pravljica«) in »Pred sončnim zahodom«, Kleista (»Razbiti vrč«), Langerja (»Angeli med nami«), Svarkina (»Tui otroci«) in Sherwooda (»Na vaterlojskem mostu«).

V operi obljublajo sledeča nova dela: »Dorica ples« (K. Odak) in »Blazenkina prisega« (P. Stojanović) od domačih in Wagnerjevega »Tannhuserja«, Massenetovega »Don Quijo-

Moja mati. Njena slika. Spoznanje. Brodolom. Srečanje v tunelu itd. Kot sodrznik se je oglašal tudi v Mladiki, Domovini, Jugoslovenčetu, največ svojih del pa je objavil v Ameriki, kjer sta izšla tudi njegova romana. V chicaskei Prosveti je bilo nagrajeno tudi njegovo delo: Podedovano znamenje, kot najboljša socialna povest. Lansko leto je izdala Učiteljska tiskarna v Ljubljani njegovo mlad. povest Pravljico iz gozda, letos pa smo dobili Medvedka Markca, ki je eno izmed najboljših mlad. del, ki smo jih prejeli izpod njegovega peresa. Ljubka zgodba je to o malem medvedku z imenom Markec, ki si je zaželel svobode in utekel ciganom. Ucvrl jo je v gozd, v zlato prostost. Tu je zadovoljen zopet taval po zapuščenih gozdovih in se razgovarjal s svojimi četveročrtnimi prijatelji. Pripovedoval jim je o ljudeh, ki žive tam po mestih in vseh, o vročih železnih ploščah jim je pripovedoval, po katerih so ga učili plesati, pa o dolgih prašnih cestah, po katerih so ga vodili, jim je govoril. Zraven je povpraševal po svoji materi Rjavki, ki je že tako dolgo ni videl. Nekoč zaide tudi med pritlikave može. Njih dom je globoko pod zemljo, to so njihove delavnice, tudi kovače imajo. Markec jim nastavi smrček, v katerem mu binglja železni obroč, ki so mu ga bili hudobni ljudje udelali v nosnice, in mali bradati može ga rešijo še tega zadnjega, trpkoga spomina na ljudi, ki žive tam zunaj. V temni noči odide Markec popot iskat svojo ljub. mamico. Ko jo končno najde, žalosten spozna, da je tudi ona postala jetnica hudobnih ljudi. Zaprta je v kletki — ampak preikani Markec jo reši sredi temne noči. Tekla sta tri dni in tri noči, pravi pisatelj, nikoli več ju niso vjeli — predobro ju je bilo učilo življenje, saj imata še danes oba osmojene podplate...

Veselim se vsake dobre knjige, veseli smo tudi Milkovičevega Markca, s katerim je našim malekom prinesel toliko lepega. Knjižnica je bogato ilustriral Janez Trpin in stane trdo vezana, na finem papirju 15 Din. Dobi se v vseh knjigarnah in jo toplo priporočamo.

I. C.

Sport

V. balkanske igre

Oklic vsemu sportnemu prebivalstvu Jugoslavije

Naj se čuje Vaš klic na V. balkanskih igrah! Ponosno navdušenje in vzkljanje 80.000 ti-sočev je hrabrilo zmagovalce grških borcev skozi štiri leta v Atenah. Brezmejno navdušenje je vodilo grško mladino k zmagam in ohranilo samozavest vsakega poedinca v trdih in težkih borbah v atletskem stadionu.

Naša odlična in borbeno mladina stopa ponosno v predstoječo borbo, zavedajoč se svoje velike naloge. Prepričani smo, da se vsak posamezni jugoslovanski tekmovalac zaveda svoje dolžnosti in verujemo, da bodo izšli iz te velike borbe čisti in jasne obraze, ko bodo dali vse svoje sposobnosti v dar domovini svoji.

V teh težkih borbah je, dragi obiskovalci, potrebna Vaša pomoč. Vaše navdušenje naj pomaga našim do zmage! Naj Vaše sportno podžiganje in vzkljanje popelje naše izborne borce k zaželjenemu cilju: k zmagi nad balkanskimi narodi! Vaša številna udeležba, Vaše sodelovanje in Vaše neprestano podžiganje bo pomagalo našim vitezom, da bodo vzdignili zmagovalno trobojnico na jaboru slave in ponosa »Balkanskih iger«.

Vaš številni obisk in Vaša pomoč naj sodelujočim narodom dokaže, da je stremilost našega kulturnega občinstva na sportnem polju resna!

Dobrodošli vsi na Balkanskih igrah. Vaš ponos, Vaše navdušenje in Vaše podžiganje naj pomaga k naši zmagi!

Naj se čuje Vaš skupni klic na V. Balkanskih igrah!

Zagreb, avgust 1934.

Veljko Ugrinić, član medbalkanskega sport. komit.

Kdo vse bo tekmoval

Našo reprezentanco, o kateri je naš list deloma poročal, bodo sestavljali naslednji lahkoatleti:

100 m in 200 m Bauer, Kovačić.
400 m Nikhaz, Banščak.
800 m Nikhaz, Zorja.
1500 m Krevs, Goršek.
5000 m Krevs, Bručan.
10.000 m Bručan, I. Starman.
Maraton Šporn, Belas, Starman, Zemljak, Vidović, Koren.

110 m, zapreke, dr. Buratović, Ivanović.
400 m, zapreke, Stevanović, Banščak.
Štáfeta 4 krat 100 m Kovačić, dr. Buratović, Stevanović, Bauer.
Štáfeta 4 krat 400 m Banščak, Madjarević, Stevanović, Nikhaz.

Balkanska štáfeta Zorja, Madjarević, Bauer, dr. Buratović.

Krogla Kovačević, Narančić.
Disk Kleut, Ambrozi.
Disk, helenski stil, Kleut, dr. Narančić.
Kopje Kovačević, Nikolić.
Kladivo Goić, Stepišnik.

V višino dr. Buratović, Martini.
V daljavo dr. Buratović, Cvjetić.
Troskok Mikić, Mioković.
S palico Bakov, Feigl.

Grška reprezentanca.

Za Grčijo bodo prvi dan nastopili tile atleti:
100 m Sakelariju, Lambru.
800 m Georgakopoulos, Pasi.
10.000 m Arvanitis, Kiriakides.
Štáfeta 4 krat 400 m Fotopoulos, Pasi, Mantikas, Hadzigeorgiju.

Skok v višino Mantelos, Antipas.
Disk Silas, Fikiotis.
Kopje Hadzianis, Papageorgiju.

Frangidus, balkanski prvak v teku na 100 m je bil v poslednje bolan, pa je v rezervi. Vodja reprezentance je predsednik Karabatis.

Bolgarska reprezentanca.

Bolgari pošljejo prvi dan sledeče atlete v boj:
100 m Hristov, Caparov.
800 m Spasov.

Štáfeta 4 krat 400 m Cankov, Hristov, Novakov, Caparov.

Kopje Georgijev.
Disk Gančev, Dojčev.
Skok v višino Panajotov, Markov.

Vodstvo tekmovalstva

Vrhovni sodnik: Ugrinić Veljko. Vodja tekmovalstva: Kovačić Lucijan. Vrhovni reditelj: arh. Korbar. Casopisni poročevalci: Macanović. Sodniki na cilju: dr. Bela (Rumunija), dr. Samimi (Albanija), Yorgacopoulos (Grčija), Gaspar, Grund, Kovačić, Muhvić, Tončić (Jugoslavija), Časomerilci: Boranić, Dujmočić, Grimms, Hellebrandt, Jovanović, Kufinec, Vidmayer, dr. Vuković. Starter: Dobrin. Reditelj na startu: Schlessinger. Zapisnikar za teke: Münz. Sodniki za skoke: Kačev (Bolgarija), Schmetan (Rumunija), Symeonides (Grčija), dr. Breyer, Francić, Mayer, Novak, ing. Valentekević, Wachs. Zapisnikarji za skoke: ing. Lončar, Magić. Sodniki za mete: Carakatis (Grčija), Schmetan (Rumunija), Bloch, Dremil, Delfin, Fišer, Hladnik, Kohn, Prstec, Schwartz. Zapisnikarji za mete: Marian, Zupan.

Vsi slovenski zapisnikarji, ki bodo prisostvovali Balkanskim igram, se naj javijo pri prihodu J. La. Z., da jih dodeli k sodniškemu zboru.

Časno razsodišče.

V časno razsodišče so dodeljeni sledeči zastopniki posameznih reprezentanc: D. V. Samimi (Albanija), D. Ivanoff (Bolgarija), dr. M. Rinopoulos, A. Yorgopoulos (Grčija), Bühranendin Ziyebey (Turčija), Ugrinić Veljko (Jugoslavija).

Program iger

Nedelja, 26. avgusta, ob 15.30: Otvoritev, defilacija, prisega.

16.00 100 m predteki, 16.35 disk, poljubni stil, 17.00 800 m, skok v višino, 17.10 kopje, 17.30 10.000 m, 18.10 100 m, finale, 18.20 štáfeta 4 krat 400 m.

Sobota, 1. septembra ob 16.00:
16.00 200 m, predteki, 16.10 400 m zapreke, predteki, 16.20 skok v daljavo, 17.00 5.000 m, 17.00 krogla, 17.40 200 m finale, 18.00 400 m, zapreke, finale, 18.10 balkanska štáfeta (800 — 400 — 200 — 100).

Nedelja, 2. septembra, ob 14.30:
14.30 start za maratonski tek, 15.00 400 m predteki, 15.05 skok s palico, 15.05 disk, helenski stil, 15.15 110 m, zapreke, predteki, 16.00 1500 m, 16.00 troskok, 16.40 110 m, zapreke, finale, 16.50 400 m, finale, 17.10 štáfeta 4 krat 100 m. Povratek maratoncev ter zaključek.

Tudi program bivanja inozemskih reprezentanc od prve nedelje do prihodnje sobote je točno izdelan. Na programu so razni sprejemi pri naših oblasteh, banketi, ogledi mesta in bližnje okolice Zagreba, gledališke predstave, treningi in druge sportne prireditve zagrebških sportnikov.

Ljubljanska reprezentanca za V. balkanske igre. Vsi atleti ASK Primorja in SK Ilirije, ki so določeni za V. balkanske igre v Zagrebu, odpotujejo v soboto, t. j. jutri z dopoldanskim belgrijskim brzovlakom, ki odpelje ob 9 iz Ljubljane. Vsi prizadeti, kakor tudi spremstvo klubov, ki se udeležijo iger, morajo biti najkasneje ob tričetrti na 9 pred glavnim kolodvorom. Za vse tekmovalce smo prejel skupno vozovnico za popust, zato morajo vsi odpotovati z omenjenim brzovlakom. Ivo Kermavner, odbornik JLAZ-e.

Sport v Celju

Nagomet. V nedeljo bosta v Celju prijateljski nagometni tekmi. Ob 3 popoldne bo na Glaziji prijateljska nagometna tekma med SK Sloboda, Maribor in SK Celjem, takoj nato pa istotam trening tekma med SK Zalecem in rezervi SK Celja. — Ob 5 popoldne bo na igrišču pri Škalski kleti prijateljska nagometna tekma med liginim moštvom ASK Primorja iz Ljubljane in SK Atletiki.

Celjani na balkanizadi v Zagrebu. Na balkanizadi v Zagrebu bosta nastopila tudi dva Celjani in sicer Martini v skoku v višino in Goršek v teku. Oba lahkoatleta nastopita za SK Primorje.

Propagandni mednarodni turnir Belgrad-Celje. V ponedeljek, 30. t. m., je bil na teniškem igrišču v mestnem parku v Celju propagandni mednarodni turnir med Belgradom in Celjem. Belgrad sta zastopala prvak Belgrada g. Konjović in g. Ristić, člana teniškega kluba Sunadlja. Ostali belgrijski igralci, ki so igrali v Mariboru, v Celju niso nastopili. Za Celje so nastopili g. dr. Bleiweis, Skoberne in Toplak. Belgradjanci, zlasti g. Konjović, sta bila v premoči, vendar so jima Celjani nudili močan odpor. Med domačini je najbolje igral g. Skoberne. Turnirju je prisostvovala precej občinstva. Tehnični rezultati so sledeči: Ristić: Toplak 6:3, 3:6, 6:3. Konjović: Skoberne 4:6, 6:2, 6:3. Ristić: dr. Bleiweis 9:7, 6:3.

Alja Rahmanova: 10

Zakoni v rdečem viharju

Dnevnik ruske žene

»Potemtakem vas ne ljubi?«
»Baš nasprotno, ljubi me celo zelo. Pa to ga ne zadržuje, mimogrede ljubiti še druge. Poglejte to-le sliko! Dobila sem jo anonimno.«

Slika je predstavljala debelega, sivoglavega moža, drobnih pohotnih oči, v vojaški uniformi, ki je objemal zelo debelo, zelo črno in zelo staro žensko.

»Glejte, tale stara gos ga redi, nosi mu jedi v taborišče in on se z njo peča. Bil je namreč beli častnik in je sedaj nastanjen v osrednjem taborišču, kjer se pa razmeroma prosto giblje in večkrat pride v mesto. Zadnjo skorjico kruha si pritrkam od usti, da mu morem kaj poslati, on se je pa tam že čisto po domače uredil. Jaz sem tudi sama tu; pa mi vendar niti na misel ne pride, da bi ga varala. Gnusi se mi, če samo pomislim na to! — Zdaj si na vse kripnje prizadevam, da ga osvobodim in objubljam, da bo v enem tednu tu. In že naprej vem, kaj se bo zgodilo. Izprva bo tajil in se rotil, da me ni nikoli varal. Končno bo vse priznal in me kleče prosil odpustčenja in jaz ga moram zaničevati. Da, zaničujem ga in kljub temu ga ljubim! To je moja tragedija... Oh, svetujte mi, Alječka, kaj naj storim?«

Pogledala sem ji v prijazne, velike, žalostne oči, ki so me gledale s strahom in pričakovanjem, in ji rekla:

»Kaj naj storite? V ravno vaši nesreči je morda skrit vir vaše sreče. Vi ste premočna, preenergična, preveč samonikla osebnost, nego da bi mogli trpeti poleg sebe prav tako krepkega moža. Saj ste sami priznali, da vas ravno njegova šibkost, njegova omahljivost vleče k njemu. Ne samo ljubiti ga namreč hočete, ampak tudi voditi — in mu tudi odpustiti — da si tega ne zavedate. Hočete ga rešiti in to vam gotovo uspe. Ampak ne z enim

dejanjem; to je dolgotrajen proces, združen z neprestanimi žrtvami. Ampak rešujete ga vendar, vedno iznova ga dvigujete iz blata, ki bi v njem brez rešitve poginil. Ali ni to tudi velika naloga?«

»Kako sem vam hvaležna za te besede!« je rekla in oči so ji razodevale hvaležnost.

Medtem sva dospeli do našega vagona in Elena Ivanovna se je poslovila, jaz sem pa pohitela po stopnicah gori. —

21. novembra 1920.

Poskusila sva v mestu dobiti stanovanje, da bi se vsaj začasno malo uredila, ko se poročiva. Toda bilo je vse zaman. V stanovanjskem uradu sva morala najprej skoraj ves dan čakati v »kačic«. Potem so nama dali vedeti, da o sobah za sedaj ni govora, da oddajajo samo »kote«, namreč dele sob. Morava se torej zaenkrat sprijazniti z mislijo, da ostaneva v vagonu. Uradnik je dejal, da ima vsaka soba samo štiri kote in ti so že vsi oddani.

6. decembra 1920.

Ko sem hotela danes zjutraj vstati, sem nekaj doživela, česar sem se izprva ustrašila, pa je bilo skoraj smešno, kot se je pozneje pokazalo. Kakor navadno, sem hotela brž planiti iz postelje, ko sem se zbudila, pa me je v istem hipu silno zabolelo in nisem mogla dvigniti glave, kot da je pribita. Od strahu sem skoraj omedlela, toda kmalu mi je bila stvar jasna: ponoči so mi lasje primrzli na steno vagona! Zunaj je zdaj strašno mraz, stene pri vagonu so tenke in se naredi najmanjši led kakor na oknu. Ni mi bilo lahko oprostiti se in morala sem hiteti, ker je bila ura že pet in sem se dogovorila z ženo inženjerja, ki stanuje zraven nas, da greva ob petih premog krast.

Vzameva vedro in greva proti tovrstnemu kolodvoru pobirat premog, ki je raztresen po tleh. Rekla sem, da greva premog krast, kajti premog pobirati je izredno prepovedano in se kaznuje kot tatvina državne lastnine. Kožar zasači pri tem, ga zapro. Pa kaj naj storimo? Država nam je vse pokradla, nas sili, da vsak dan zaenkrat delamo, in

Ilirija : Avstrija

v nedeljo, 26. t. m. ob 17 na Stadionu

Ilirija je povabila v goste simpatično moštvo celovške Avstrije, ki bo nastopilo v nedeljo na Stadionu. Gostje so na vodilnem mestu v avstrijskem amaterskem prvenstvu ter so dali čutili Iliriji pred meseci svojo moč, ko so jo odpravili s 5:4. Ilirija nastopi v spremenjeni postavi z vsemi novimi pridobitvami in bo gotovo z lepo igro in z zmago popravila svoje zadnje neuspehe. Vstopnina je propagandna.

Propozicije za zvezdno vožnjo motociklistov 8. septembra v Zagreb na slovensko motociklistično prvenstvo

1. Pravico udeležbe imajo vsi solo vozniki in vozniki s prikolico. — 2. Starta se lahko že 5. septembra iz kateregakoli kraja. Vsak voznik mora imeti potrdilo o kraju in času starta od pristojnih oblasti s seboj. 3. Cilj je na dirkališču Miramar na Miramarski cesti v soboto, 8. septembra 1934 od 10—11. Vozniki se ne bodo sprejemali niti prej niti pozneje. 4. Razpisane so tri častne nagrade za solo voznike in tri častne nagrade za vozače s prikolico. 5. Zmagovalec je oni, ki prevozi največjo kilometražo la pride v določenem času na cilj. 6. Vsak voznik mora dati potrditi startno listo vsaj dvakrat med vožnjo in to v večjih krajih. Startno listo si priredi vsam sam in mora imeti sledeče rubrike: Mesto starta, datum in čas, potrdilo, kontrola, cilj. 7. Nagrade se razdelijo po končanem slovenskem prvenstvu. 8. Vsak tekmovalac, ki pride pravočasno na cilj in se udeleži slovenskega prvenstva, dobi spominsko plaketo. — 1. Hrvatski moto-klub Zagreb, Zveza moto-klubov Jugoslavije. — Zagreb, 1. avgusta 1934.

Propozicije za jesensko konjske dirke, ki se bodo vršile dne 3. septembra 1934 ob 15 na dirkališču Cven pri Ljutomeru

I. DIRKA PETER MOZART. Enoprežna dirka za triletne konje, vzgojene v Jugoslaviji. Proga 2000 m. Popusti: Konjem kmetске reje iz okraja Ljutomer 20 metrov, Maiden 30 m. Doklade: Za vsakih 100 Din 20 metrov. Prijavnina 20 Din. Nagrade 1500 Din (700, 350, 200, 150, 100 Din).

II. DIRKA DRAVSKE BANOVINE. Handikap. — Enoprežna dirka za štiri do dvanaestletne konje, vzgojene v Jugoslaviji. Najkrajša proga 2100 m. Temelj 1:55. Distancne v programu. Prijavnina 15 Din; za start 15 Din. Nagrade: 1800 Din (800, 400, 300, 200, 100 Din).

III. DIRKA OKRAJNEGA KMETIJSKEGA ODBORA LJUTOMER. Enoprežna dirka za tri do dvanaestletne konje, vzgojene v Jugoslaviji, ki se niso pridirkali 4000 Din. Proga 2200 m. Popusti: Konjem kmetске reje iz okraja Ljutomer 20 m. Triletnim 40 m. Maiden 30 m. Doklade: Do 600 Din za vsakih 300 Din po 20 m, nadalje za vsake 100 Din 20 m. Zmagovalec štev. 1. in 2. 40 m. Prijavnina 20 Din. Nagrade: 1500 dinarjev (700, 350, 200, 150 in 100 Din).

IV. GALOPSKE DIRKE. Galopska dirka za ameriške konje, vzgojene v Jugoslaviji. (Se vrši le, ako bo startalo vsaj 6 konjev.) Proga 1600 m. Nagrade: 500 Din (350, 200, 150, 100 Din).

V. SPOMINSKA DIRKA JOSKA RAJHA. Dvoprežna dirka za tri do dvanaestletne konje, vzgojene v Jugoslaviji. Proga 2800 m. Popusti: Konjem kmetске reje iz okraja Ljutomer 30 m; triletnim 40 m. Doklade: Za vsakih 2000 Din 20 m. Prijavnina: Za vsakega konja 10 Din in na startu za vsake vprego 30 Din. Nagrade: 2000 Din (1000, 500, 300, 200 Din).

SPLOSNE DOLOČBE:

Dirke se vršijo po določilih kasniških dirkalnih pravil. Vodstvo dirke ima pravico dirko tudi po prijavni listi zaključiti, odpovedati, odušeno prekiniti. Vsaka dobitkov se nanaša samo na pred začetkom tega mitinga pridržane zneske. Nagrade in zmage pri dvoprežnih dirkah mitinga se ne vpoštevajo pri dvoprežnih dirkah in obratno. Konje je prijavitelj najkasneje dne 26. avgusta do 12 pri blagajniku g. Žitke Franju iz Ljutomera in plačati prijavnino Na dan dirke se bo vršil ob 14 pregled konj. Vsak voznik, ki se s svojim konjem udeleži dirk, mora imeti vozovnico, izdano od centrale. To izkaznico morajo vozači še pred začetkom dirke zahtevati pri lokalnem vodstvu. Ob prijavi prijave se mora v prijavnicih brezpogojno navesti tudi barva dresov. Pri dvoprežnih dirkah se smejo rabiati samo vozovi s štirimi sedeži. Ako se vozi v oddelkih, se razdelijo dobitki po doseženih enasih. Za kmeta se smatra oni, ki se peša z domačim poljedelstvom in je njegov glavni poklic. Pri vsaki dirki morajo startati najmanj trije vozači, drugače odpade dirka. Po vožnji mora pri voznik voziti mimo tribune ter se pustiti fotografirati. — Kolo jahačev in voznikov v Ljutomeru.

ZSK Hermes. Seja centralnega odbora se vrši drevi točno ob 20 pri »Kočariju«. Vabilo se vsi g. odborniki, da se iste zanesljivo udeležijo radi važnosti dnevnega reda

SK Jadran (lahko-atletška sekcija). SK Jadran je obnovil svojo lahko-atletsko sekcijo, ki je pred leti prav lepo cvetela. Prvi trening bo v soboto, 25. avgusta ob pol 6 zvečer na klubovem igrišču v Koleziju. Udeležijo naj se ga člani in poleg njih vsi, ki bi imeli veselje za to panogo sporta.

Ali ste že poravnali naročnino?

nam ne da niti toliko kuriva, da bi bili tri dni varni pred zmrznjenjem.

Ravno zadnja prdena las sem oprskevala, ko je inženjerjeva žena potrkala. Skočila sem urno iz postelje; oblačiti se mi ni bilo treba, kajti zdaj spimo v veji obleki, kar je imamo; v vagonu je namreč samo dotlej toplo, dokler kurimo, ponoči pa se toplota skoraj izenači z vnanjo.

Jevgenija me je pričakovala enako oblečena kot jaz: moške čevlje od klobočevine, vojaški polkožuh, vojaška kapa iz kožuhovine in velike rokavice, sešite iz žakljevine in podložene s tuljem. Noč je bila precej svetla, zvezde so blestele z ledenim bleskom in sneg je glasno škripal pod nogami. Morali sva čez polje, ki sva ga prehodili s težavo, ker so se snežne kepe prijemale čevljev. Potem sva šli skozi majhen vrt, kjer sva morali dvakrat preplezati plot. Še po strmini navzdol in bili sva na tovrstnem kolodvoru. Vagoni, vagoni, vagoni; že dolgo si ne morem misliti drugačnega življenja kot med vagoni.

Nekje v daljavi je zapiskala lokomotiva in so zaškripala kolesa po zasneženih tirnicah. V zraku je tenko zavijalo: »mraz je tulil, kakor pravijo tu kmetje. Urno sva se spazili pod vlaki, da bi dospeli do tirov, koder navadno vozijo vlaki premog. Devetkrat sva že prelezli, ko sva končno dospeli do cilja. Tu je ležal premog in se svetil v belem snegu. Lotili sva se dragocenih kosev, kot da so diamanti, in neverjetno naglo sva napolnili vedra. Z sva se odpravljali, kar zaslusiva korake in nizek glas zakliče: »Stoj!«

Trenotek sva postali, trdji od strahu. Nato pa se je spustila Jevgenija Petrovna v tek in jaz sem hotela za njo. Toda stražnik me je že zgrabil za rokav. Z vsemi silami sem se mu iztrgala in izginila pod vagonom, hiteč za inženjerko. Vojak je kričal: »Stoj, če ne ustreliš!«

Nieva se zmenili za grožnjo in se plazili dalje pod vlaki. Vojak, ki nama zaradi debelega kožuha ni mogel slediti, je parkrat ustrelil za nama. Tekli sva na vso moč in kmalu sva bili na varnem. Kljub

MALI OGLASI

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1.—; ženskojavski oglaš Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglaš Din 10.—. Mali oglaš se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka petlinna vrstica po Din 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službodob

Trgovski sluga

ki je pošten, z dobrimi priporočili, z navedbo do sedanjega službovanja, v starosti do 28 let se takoj sprejme v manufakturno trgovino. Ponudbe pod »Pošten in stalen« na upr. »Slovenca« št. 9550. (b)

Vajenci

Učenka

ki govori tudi nemško, se sprejme v delikatesno trgovino. Učna doba dve leti. Hrana, stanovanje v hiši. Fabjan, Gregorčičeva 14, Maribor. (v)

Dijaki

2 dijaka ali dijakinjo

sprejemam na vso oskrbo po nizki ceni. Maribor. Mlinska ulica 31, drugo dvorišče. (D)

Poserstva

Posestvo

v bližini železniške postaje Ruše, z gostilno, žago in lesno industrijo, napredaj. Cena ca. Din 500.000, plačljiva deloma tudi z vložitvami knjižicami mariborskih denarnih zavodov. Informacije daje Posojilnica v Rušah. p

Prodajo posestvo

v Spodnji Šiški: glavno poslopje (bivša šola), skladiščno poslopje, garažo, lope, drvarnice, vsega 760 m² zgradbene ploskve ter ograjeno dvorišče. Primerno za vsak obrat, javni zavod ali stanovanja. Kupnina v prevzemu hipoteke in gotovini. V hranilnih knjižicah 30% več. Konzumno društvo Ljubljana, poštni predal št. 72. (p)

Denar

Iščem posojilo

500.000 Din v gotovini. Vknjižba na prvo mesto. Nepremičnine večmilijonske vrednosti. Vrnitev, kakor tudi obresti po dogovoru. Cenjene ponudbe pod značko »Rentabiliteta« št. 9590 upravi »Slovenca« Maribor. (d)

Citajte in širite »Slovenca«!

Hranilne knjižice

vseh denarnih zavodov prodajamo in kupujemo najugodnejše. Pišite takoj na Bančno kom. zavod. Maribor, Aleksandrova cesta 40. — Za odgovor znamko za 3 Din. (d)

Vložne knjižice

Hranilnice kmetijskih občin kupi stavbno podjetje Rožman, Beethovnova ul. št. 9. Sprejema tudi pismene ponudbe. (d)

Hranilne knjižice

Mestne hranilnice, Ljudske ali Kmetске posojilnice v Ljubljani, kupim proti mesečnemu odplačilu. — Cenjene ponudbe pod »Ugodno izplačilo« št. 9595 upravi »Slovenca«. (d)

Prodamo

Ce avto svoj stari prodajoš ali motorja bi znebil se rad. brž kupcev ti mnogo prižene Slovenec najmanjši inšeral

Gospodinj, gostilne, obrtniki

ne zamudite ugodne prilike! — Radi izpraznitve zaloge, prodaja iz skladišča Stanko Florjančič, železnica, Resljeva cesta št. 3 (pri Zmajskem mostu) po najnižjih cenah. Vhod v skladišče skozi dvorišče. (l)

Dobro in poceni

se oblečete pri Preskarju, Sv. Petra cesta 14.

PREMOG DRVA IN Karbo paketi

pri Iv. Schumi Dolenjska cesta Telefon št. 2951

Nove orehe

la kg Din 5. — Jabolka, hruske delikatesne, debele kg Din 2,75, razposilja po 40 kg franco vsaka postaja. G. Drechsler, Tuzla. (l)

Pisalni stroj

»Ideal«, zelo dobro ohranjen — poceni prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9596. (l)

Kopalne kadi

sedežne, jako trpežne — vam nudi po 130 Din klepar A. Čokert, Ljubljana, Vidovdanska cesta